

WORA

1

Clément Blin



CORINT

ABC-ul

conștinței de sine

356.401

BIBL. CENTR. UNIV.
„M. EMINESCU” IAȘI

II 356.401



Redactor:
Sorin Teodorescu

Tehnoredactare computerizată:
Corina Roncea

Coperta:
Walter Riess

Clément Blin
ABC DE LA CONNAISSANCE DE SOI
© 1996, by J. Grancher, Editeur

Toate drepturile asupra prezentei versiuni în limba română
sunt rezervate Editurii CORINT

ISBN: 973-653-335-2

Clément Blin

333 236

ABC-ul

cunoașterii de sine

Traducere de Cristina Jinga



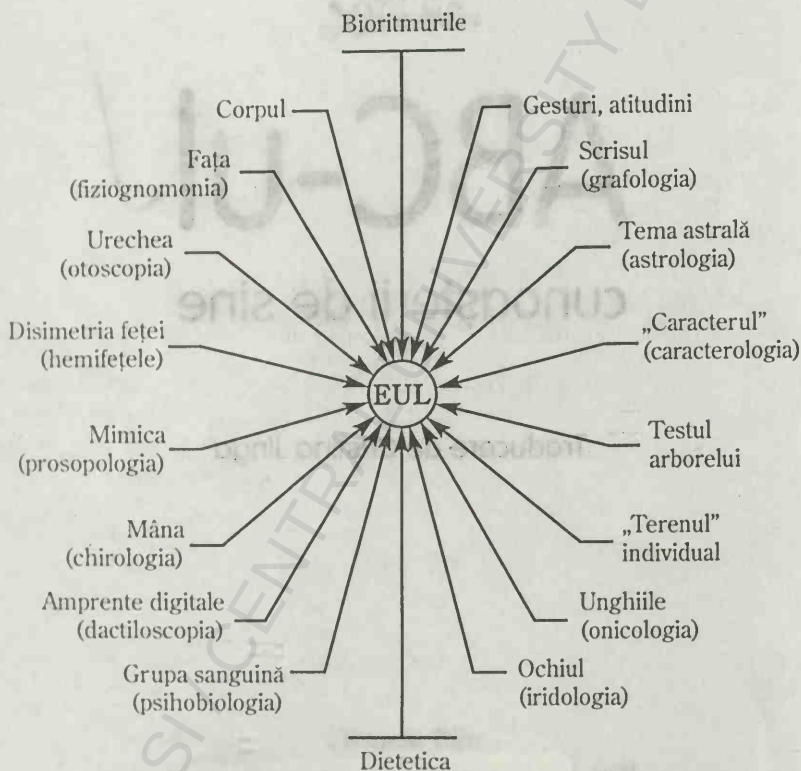
354323

B.C.U. IASI

ALE

CORINT

București, 2002



CĂTRE O CONVERGENȚĂ A DISCIPLINELOR

1 5.IUL. 2003

CUVÂNT ÎNAINTE

„Cunoaște-te pe tine însuși și vei
cunoaște universul și zeii.”

Socrate

Să descoperi ceea ce este „deosebit în fiecare” recomanda deja Aristotel... dar nimic nu este simplu în cunoașterea acestei ființe complexe numite om. Toată lumea este convinsă de unitatea, dar și de multiplicitatea sa, încât o singură metodă de cercetare nu este suficientă pentru a contura „individualitatea” cu precizia dorită. Test unic, test arbitrar... Însă, în zilele noastre, disciplinele care permit determinarea trăsăturilor de caracter sunt foarte numeroase:

- unele ne arată semnificația datelor noastre constituționale, de exemplu: *morfopsihologia corpului, studiul feței, în special al urechii, hemifetele, mâna și amprentele digitale, grupele sanguine*;
- unele ne dezvăluie sensul manifestărilor noastre exterioare, cum ar fi: *studiul gesturilor și al atitudinilor, al mimicii, al scrisului (grafologia) și testul arborelui*;
- altele ne învață să descoperim ritmurile noastre vitale, ca *astrologia și calculul bioritmurilor*;
- în fine, ultimele, care ne îndrumă cum să ne păstrăm echilibrele și ne dau chiar sfaturi prețioase pentru sănătate, sunt: *iridologia, studiul „terenului individual” și tipologia dietetică*.

Câteva dintre aceste discipline sunt practicate în mod curent, numeroase altele sunt mai puțin cunoscute, iar unele, foarte recente.

Acest ghid practic vă va îngădui, de-a lungul paginilor sale, să vă descoperiți pe dumneavoastră înșivă și să-i descoperiți și pe ceilalți, înlesnindu-vă contactele. Interesul purtat celuilalt este, într-adevăr, baza comunicării și a sentimentelor care, în diverse grade, consolidează raporturile dintre oameni. Oare nu și prin intermediul celorlalți continuăm să ne descoperim pe noi înșine?

Iată lista celor 18 tehnici de identificare, în
ordinea în care le veți întâlni descrise în paginile ce
urmează:

- I. Morfologia (p. 7)
- II. Studiul feței (p. 13)
- III. Studiul urechii (p. 30)
- IV. Hemifetele (p. 37)
- V. Studiul mâinii (p. 42)
- VI. Amprentele digitale (p. 56)
- VII. Grupa sanguină (p. 65)
- VIII. Gesturile și atitudinile (p. 71)
- IX. Mimica (p. 80)
- X. Scrisul (p. 88)
- XI. Testul arborelui (p. 101)
- XII. Caracterologia (p. 110)
- XIII. Astrologia (p. 122)
- XIV. Bioritmurile (p. 166)
- XV. Terenul individual (p. 173)
- XVI. Studiul unghiilor (p. 179)
- XVII. Iridologia (p. 185)
- XVIII. Tipologia dietetică (p. 192)

I. MÖRFÖLÖGIA

„Să explici necunoscutul prin cunoscut, ființa interioară prin exterioritatea sa.”

Leonardo da Vinci

Corpul poartă amprenta forțelor interioare care îl animă, de aceea dintotdeauna oamenii au căutat să-și cunoască semenii prin simpla observație a fizionomiei lor, să identifice ființa interioară prin exterioritatea sa.

Recunoașterea tipului

Încă din Antichitate, Hipocrat din Kos și Galien definiseră câteva tipuri de oameni pornind de la patru „umori fundamentale”:

- bila, care este caldă și uscată;
- sângele, care este cald și umed;
- flegma sau limfa, care este rece și umedă;
- bila neagră sau atrabila, care este rece și uscată.

Aceste umori erau definite în strânsă analogie cu cele patru elemente care coordonează viața: focul, aerul, apa și pământul. Predominanța uneia dintre aceste umori determina un tip morfologic cu o anumită predispoziție malativă și cu un anumit comportament; astfel, obținem:

- *biliarul*, de complex muscular, cu pielea caldă și uscată, combativ, luptător, dar irascibil și violent, predispus la febră, la accese de plâns, la maladii hepatice;
- *sanguinul*, foarte îndesat, dilatat, debordând de vitalitate, cu fața jovială, dar susceptibil de probleme de ordin circulator;

- *flegmaticul*, obez și moale, cu pielea rece și umedă, cu un caracter pasiv, prezentând reacții maladive, focalizate la nivelul aparatului digestiv și limfatic;

- *melancolicul*, lung și slab, cu tenul livid, cu pielea rece și uscată, cu un caracter trist și pesimist, cu reacții organice hipotonice și cu tulburări nervoase.

După acest tipar, mai mult sau mai puțin modificat, se va practica medicina până în secolul al XVIII-lea, dar adevărul acestor categorii este încă atât de valabil încât, departe de a fi abandonate, au făcut în continuare obiectul noilor observații, din ce în ce mai precise, atât în plan psihologic, cât și în cel al observației clinice. De la începutul secolului al XX-lea, Dr. Carton a arătat că aceste patru „tendințe vitale” pot fi revelate nu doar prin formele trupului, dar și prin proporțiile și modelul feței, printr-o examinare atentă a mâinilor, manifestându-se deopotrivă în trăsăturile scrisului.

Noi am ales, în definitiv, tipurile relativ recent descrise de către Dr. Vannier, care rămân în tradiția Antichității.

Tipul REALIZATOR, caracterizat printr-un corp și un chip cu trăsături ascuțite, cu musculatura ferm plasată pe o constituție osoasă solidă, cu umeri largi, ceea ce îl face adeseori îndesat, chiar masiv. Privirea îi este expresivă, însuflețită, directă, ochii sunt adesea închiși la culoare, ca și pielea, care este uscată și caldă. Are gura largă și îngustă, buzele strânse. Vocea este imperativă. Mersul este vioi și decis.

Realizatorul este predispus la crampe și la afecțiuni hepatice. Caracterul său este energic, adesea abrupt, coleric, tenace și curajos. Neobosit, își găsește echilibrul și se simte bine în acțiune atât pe plan fizic, cât și mental.

Realizatorul întreprinde, decide, comandă, explorează; din această cauză este întâlnit adeseori printre liderii, printre animatorii celor care îndrăgesc senzațiile tari și se consumă pătimaș. El este, prin excelență, voluntar și „motor”.

Tipul MOBIL, cu forme pline, rotunjite, rămânând suple în pofida unei corpolențe care poate fi precoce. Fața sa este deschisă și veselă; sângele, bogat oxigenat de o respirație lejeră, conferă culoare tenului (vene sunt vizibile). Pielea este caldă și umedă, ochii sunt adeseori albaștri. Mersul este rapid, agil.

Vitalitatea generoasă a *mobilului* îi conferă un caracter jovial, optimist, spontan, excesiv în manifestări. Inteligența sa este vie, vorbirea

fluentă și înflorită. Foarte bun în ofensivă, nu îi place și nu știe să aștepte; se plictisește repede, pentru a reîncepe cu ușurință. Activitatea sa este toată numai „suprafață” și nu are temeinicia, ardoarea combativă a *realizatorului*.

Tipul *mobil*, cu un caracter juvenil, se consumă, se emoționează, se înfierbântă, descoperă. Prin excelență afectiv, este o prezență plăcută. Este făcut pentru toate activitățile care cer relații bune între oameni și extravertire.

Tipul *MEDITATIV*, de o talie care depășește adesea media, este zvelt, cu musculatură fină, suplu, chiar slab, cu umerii înguști. Fața sa, cu frunte largă sau înaltă, are bărbia îngustă sau ascuțită, un nas lung și fin, mărunțul lui Adam este adeseori proeminent, iar buzele sunt subțiri. Ochii sunt înfundați, vii, mici, foarte mobili.

La *meditativ*, gesturile sunt rapide, dezordonate, însoțite uneori de ticuri nervoase. Pielea este uscată și rece.

Caracterul său impresionabil îl face mai puțin înclinat către optimism, fiind adeseori neliniștit, nehotărât, cu tendința de a se închide în sine (introvertire) și suferind alternanțe de entuziasm și depresie (ciclotimie).

Activitatea mentală predomină, este interesat de tot ceea ce are legătură cu domeniul ideilor și al spiritului; vioi, pătrunzător, rapid, el dă dovadă de putere de înțelegere, de imaginație, uneori de creativitate. Voit analitic, îi place să se ocupe de detalii, se concentrează și dobândește, astfel, gustul muncii scrupuloase. Sentimentele sunt cu ușurință transpuse în sfera mentală și cerebralizate.

Tipul *meditativ* este dependent în mare măsură de facultățile sale psihice și, în funcție de gradul de intensitate a acestora, el își va urmări încordat scopurile, sau pur și simplu va fi încontinuu agitat. Atunci când posedă o puternică energie psihică, îi place să mediteze, să cântărească, să-și construiască temeinic ideile și de aceea preferă profesiile în care calitățile sale de reflexie și de analiză pot fi apreciate (laboratoare, săli de studii etc.).

Tipul *SEDENTAR* este dotat cu un organism în care predomină sistemul limfatic, ceea ce îi provoacă, destul de timpuriu, o corpolență mai mult sau mai puțin adipoasă, devenind împănătat cu grăsime. Carnea sa, pufoasă și albă, este adesea fină și lasă să se vadă rețeaua venoasă. Greutatea membrelor inferioare este caracteristică, mersul este indolent. Fața are contururi foarte rotunjite (rotundă sau ovală),

cu tendința de a se pierde în grăsime la nivelul gâtului. Privirea este limpede, evazivă, visătoare, vocea calmă și melodioasă.

Gesturile sunt lente, grațioase, respectiv, armonioase. Caracterul este impregnat de blândețe placidă; de altfel, fiind un contemplativ, nu îi plac nici zgomotul, nici agitația, iar schimbările bruște îl perturbă. Foarte afectuos, este mai puțin demonstrativ și trece drept flegmatic. Dată fiind timiditatea, capacitatea sa de înțelegere este esențialmente senzorială, iar lentoarea spiritului nu exclude îndemânarea fizică.

Sedentarul, care este din fire amabil și de-o activitate temperată, dar răbdătoare, se adaptează la toate profesiile care nu reclamă un ritm prea rapid, cheltuieli de energie sau o tensiune psihică prea mare.

Tabelele (figurile 1 și 2) enumeră, sub forma cuvintelor-cheie, majoritatea trăsăturilor de caracter ale acestor patru constituții, care sunt, în realitate, psihosomatice*.

De aceea, în tabelele care vor urma, vom menționa, pentru fiecare dintre tipurile principale, nu doar caracteristicile generale, dar și trăsăturile esențiale care se regăsesc la nivelul feței, al mâinii sau al scrisului care, la rândul său, este dictat de un etaj psihic superior.

Dată fiind complexitatea ființei umane, nu poate fi vorba despre tipuri „pure”, ci despre tipuri „predominante” și este evident că între acestea se profilează forme de tranziție, care reprezintă gama tipurilor intermediare.

Tipul sedentar



Tipul mobil



Tipul realizator



Tipul meditativ



* La capitolul despre amprentele digitale și, în special, în studiul degetului mare, aceste patru tipuri vor face obiectul unei expuneri mai detaliate în ceea ce privește activitățile de ordin intelectual. (n.a.)

Fig. 1

Tipul sedentar

Tipul mobil

<i>Etajul predominant</i>	<i>Abdominal</i>	<i>Toracic</i>
MORFOLOGIE GENERALĂ	Forme rotunjite, voluminoase. Carne pufoasă și albă.	Forme rotunjite, dar muscu-loase, bine vascularizate.
CAP ȘI FAȚĂ	Cap rotund sau piriform*, cu etajul inferior dominant.	Cap oval sau hexagonal, cu etajul median predominant.
MÂNĂ	Rotundă, durdulie, cu baza lată, albă, umedă și rece, cu linii groase și palide.	Cărnosă, umedă și tare, cu contururi rotunjite, cu degete subțiri și suple.
SCRIS	Lent, calm, cu litere regulat trasate, cu bastonașe umflate. Uneori fluctuant, inform, cu trăsătură largă și moale.	Agitat, rotund, amplu, lăbărtat, umflat, exuberant (cu bucle, volute și terminații datorate imaginației și entuziasmului).
<i>Principiul</i>	<i>„Durata”</i> <i>Pasivitate (asimilează, execută)</i>	<i>„Ritmul”</i> <i>Vitalitate (resimte, schimbă)</i>
PLAN FIZIC	Slabă activitate motrice, indolență, temperament limfatic, digestiv, senzorial, gurmând, cu asimilare lentă.	Nevoia de mișcare, de aer liber, energie vitală, varietate în efort, dinamic, deși adeseori pletoric**.
PLAN AFECTIV	Blând și amabil, încrezător, comunică ușor cu ceilalți, emotiv subafectiv, influențabil.	Are nevoie de schimbări, de contacte; spontan, entuziast, emotiv-afectiv, copilăros, cu tristeți subite.
PLAN MENTAL	Slabă tensiune psihică, receptivitate și intuiție specific feminine, ușor contemplativ, condus de bun-simț.	Exaltație mentală variabilă, inteligență vie, destul de superficială, concret, adeseori confuz.
POLI DE INTERES	Viață calmă, intrucâtva vegetativă. Absența problemelor, cu ușurință superficial.	A trăi clipa, a se face iubit, dacă nu admirat, esențialmente social.
MOD DE ADAPTARE	Ocolind dificultățile, eschivându-se.	Căutând un sprijin printre cunoștințele sale.
ASPECT FIZIOLOGIC	Sistem limfatic și umoral. Sistem digestiv, pancreatic. Probleme psihice.	Sistem cardio-pulmonar și circulator. Echilibru vago-simpatic, reumatisme.
CORESPONDENȚA CU TIPOLOGIA LUI SIGAUD	Tip DIGESTIV	Tip RESPIRATOR

* În formă de pară. (n.ed.)

** Care are prea mult sânge. (n.ed.)

Fig. 2

Tipul realizator

Tipul meditativ

<i>Etajul predominant</i>	<i>Echilibrul celor trei etaje</i>	<i>Etaj cerebral</i>
MORFOLOGIE GENERALĂ	Robust, cu forme colțuroase, cu mușchi proeminenți, osatură puternică.	Corpulentă slabă și de aparență fragilă, osatură fină.
CAP ȘI FĂȚĂ	Cap pătrășos sau dreptunghiular, cu relief ferm, cu trăsături colțuroase, energice.	Cap triunghiular, frunte bine dezvoltată, trăsături mai pline.
MÂNĂ	Puternică, dreptunghiulară, dură, caldă, uscată, cu degete drepte (extremități pătrate).	Subțire și fină, agilă și uscată, cu palma îngustă, rece, cu numeroase linii.
SCRIS	Rapid, cu unghiuri, cruciform, cu trăsături legate, dinamic și combativ, energetic.	Mărunt, tocat, adeseori confuz și dezordonat, mereu inegal, neregulat.
<i>Principiul</i>	<i>„Puterea” Voință (luptă)</i>	<i>„Alternanța” Reflexiv (meditație)</i>
PLAN FIZIC	Forță fizică, musculară, rezistență la oboseală, rezerve vitale refăcute printr-un somn scurt și profund.	Slabă forță fizică, dar cu vitalitate psihică. Alternanță de surescări și depresii. Somn ușor, agitat.
PLAN AFECTIV	Instinct de cucerire, nevoia de dominare (autoritate). Sentimentalism slab. Încredere în sine, franchețe, justețe, se face mai curând stimat decât iubit.	Impresionabil, ușor depășit, își interiorizează reacțiile. Sentimentalism viu, dar cerebralizat, nehotărât. Își controlează afectivitatea.
PLAN MENTAL	Spirit pozitiv, realist. Observație ascuțită, exactă. Sinteză și decizie, judecată rațională, obiectivă.	Activitate mentală conceptuală. Analiză, concentrare, imaginație (creatoare), judecată subtilă, abstractă, introvertit.
POLI DE INTERES	Lupta pasionată, situațiile dificile, dar cu redresări rapide.	Domeniul ideilor, reinnoirea lor, continuările lor.
MOD DE ADAPTARE	Abordând problemele frontal, adeseori fără nuanțe.	Analizând problemele și consecințele acestora.
ASPECT FIZIOLOGIC	Sistem muscular. Sistem hepatic și biliar.	Sistem nervos, hiperactivitate psihică sau astenie.
CORESPONDENȚA CU TIPOLOGIA LUI SIGAUD	Tip MUSCULAR	Tip CEREBRAL

II. STUDIUL FEȚEI

„Forma este urma mișcării.”

Dr. Marcel Viard

Diversitatea chipurilor este imaginea diversității ființelor; această infinită varietate depinde, la rândul său, de asamblarea complexă a diferiților factori constitutivi sau evolutivi:

- construcția osoasă, care reprezintă constituția profundă, caracteristicile înnăscute, adică aspectul stabil, permanent al persoanei, din punct de vedere fizic;
- învelișul celular (mușchi, țesut conjunctiv și adipos, piele), aflat în raport cu stările modificabile, caracteristicile dobândite și reacțiile mai mult sau mai puțin durabile ale individului la mediu.

De altfel, atributele tenului indică starea fiziologică și temperamentală, emotivitatea. Ochii, privirea și mimica trădează starea neuropsihică și reacțiile noastre imediate la mediu, pe măsură ce îl descoperim. În termeni ceva mai savanți, studiul feței se numește fiziognomonie.

Bogăția de forme

După cum o definea Louis Corman, forma fizică a ființei umane este determinată nu doar de constituția și temperamentul său, dar și de reacția acestuia din urmă la mediul în care și asupra căruia se exercită. Așadar, în afară de structura și proporțiile construcției osoase, țesuturile și „forma” vor fi pline de semnificație pe plan fiziologic și pe plan psihologic.

Fiziologic, consistența și coloratura cărnii caracterizează temperamentele despre care am vorbit deja. La tipul „limfatic”, țesuturile adipoase și palide sunt, în general, dominante. La „sanguin”, bogat

în carne, țesuturile sunt suple, potrivit irigate, așadar, de coloratură roz; la „biliar” sunt ferme, musculoase, iar la „nervos”, mai puțin dezvoltate.

Forțelor interioare li se opun încontinuu forțele exterioare. Lupta contra mediului înconjurător, cu urmări dintre cele mai diverse, este în mod intim legată de principiul dilatare-contrație. Într-un mediu favorabil, propice unei adaptări rapide, forma umană înfloarește, se dilată, în vreme ce într-un mediu dificil, chiar nociv, în care adaptarea se realizează greoi, ea se contractă și se chircește.

Însă, așa cum remarcă R. Denis, această dilatare-contrație nu se manifestă în același fel la toate etajele. Practic, este inexistentă în zona cerebrală, întrucât nu regăsim pe frunte decât un strat tisular foarte subțire, alcătuit din piele și din mușchi pielosi foarte fini. În schimb, acest fenomen va fi mult mai vizibil la nivelul obrazilor.

Dacă obrajii sunt rotunjiți și plini înseamnă că există o simbioză cu mediul exterior, cu care schimburile sunt lesnicioase. Obrajii plăți, dar mai mult sau mai puțin musculoși, indică o rezistență mai mult sau mai puțin activă la mediu. Obrajii supti denotă o rezistență pasivă și chiar o opoziție la mediu. Obrajii moi aparțin adeseori ființelor influențabile, iar obrajii adipoși (bucălați) indică o anumită toleranță, o supunere la mediu.

Imaginea experienței trăite

Forma și componentele sale simultan structurale, expresive și mobile, ne edifică asupra stărilor noastre statice și dinamice, indicând, în cele din urmă, „înnăscutul” dar și „dobânditul” caracterului. Într-adevăr, acesta se modelează treptat în contactul cu lumea exterioară, prin intermediul reacțiilor din sfera noastră emotivă care ne-au confirmat, apoi ne-au transformat expresiile.

Se poate spune că fața „înmagazinează” experiența trăită, iar acest proces cumulativ se traduce prin multiple trăsături care se accentuează în funcție de repetarea și de intensitatea emoțiilor, eforturilor, suferinței, într-un cuvânt, după tensiunile interioare care se creează în timpul confruntării cu dificultățile și constrângerile pe care trebuie să le depășim. S-a demonstrat că emoțiile au, în cea mai mare parte și potrivit naturii lor, propria lor zonă de acțiune asupra feței.

Aceste localizări modifică forma zonei, o fac să evolueze și să se deformeze într-atât, încât fața se modelează și se dăltuiește o dată cu înaintarea în vârstă. Fața însoțește ființa „trăsătură cu trăsătură” în evoluția sa, și am putea adăuga că „ridurile sunt niște cicatrice, marca amintirilor pe care omul nu le poate uita”.

Pentru interpretarea formelor, trebuie știut că liniile de contur colțuroase corespund principiului virilității, afirmării de sine, energiei active, în vreme ce liniile curbe indică receptivitatea, feminitatea.

Volumele pregnante demonstrează o anumită inerție care antrenează lentoarea reacțiilor, ponderația, iar volumele reduse traduc vivacitatea, rapiditatea reacțiilor. Volumele bine proporționate și potrivit repartizate exprimă echilibrul și armonia.

Pe de altă parte, alungirea formelor este legată de „rafinarea” unei predispoziții a caracterului, lărgimea lor, de amploarea acesteia, grosimea lor, de densitatea acesteia, iar consistența lor, de intensitatea acesteia. Orice exces sau insuficiență pot conduce la dizarmonii, care totuși nu trebuie întotdeauna interpretate în manieră negativă.

Toate trăsăturile feței dobândesc, de altfel, adevărata lor valoare doar în cadrul în care se înscrie aceasta. În funcție de dimensiunile structurii osoase din care este alcătuită, se poate aprecia bogăția forțelor vitale, a rezervelor de energie. Fața se poate prezenta într-una dintre formele geometrice simple: rotundul, ovalul, pătratul etc. Le vom indica pe cele principale, împreună cu semnificația lor, fiindcă astfel ne va fi permis ca, dintr-o singură privire, să distingem, global, personalitatea subiectului, să-l „clasăm” după tipul său.

Angularitatea sau curbura liniilor semnalează atitudinea individului în raport cu mediul, dar aduc, totodată, nuanțări pentru fiecare dintre cele trei etaje ale feței care, așa cum vom vedea, au o semnificație a lor, aparte.

Deschiderea noastră către mediul exterior

Schimbările noastre cu mediul se efectuează prin organele de simț (ochii, nasul, gura), numite „vestibule”. La nivelul acestora, remarcă Dr. Corman, mușchii faciali se grupează și dobândesc cea

mai mare mobilitate, concentrând astfel în jurul lor maximum de mișcare expresivă. Dacă aceste organe se închid, dacă se „refugiază”, înseamnă că există, din partea posesorului, un refuz al schimburilor cu exteriorul. Astfel, putem enunța următoarele „legi”:

- cadrul larg + vestibule deschise = mari rezerve, dar și mari cheltuieli de energie;
- cadrul larg + vestibule înguste = mari rezerve și slabe cheltuieli de energie;
- cadrul strâmt + vestibule deschise = slabe rezerve și mari cheltuieli de energie;
- cadrul strâmt + vestibule înguste = slabe rezerve, dar și slabe cheltuieli de energie.

Așadar, este posibil să deducem stilul de comportament, excesiv sau rezervat, rezistent sau care obosește repede, al persoanelor care prezintă aceste combinații de bază, ca și implicațiile sociale rezultate din acestea. Pe de altă parte, contracțiile musculare, care apar atunci când omul este concentrat asupra lui însuși și care îi scot la iveală caracterul intim, sunt adesea foarte diferite de cele pe care le adoptă pentru a se exprima în societate.

Nasul exprimă autodeterminarea

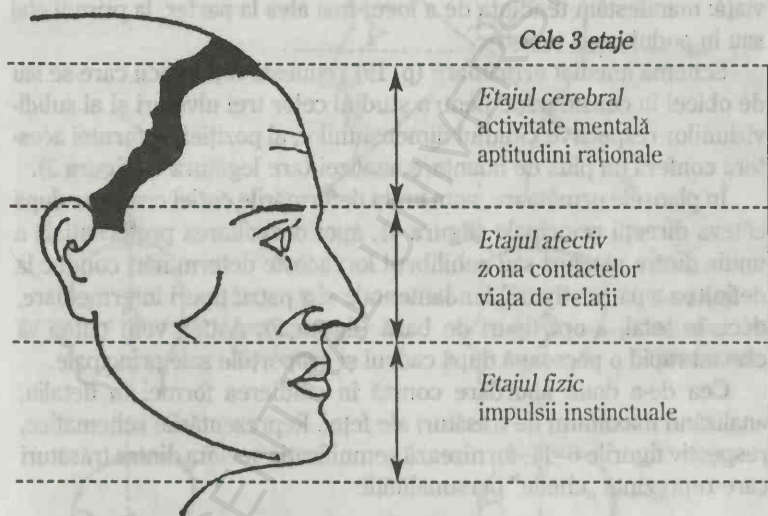
Apendicele nazal personalizează fața cam în aceeași manieră în care o face degetul mare în cazul mâinii. Această „semnătură” este, de altfel, speculată de caricaturiști. Nasul abia iese în evidență la capul rotund, la fața fragedă a nou-născutului sau a copilului mic, dar se va dezvolta rapid, o dată cu afirmarea voinței individului, a facultății sale de a discerne și de a alege. Această adevărată cârmă capătă cu atât mai multă importanță, cu cât copilul dobândește autonomie. Definitiv fixat în volumul, profilul și modelul său, el va rămâne, așadar, un segment esențial și foarte expresiv al feței. Pentru toți antropologii, apendicele nazal este un factor esențial de diferențiere morfologică.

Cele trei „etaje” ale feței

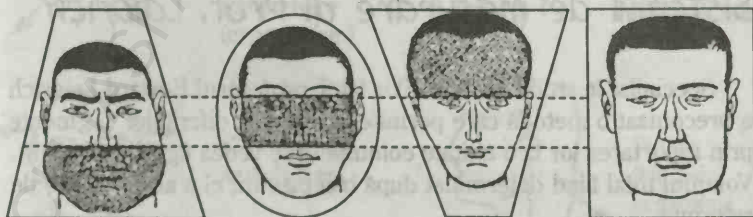
Fața se poate compara cu o casă cu trei etaje. Etajul inferior, care reprezintă fundația, cuprinde în principal mandibula și se oprește sub nas. Ca și în cazul unei case bine construite, această temelie trebuie să fie solidă. La fel cum la parter și la subsol ne așezăm proviziile, partea de jos a feței conține rezervele noastre de voință, de vitalitate și de energie.

Elemente de analiză a feței

Fig. 3



Etajul dominant



Fizic-instinctiv

Emotiv-afectiv

Reflexiv-ideatic

Echilibrul
celor trei zone

Partea mediană, care se întinde de la buza de sus până la arcada sprâncenei, reprezintă corpul casei, cu ușile și ferestrele sale, cu „vestibulele” care, fiind organe de simț (ochi, nări, gură, urechi), sunt tot atâtea deschideri către lumea exterioară. După cum am văzut, dacă aceste deschideri sunt mici și înguste, casa noastră va avea un caracter tainic, închis, întrucâtva neprimitor, dar, dacă ușile și ferestrele sunt deschise larg, fața este primitoare, și inima, de asemenea.

Fruntea, de la sprâncene până la rădăcina părului, este într-un fel podul casei noastre, locul unde ne refugiem pentru a reflecta mai bine sau pentru a visa. Importanța pe care o capătă unul sau altul dintre aceste trei etaje nu reprezintă un defect personal, ci un mod de viață: manifestăm tendința de a locui mai ales la parter, la primul etaj sau în podul casei noastre.

Schema imediat următoare (p. 19) reunește toți indicii care se iau de obicei în considerație pentru studiul celor trei niveluri și al subdiviziunilor respective. Studiul dimensiunilor, al poziției, al formei acestora conferă un plus de nuanțare analizei (are legătură cu figura 3).

În planșele următoare, vom arăta deformările cutiei craniene după câteva direcții principale (figura 4), apoi dezvoltarea preferențială a unuia dintre niveluri sau echilibrul lor; aceste determinări conduc la definirea a patru „tipuri” fundamentale și a patru tipuri intermediare, deci, în total, a opt tipuri de bază (figura 5). Astfel, vom putea să clasăm rapid o persoană după cadrul și proporțiile sale principale.

Cea de-a doua abordare constă în studierea formei în detaliu, analizând maximum de trăsături ale feței. Reprezentările schematice, respectiv figurile 6–11, furnizează semnificația acelor dintre trăsături care reprezintă „cheile” personalității.

Sistemul de măsurare al Prof. Laidrich

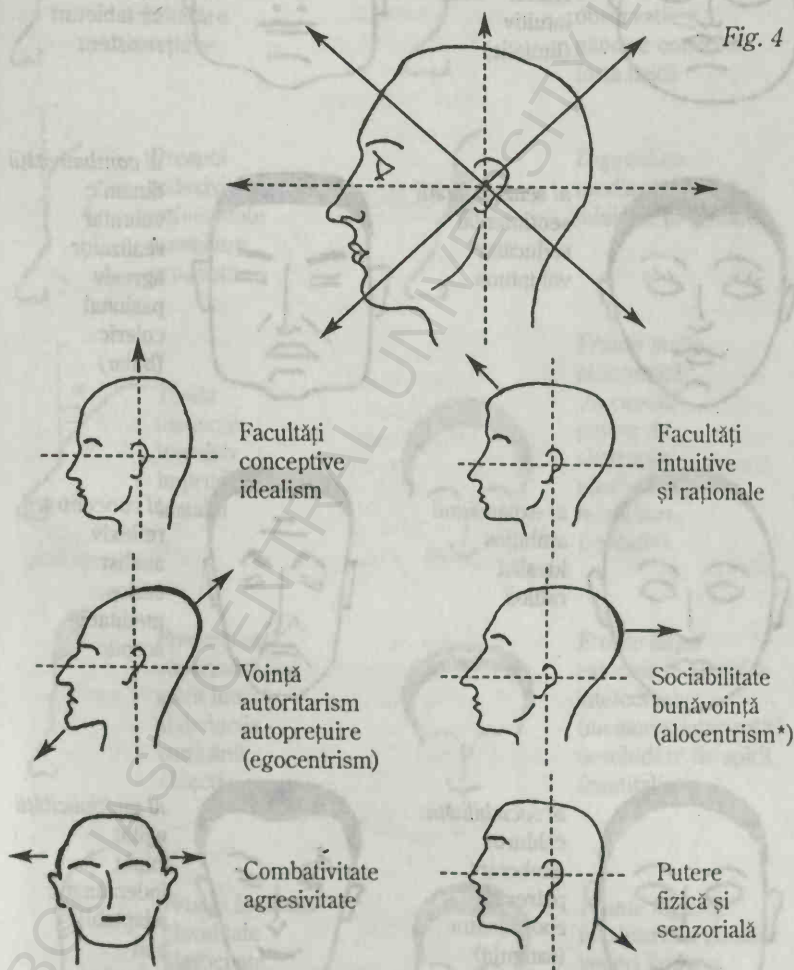
Specialist în studiul trăsăturilor feței, profesorul Edward Laidrich a preconizat o metodă care permite măsurarea diferitelor segmente prin raportarea lor la o unitate comună (a se vedea figurile 12 și 13). Volumul total fiind determinat după trei planuri, el a ales trei axe de referință.

Cu toate că aceste operațiuni par complicate, am ținut să le menționăm, pentru că prezintă un avantaj interesant: demonstrează

că se poate împinge analiza feței până la măsurări exacte atât ale feței, cât și ale profilului, indiferent de vârstă, întrucât se referă la axa cutiei craniene. Aceste dimensiuni sunt, așadar, precise și, totodată, constante de-a lungul vieții noastre.

Deformarea dominantă după direcțiile principale

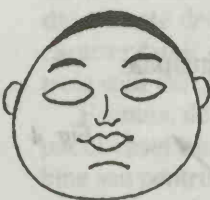
Fig. 4



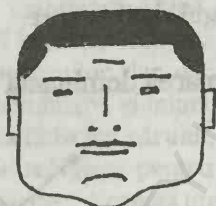
* Contrar egocentrismului, interes pentru ceilalți.

Cele opt tipuri de bază

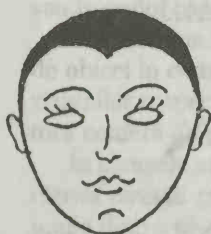
Fig. 5



al receptivității
sensibil
calm
visător
intuitiv
(limfatic)



al acțiunii
plin de viață
realist
eficace
cu tabieturi
rezistent



al senzorialității
sentimental
seducător
voluptuos



al combativității
dinamic
voluntar
realizator
agresiv
pasional
coleric
(biliar)



al expansiunii
ambițios
idealistic
radios



al concentrării
reflexiv
analist
serios
meditativ
sceptic



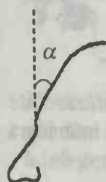
al sociabilității
călduros
exuberant
petrecăreț
coordonator
(sanguin)



al multiplicității
agitat
suplu
îndemânatic
adaptabil
abil
animator
(nervos)

Fruntea

Figurile 6-11



Normal înclinată
vivacitate
înțelegere
hotărâre
acțiune



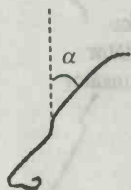
Arcadă
proeminentă
„în vizieră”
putere de
observație
gândire concretă
forță fizică



Dreaptă
reflexivitate
raționalitate
prevvedere
prudență



Depresiune
mediană
inhibiție în acțiune



Teșită
instinctiv
impulsiv
imprudent
instabil



Frunte înaltă
și rotunjită
„în cupolă”
putere de
abstracție
idealism
misticism
(calitativ)



Proeminență
superioară
spirit intuitiv
și deductiv
cumpănit
obiectiv



Frunte largă
extensia facultăților
intelectuale
(memorie, imaginație)
deschidere de spirit
(cantitativ)



Frunte bombată
placiditate
plasticitate
candoare
visare



Frunte îngustă
focalizare în gândire
vederi limitate
blocaje
inhibiții



Riduri paralele
emotivitate
neliniște
ezitare

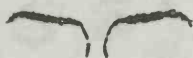


Rid median
extravagantă
stăpânire de sine
idei inflexibile
spirit încăpățânat



Riduri intersectate
tensiune interioară
angoasă

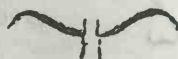
Sprâncenele



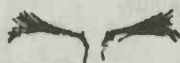
Drepte
dorința de acțiune
stăpânire de sine
obiectivitate
(semn masculin)



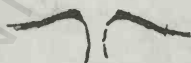
Arcuite
receptivitate
afectivitate
subiectivitate
(semn feminin)



Oblice
scrutător
pătrunzător



De faun
satiric
sarcastic



Căzute
„în accent circumflex”
scepticism
nehotărâre
tristețe



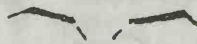
Groase, zbârlite
ardoare, vitalitate
tărie de caracter
posac
(virilitate)



Abia conturate
delicatețe
(femininitate)



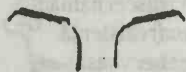
Unite
intransigență
idei fixe
blocaje afective
(cf. gelozie)



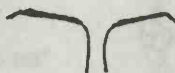
Foarte depărtate
exteriorizarea
sensibilității
spirit evaziv

Puntea

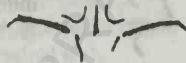
(regiunea sinusurilor frontale, deasupra rădăcinii nasului)



Punte largă
gândire intuitivă
înțelegere rapidă

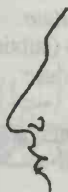


Punte îngustă
gândire selectivă
spirit matur

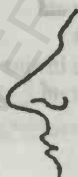


Riduri verticale
concentrare
voință de acțiune

Nasul



Puțin proeminent
(mic, scurt)
rezervă
modestie
indecizie
inhibiție



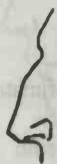
Proeminent
(mare, lung)
extravertire
afirmare
alegere, decizie
ambiiție



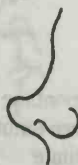
Nas drept
sensibilitate
delicatețe



Concav
(vârful ridicat)
receptivitate
încredere
adaptare



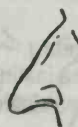
Cocoșat
perspicacitate
subtilitate



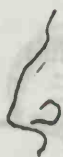
Cârn
capricios
curios
impulsiv
spiritual



Convex
voluntar
autoritar
organizator
dominator



Căzut
(cu vârful căzut)
serios, rezervat
prudent
chibzuit
răbdător
melancolic



Coroiat
îndrăzneț
întreprinzător
independent
(autodeterminare)



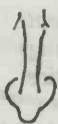
Linia nasului
subțire
delicatețe
discernământ
(rezistență
nervoasă)



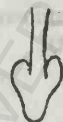
Linia nasului lată
putere
vitalitate
(rezistență
organică)



Extremitate
rotundă
(voluminoasă)
bunăvoință
senzorialitate
puțin nuanțată



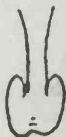
Bază îngustă
(strămtă)
retragere în sine
cerebralitate
control



Extremitate
ascuțită (subțire)
neîncredere
critic
impertinență
ascetism

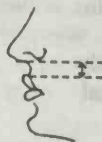


Bază largă
(dilatată)
extravertire
puterea
instinctelor
impulsivitate



Extremitate
bilobată
spirit duplicitar
ambivalent
viclean
descurcăreț

Spațiul nazo-labial



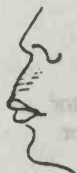
Scurt
reacții spontane
descărcare emotivă
impulsivitate



Concav
apetite exprimate
slabă opoziție
dăruire de sine



Lung
reacții lente
stăpânirea instinctelor
dominarea sinelui

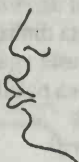


Convex
(umflat la jumătate)
opoziție
reticențe
negativism

Gura



Încleștată
(buze strânse)
afectivitate „retrasă”
interiorizare
blocaje



Proeminentă
dorințe instinctuale
control slab



Mare
nevoie de contacte
sociale,
de comunicare
aviditate



Mică
rezervă
selectivitate
discernământ



Cărnoasă și sinuoasă
afectivitate dominantă
sentimentalism
(subiectivitate)



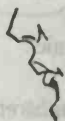
Subțire și rectilinie
cerebralitate
dominantă
control, fermitate
(obiectivitate)



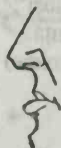
Comisuri ridicate
farmec, seducție
bunăvoință
optimism
senzorialitate



Comisuri căzute
seriozitate
pesimism
spirit critic



Baza superioară
protuberantă
(ieșită în afară)
plasticitate
bunătate, încredere
credulitate



Buza inferioară
protuberantă
(ieșită în afară)
refuz
dispreț
agresivitate

Obraji



Plini, pomeți ridicați
afectivitate
sociabilitate
(extravertire)



Plați sau scobiți
cerebralitate
rezervă
izolare
(introvertire)

Ochii



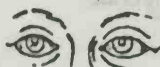
Normal depărtați
(distanța dintre
pupile este egală cu
înălțimea nasului)
control
echilibru



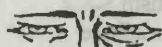
Foarte depărtați
(*hipertelorism*)
atenție difuză
impresii globale
vederi de ansamblu
dispersie mentală
concepție rapidă



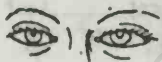
Foarte apropiati
atenție concentrată
spirit de analiză
simțul detaliului
localizarea ideilor
concepție lentă



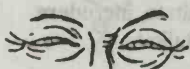
Mari
emotivitate
– cu pleoape mari:
comunică ușor
– „globuloși”:
exuberanță
(hipertiroidie)



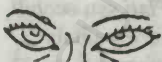
Fantă palpebrală
îngustă și
orizontală
energie, duritate
neîncredere
vilenie
nu comunică



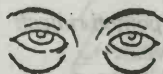
Mici
interiorizare
fire rezervată



Ochi „zâmbăreți”
antren, vioașie
spirit vesel



Ridicați spre
exterior (oblici)
dynamism
rapiditate
spontaneitate
seducție (fascinație)



Ochi „cu pungi”
oboseală
depresie
(cf. patologie)

Bărbia



*Protuberantă
activ
voluntar
nevoia de a se
afirma*



*Proeminentă
întreprinzător
ambitios
autoritar
bătăios
nevoia de a domina*



*Retrasă sau
„teșită”
nehotărâre
îndoială de sine
insatisfacție
chibzuință*



*Întoarsă, „ascuțită”
nervozitate
introvertire
împotrivire
ascetism*



*Rotundă
și „bărbie dublă”
bunăvoință
senzorialitate
bunăstare
(limfatic)*



*Conică
vivacitate
excitabilitate
agitație
instabilitate
(nervos)*



*Pătrată
activ, instigator
rezistență fizică
(biliar)*

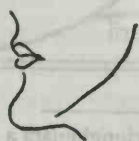


*Cărnoasă și fermă
sociabil
înțelegător
dinamic
(sanguin)
– cu șanț pe mijloc:
amabil, juvenil*

Maxilarul



*Colțuros
rezerve de energie
combativitate fizică
rezistență
(biliar)*

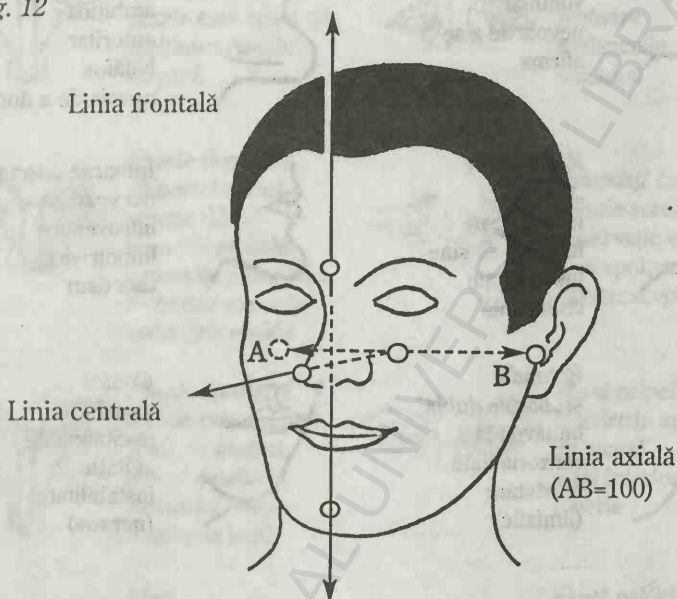


*Abrupt
ciclotimie
combativitate
intelectuală
(nervos)*

Măsurile feței

Metoda Prof. E. Laidrich

Fig. 12



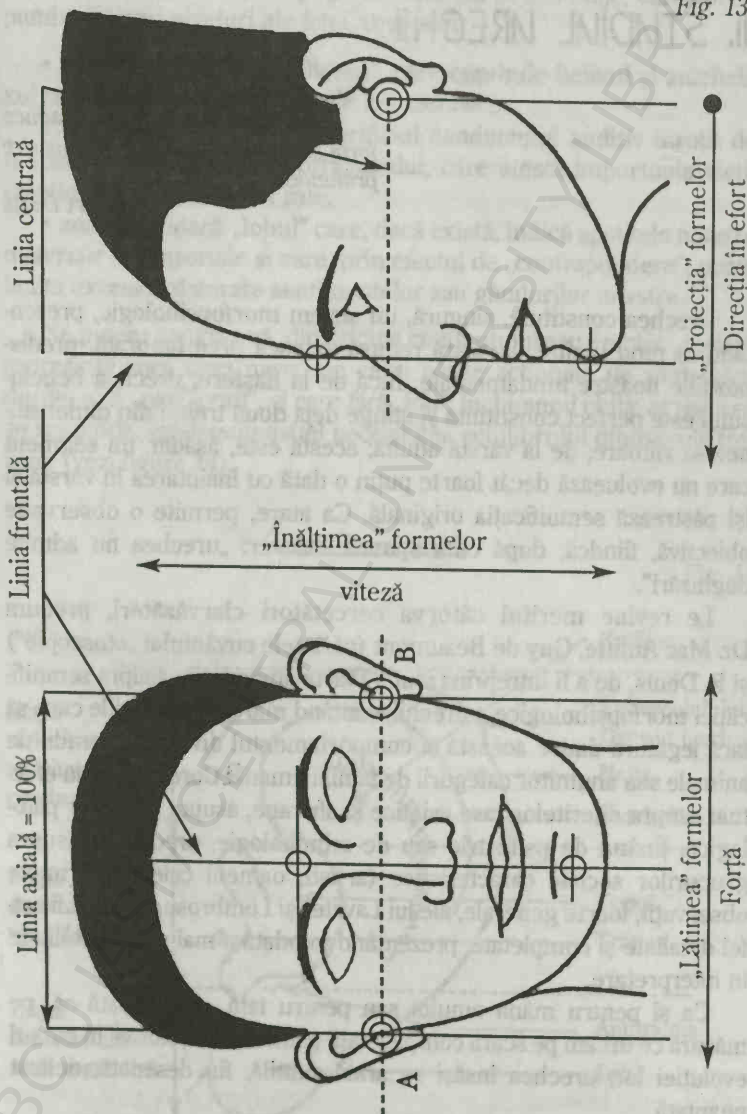
Dimensiunile medii ale câtorva segmente ale feței adultului

Pentru o înălțime totală a feței de	133%
Înălțimea zonei inferioare (fizice)	32%
Înălțimea zonei mediane (afective)	43%
Înălțimea zonei superioare (intelectuale)	38%
Proiecția nasului (distanța față de tragusul* urechii)	80%
Mărimea gurii	38%

* Protuberanța triunghiulară a conductului auditiv. (n.ed.)

Cele trei direcții fundamentale (lățime, înălțime, proiecție) După Prof. E. Laidrich

Fig. 13



III. STUDIUL URECHII

*„Dimensiunea urechii traduce
forța și întinderea aspirațiilor noastre
profunde...”*

Robert Denis

Urechea constituie, singură, un sistem morfopsihologic, prezentând în mod uluitor, la scară redusă, adesea prea ignorată, predispozițiile noastre fundamentale. Încă de la naștere, urechea bebelușului este perfect constituită și atinge deja două treimi din dimensiunea sa viitoare, de la vârsta adultă; acesta este, așadar, un segment care nu evoluează decât foarte puțin o dată cu înaintarea în vârstă și își păstrează semnificația originală. Ca atare, permite o observație obiectivă, fiindcă, după cum spunea Lavater: „urechea nu admite deghizări”.

Le revine meritul câtorva cercetători clarvăzători, precum Dr. Mac Auliffe, Guy de Beaumont (părintele cuvântului „otoscopie”) și R. Denis, de a fi întreprins studii foarte amănunțite asupra semnificației morfopsihologice a urechii, căutând mai ales analogiile care să facă legătura dintre aceasta și comportamentul diverselor familii de animale sau anumitor categorii de familii umane. Corelațiile s-au efectuat asupra diferitelor rase asiatice și africane, asupra cazurilor patologice, ținând de psihiatrie sau de criminologie, precum și asupra grupurilor sociale caracteristice (artiști, oameni celebri). Primele observații, foarte generale, ale lui Lavater și Lombroso au putut fi astfel detaliate și completate, prezentând totodată o mai mare fiabilitate în interpretare.

Ca și pentru mâna omului sau pentru față, se constată că, pe măsură ce urcăm pe scara complexității psihice a ființelor vii în cursul evoluției lor, urechea însăși se arată subtilă, fin desenată, delicat nuanțată.

Cele trei etaje ale urechii

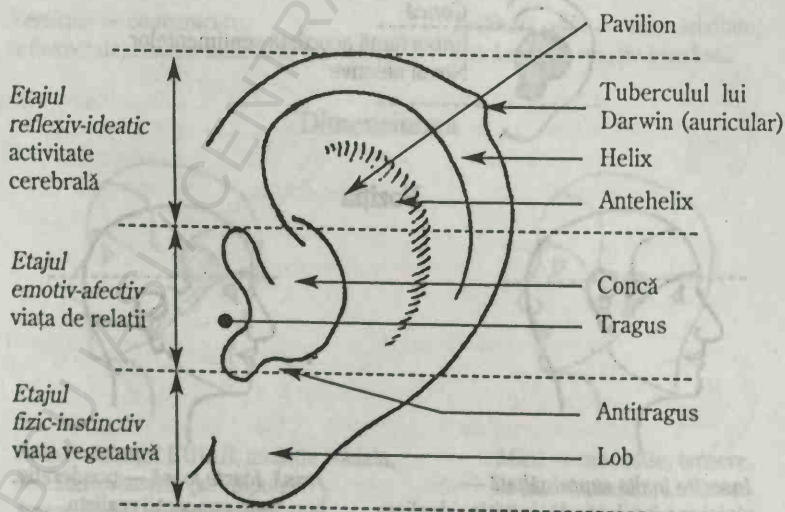
Pe ansamblu, urechea poate fi împărțită în trei etaje, care corespund celor trei niveluri ale feței, respectiv:

- *zona superioară*: „pavilionul”, care cuprinde helixul și antehelixul și se raportează la procesele intelectuale;
- *zona mediană*: „conca”, orificiul conductului auditiv însoțit de reliefurile tragusului și antitragusului, care atestă importanța vieții emoționale și a expresiei sale;
- *zona inferioară*: „lobul” care, dacă există, indică apetitele noastre materiale și senzoriale și care, prin efectul de „contrapondere”, poate limita excesele datorate sentimentelor sau gândurilor noastre.

Ne putem imagina că, din pricina conținutului său emotiv, „conca” reprezintă coca unei nave, ale cărei pânze acționate de vânt (gândurile) ar fi „pavilionul”, și care fără „lob”, închipuind chila, ar risca să se scufunde. Înțelegem astfel necesitatea echilibrului dintre cele trei zone (vezi figura 14).

Analiza urechii

Fig. 14



Punctele studiate în timpul unui examen al urechii sunt următoarele:

- dimensiunea (mare sau mică în raport cu volumul capului);
- poziția (în raport cu linia sprâncenelor și cu profilul feței);
- înclinația (în funcție de orientarea axei sale verticale);
- inserția (după care urechea se prezintă „lipită” sau „desprinsă”);
- forma (în marea sa diversitate).

Aceste cazuri diferite, ca și semnificația lor, sunt prezentate în figurile care urmează. În cadrul studiului feței, urechea are propria semnificație. A se vedea, pentru aceasta, figurile 15-17.

Figurile 15-17

Etajul dominant

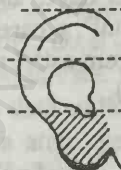
Pavilion

Importanță acordată ideilor
Activitate intelectuală



Lob

Importanța nevoilor
fizice și senzoriale

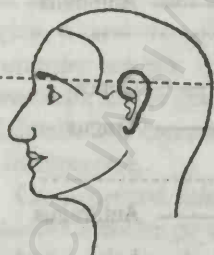


Concă

Importanță acordată sentimentelor
Nevoi afective



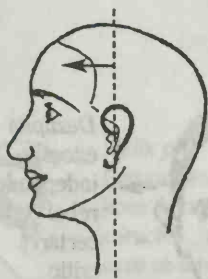
Poziția



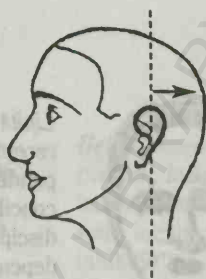
Inserție înaltă suprainălțată —
vicioieune intelectuală, intuiție, idealism



Joasă, foarte joasă — ponderație,
bun-simț, concepții realiste



Îndreptată înainte — întreprinzător,
„cel care merge înainte”

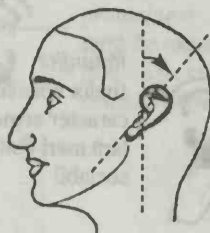


Îndreptată înapoi — prudent,
trecutul său îl face reținut

Înclinația



Verticală — concentrare,
reflexivitate, reacție întârziată



Înclinată oblic — impulsivitate,
îndrăzneală, reacție imediată

Dimensiunea



Mare — simțul EULUI, ambiție socială,
se exteriorizează, „se impune”
(masculinitate), ponderație



Mică — modestie, temere,
se interiorizează, „seduce”
(femininitate), vioiciune

Insertia



Lipită
receptiv
ponderat
conciliant
disciplinat
dependent



Dezlipită
excesiv
independent
rebel
certăreț
critic
polemist

Forma



Rotunjită
(helix normal răsfrânt)
caracter armonios
fără mari contraste
sociabil



Helix cărnos
asimilare lentă
spirit puțin
pătrunzător
materialism
rusticitate (dacă
și lobul este
voluminos)



Colțuroasă
temperament „animator”
puternic, activ
caracter dificil
individualist
(cf. tipul biliar)



Largă
exteriorizare rapidă
(extravertire)
spirit sintetic
(vanitate)



De faun
(Tuberculul lui Darwin)
instincte puternice
perspicacitate
caracter impulsiv
excesiv, violent
– dacă lobul lipsește:
ironie caustică



Îngustă
pudoare, reținere
delicatețe
(introvertire)
spirit analitic
(mândrie)

Helix și antehelix



Helix plat
(pergamentos)
lipsa de stăpânire
caracter „întreg”
care se amalează
reacție imediată



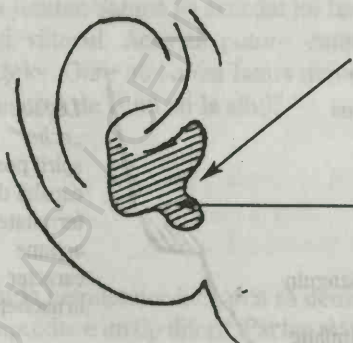
Helix excesiv
răsfânt, înfășurat
introvertire
spirit închis
inhibiție
complexe



Helix normal răsfânt
control, echilibru
simțul nuanțelor
reacție întârziată
– marginea răsfântă
până la lob:
afectivitate delicată
memorie excelentă



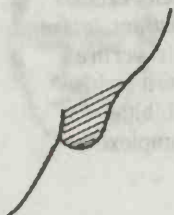
Antehelix
proeminent
forță de expresie
dorință de cucerire
combativitate



Tragus mare
vitalitate, gustul contactelor,
sociabilitate

Incizura intertragiană
îngustă: caracter secretos
largă: plăcerea exteriorizării

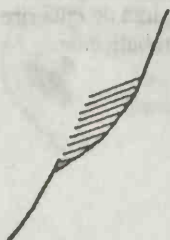
Modul de legare a urechii



*Lob bine conturat,
de tip „golf”
simțul realității
reflexie
judecată
ponderație*



*Lob subțire, plat
senzorialitate
(calitativ)
(cunoscător
într-ale mâncării)
rafinament*



*Absența lobului
neînfrânare
reacții afective
spontaneitate
– legătură
în unghi drept:
impulsivitate
combativitate*



*Lob depărtat,
liber
agresivitate
fizică
caracter
certăreț*



*Lob cărnos, gros
apetite fizice
senzorialitate
(cantitativ)
(gurmand)
– rozaliu:
temperament sanguin
– palid:
temperament limfatic*



*Legătură în
„eher”
spirit pozitiv
capabil de decizii
fermitate
acțiune
caracter „tăios”
bruschețe*

IV. HEMIFETELE

„În viață, omul are două fețe. El poartă cu sine dublul său intim, cu care nu trăiește întotdeauna în armonie, ci foarte adesea în permanent conflict.”

Marie-Louise Sondaz

Constatarea asimetriei feței — adică diferențele de formă și proporții între cele două jumătăți — este veche de când lumea, mai veche decât scrisul. Cu patru secole înainte de era creștină, fizionomistul Zophyr făcea deja un studiu al hemifetelor copilului sculptorului Sophroniske și-al înțelepte Phenareta, care nu era altul decât Socrate.

Ianus, personaj mitic, și de altfel, probabil, cel mai vechi rege al Italiei, este cel mai grăitor simbol la personalității umane. Pentru a-i mulțumi de a-l fi primit, după ce fusese gonit din Olimp de către fiul său Jupiter, Saturn i-a acordat lui Ianus puterea de a cunoaște trecutul și viitorul. Această putere conținea, în germene, principiul hemifetelor. Oare nu i-a dat Ianus numele său lunii ianuarie, când se face trecerea de la un an la altul?

Cele două fețe

Teoria hemifetelor încearcă să demonstreze că fiecare jumătate a feței reproduce un tip diferit. Partea stângă dezvăluie Eul nostru activ, social, în vreme ce partea dreaptă exprimă Eul nostru pasiv, intim. După cum declara Marie-Louise Sondaz: „aceasta aduce o deosebită lumină asupra dualității inconștientului și a conștientului, a visului și acțiunii, a corpului și trupului, a veleităților și realizărilor noastre,

a elanurilor și compromisurilor noastre. Dialogul interior, care se desfășoară neconținut, în stare de somn sau de veghe, este alimentat de aceste două entități antagoniste sau prietene, care își unesc eforturile, se combat, se sfâșie reciproc, se trădează sau se întruajorează și ne mână pe drumul vieții”.

Este adevărat că această bipartiție există și în creierul omului, unde coexistă o emisferă dreaptă și o emisferă stângă (uneori spunem „creierul drept” și „creierul stâng” pentru a marca această dublă individualitate). Acestea nu îndeplinesc aceleași funcții și, încă de la naștere, una dintre ele predomină asupra celeilalte, astfel încât, pe parcursul creșterii, tocmai această diferență fiziologică și funcțională ne va modela personalitatea. Lateralitatea se va accentua, și una dintre cele două jumătăți ale feței va exprima *dinamismul realizator*, în vreme ce a doua va continua să reprezinte *innăscutul*.

După cum a arătat P. Abraham, cele două hemifete diferă întotdeauna în funcție de gradul personalității. Individualizându-se în unitatea ființei, acestea reprezintă totodată cele două polarități, masculin și feminin, cuplul „simetric și contrastant”, iar noi știm că viața omului reclamă asociația și contrastul acestor două forțe interioare, acestor două Euri, pe care alții le numesc, de asemenea, *animus* și *anima*.

Cum se întâlnește „dublul”?

Dr. J.-A. Huet, care a reluat cercetările lui P. Abraham, a avut ideea de a reconstitui, pornind de la fiecare dintre hemifete, o față completă. A obținut, astfel, trei portrete:

- cel al subiectului, așa cum se prezintă el;
- cel al subiectului „drept” (intim și pasiv);
- cel al subiectului „stâng” (social și activ).

Practic, este suficient să ne fotografiem chipul din față și să efectuăm copiile necesare pentru a putea juxtapune cele două jumătăți drepte și cele două jumătăți stângi, după decuparea lor, cu atenție, pe axa mediană (vezi figura 18).

Vom fi, prin urmare, în prezența celor două chipuri ale noastre. Este suficient să le analizăm pe fiecare separat, după principiile deja

enunțate, și să tragem niște concluzii obiective! Descoperirea forțelor noastre interioare ne permite să ne cunoaștem mai bine, dar și să determinăm condițiile de a ne realiza, întrucât ele ar putea, armonizându-se între ele, să conducă la dezvoltarea personalității noastre globale.

Principiul hemifetelor

Fig. 18

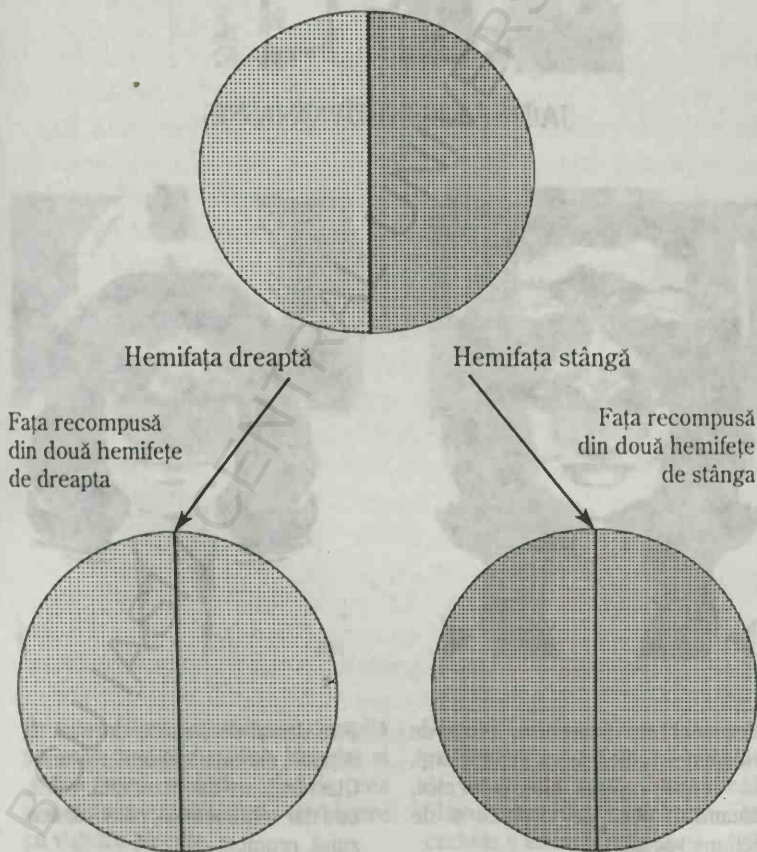


Fig. 19



JACKIE KENNEDY ONASSIS



Personalitate puternică, plină de vioiciune, radioasă, cu vederi largi, cu decizii rapide. Fire puternică, dinamică, plină de vitalitate și de acțiune socială.



Fire destul de ștearsă, dornică de acțiune, dar minimalizând riscurile. Clarvăzătoare dar rezervată, voluntară dar sentimentală, patetică, senzitivă, promptă.

Fig. 20



PAPA IOAN PAUL AL II-lea



Pe o constituție puternică se dezvoltă un solid bun-simț realist. Rigorist și „mână forte”, preferă să țină de ceea ce este bine stabilit și știe să-și apere cu vigoare părerile.

Dispoziții intelectuale care însoțesc un comportament social nuanțat, de înțelegere și de bunăvoință. Simțul valorilor spirituale nu exclude o anumită voie-bună.

V. STUDIUL MÂINII

*„Mâna este o parte vizibilă
a creierului.”*

Dr. Ch. Wolff

Mâinile, prin însăși funcția lor, joacă un rol foarte important în activitatea omului, dar și în prezentul și în viitorul societăților; de asemenea, și în trecutul lor — acest prezent de ieri — deoarece mulțumită lor omul se exprimă, construiește, așadar, evoluează. Raporturile pe care mâinile noastre le întrețin cu creierul și cu ansamblul organismului sunt permanente. Acestea rezultă din unitatea care înlanțuie forma, funcția și psihismul, unitatea noastră „morfo-fizio-psihologică”.

Mâinile i-au permis omului primitiv, prin subtilitatea senzațiilor tactile, să-și amplifice considerabil percepția asupra lumii exterioare, sfera sa cognitivă. Simultan, acestea au devenit traducătoarele fidele ale gândirii sale, cel dintâi instrument al expresiei sale și al creațiilor sale palpabile. Mâinile stau, de altfel, la baza evoluției sociale ce caracterizează specia umană.

Originalitatea mâinilor noastre

Pe scara care ilustrează complexitatea în creștere a ființelor vii, mâinile noastre apar dotate, pe lângă trăsăturile lor specifice, și cu o nouă dezvoltare a creierului (teleencefalizarea), mulțumită căreia actul voluntar devine posibil. Într-adevăr, această individualizare „a creierului în creier” este strâns legată de organizarea gândirii și a conștiinței omului.

Se știe, astăzi, că morfologia generală a mâinii, forma particulară a degetelor și traiectul liniilor din palmă nu sunt reprezentări întâmplătoare, ci construcții ale entității individuale ce caracterizează o persoană și o definesc în originalitatea sa. La fel cum nu există două amprente digitale perfect identice, nu există nici două mâini perfect identice. Diferențele sunt cu atât mai accentuate, cu cât acestea poartă numeroase semne care se adaugă particularității formei. O mână și *a fortiori* ambele mâini, care sunt mai mult sau mai puțin diferite între ele, reduc încă pe atât aceste posibilități de similitudine. După cum subliniază Dr. Carton: „Este posibil ca un tip general de mână să caracterizeze un grup de indivizi, dar mâna, prin detaliile sale, nu aparține decât unui singur subiect”.

Bazele unui studiu obiectiv

Genetica ne spune că semnele din palmă sunt deja formate încă din primele luni de sarcină și că relativa lor fixare permite, la naștere, să ne curioaștem potențialitățile, predispozițiile înnăscute și, întrucâtva, construcția edificiului nostru interior. Așadar, este posibil ca aceste semne să stea la baza unui studiu obiectiv, dacă vom efectua măsurători și vom lua amprente, pe care le vom analiza în maniera unei planșe anatomice și care ne vor conduce la clasificări asemănătoare celor utilizate de zoologi sau botaniști. În plus, cum nici un act voluntar nu poate transforma expresia sau liniile din palmă, chirologii moderni o consideră, așadar, drept „semnificantă”.

Prin aceasta, chirologia, devenită o știință de observație, obiectivă și rațională, se deosebește de chiromanție, artă esențial divinatorie, bazată numai pe intuiție. Interesul pe care îl prezintă mâna pe plan clinic i-a permis Prof. Jean-Marie Legay să declare: „Citirea sa poate să ne informeze asupra structurii noastre cromozomice sau asupra echilibrului nostru hormonal... aceasta ține de metode științifice clasice, de raționament și de cercetare, și nu de fantezii ale ghicitorilor de noroc”.

Tipurile de mână

S-a spus, uneori, că toate părțile corpului ajută cuvântul, dar că mâinile, mai ales, par să vorbească. Este adevărat că atingerea la o simplă strângere de mână ne face să încercăm o senzație revelatoare: există mâini moi, ale oamenilor nehotărâți sau disprețuitori, mâini ferme, ale oamenilor activi și hotărâți, mâini umede, ale emotivilor, mâini calde, ale temperamentelor entuziaste și călduroase. Unele provoacă simpatia, altele, repulsia. Dacă ați remarcat acest lucru, v-ați raportat deja observația la „tipul” personajului căruia îi aparțineau și ați făcut, într-o oarecare măsură, o tipologie chirologică. Există, însă, numeroase semne morfologice, care permit clasificarea mâinilor cu mai multă precizie, în opt categorii, după cum se arată în figurile 21 și 22.

Detaliile formelor

O dată ce am situat persoana în *cadrul său tipologic*, ne vom raporta la figurile 23–25 pentru a putea aduce precizări suplimentare, luând în considerație:

- mărimea mâinii în raport cu fața;
- proporția relativă dintre palmă și degete;
- lungimea relativă a degetelor între ele;
- morfologia individuală a degetelor, suplețea lor;
- forma extremităților digitale și unghiile;
- unghiurile dintre degete;
- dimensiunile și morfologia particulară ale degetului mare;
- morfologia particulară a palmei, relieful său.

Să precizăm că policele, ale cărui proprietăți specifice îl deosebesc pe om și de cel mai evoluat simian*, reprezintă întreaga personalitate, dar și celelalte degete, care își aduc, fiecare, contribuția la expresia Eului sunt capabile să „ilustreze toate formele gândirii noastre”. Iată de ce fiecare are o semnificație particulară:

- Indexul este considerat ca degetul conducerii și al expresiei sociale.

* Subordin de mamifere primate. (n.ed.)

- Mijlociul, care este cel mai lung și se situează pe axa mâinii, simbolizează structurile noastre, Eul nostru.
- Inelarul, expresia aspirațiilor noastre ideale.
- Auricularul (degetul mic), comprehensiunea care ne reglează modalitățile de adaptare fizică și mentală.

Brazdele palmare sau „liniile mâinii”

Liniile care sunt întipărite mai mult sau mai puțin adânc în palmă (vezi figurile 26 și 27) reprezintă niște curenți de energie, diverse moduri de sensibilitate care exprimă echilibrele noastre interioare, fiziologice și psihice. Iată de ce pentru fiecare există câte o modalitate particulară de percepție; se disting, astfel, trei grupe de linii:

1. *Liniile fundamentale*, care nu lipsesc, practic, niciodată (cu excepția cazurilor patologice), întrucât ele definesc specia umană:

- Linia *vieții* care exprimă ansamblul stărilor noastre fiziologice și psihice, bugetul nostru energetic global.
- Linia *capului*, legată de gândirea reflexivă și care indică, din această cauză, dispozițiile noastre reflexiv-ideatice.
- Linia *inimii*, care exprimă componenta noastră emoțional-afectivă și reflectă modalitățile noastre sentimentale.

2. *Liniile secundare*, în număr de trei, formează în palmă un fascicul longitudinal, fiecare dintre ele îndreptându-se, de preferință, către baza mijlociului, inelarului sau auricularului:

- Linia mijlociului este numită *a stabilității*, fiindcă exprimă, prin stările noastre psihice, modul în care „resimțim” mediul înconjurător pentru a intra în echilibru cu acesta, maniera noastră de a aborda situațiile noi și schimbările de orientare pe parcursul existenței noastre.
- Linia inelarului este numită *a împlinirii*, fiindcă genul de sensibilitate pe care îl reprezintă aceasta se află în raport cu satisfacțiile noastre profunde și cu realizarea, mai mult sau mai puțin completă, a Eului.
- Linia auricularului este numită *a intuiției*, fiindcă ea dovedește o facultate de percepție pusă în slujba aspirațiilor noastre, prin însuși faptul că favorizează apropierea de tot ce ne înconjoară și ne influențează. Aceasta condiționează, în bună măsură, adaptarea noastră.

Data fiind semnificația lor, este destul de firesc ca aceste linii să fie uneori absente, alteori întretăiate sau întrerupte. În cazurile acestea, vor marca diversitatea unei existențe câteodată jalonată de dificultăți, câteodată constructivă.

3. *Liniile anexe* pot fi numeroase și divers repartizate pe mână. Fără a avea fiecare o semnificație în sine, ansamblul lor concurează însă la precizarea tipului temperamental (sanguin, biliar, nervos sau limfatic). Aceste linii, reunindu-se, pot determina forme particulare (cruci, stele, pătrate etc.), care vor marca specificitatea personalității și originalitatea sa constituțională.

Mâna cu contur rotunjit

Fig. 21



Tipul receptivității

Mână piriformă, de consistență moale, cu degete fusiforme, a cărei palmă cărnoasă, cu coloratură palidă, este marcată de proeminența hipotenară*. Acest tip indică tendința către reverie, către pasivitate și contemplare, dar și subtilitatea percepțiilor, asociate formelor intuitive ale gândirii, bogăției sau originalității ideilor, care nu au întotdeauna suficientă consistență. El evadează prin imaginație.

Tipul senzorialității

Mână mică, de formă ovală, scurtă, cu țesutul pielii fin și neted, marcat de gropițe, cu degete durdulii și vârfurile conice. Palma, cărnoasă, are proeminența tenară** bine evidențiată.

Acest tip indică un temperament cu dominantă afectivă, ghidat de sentimentalism (femininitate) către farmecul natural, către o senzorialitate marcată, atras de plăceri de toate genurile și care se adaptează știind să se facă plăcut (seducție).



* Protuberanța formată de mușchii degetului mic. (n.ed.)

** Proeminența părții laterale a palmei. (n.ed.)



Tipul expansiunii

Mână ovală, alungită, la care inelarul depășește indexul, fiind aproape tot atât de lung cât mijlociul. Are la bază o proeminență reliefată, dezvoltată. Degetele sunt fusiforme, a doua falangă a degetului mare fiind subțiată (cu „talie”).

Ghidat de aspirații și de certitudini profunde, el este predispus să resimtă și să exprime intens ceea ce face. Este axat pe o formă de sensibilitate care plasează Idealul în împlinirea Eului. Reușește prin luciditatea sa, prin ușurința naturală și prin „prezența” sa.

Tipul sociabilității

Mână mixtă, dreptunghiulară, alungită și cu contururi rotunjite, al cărei index este mai lung decât inelarul și aproape la fel de lung cât mijlociul, și a cărei palmă, mare, cărnoasă, prezintă proeminențe bine evidențiate, în principal cea situată sub index (adesea împodobită cu linii diverse).

Denotă o tendință naturală de a se impune, a conduce, a organiza. Sensibil la considerația celorlalți, își caută dezvoltarea în social, în relații, la fel ca și în cadrul familial.



Mâna cu contur colțuros

Fig. 22



Tipul multiplicității

Mână colțuroasă, înscrisă într-un romb. Este subțire și suplă. Proeminența cubitală însoțește curbura degetelor, care sunt adeseori reversibile. Auricularul este deosebit de lung.

Agilitatea, vioiciunea fizică sau îndemânarea fac pereche cu agilitatea corporală sau curiozitatea intelectuală, ceea ce antrenează o reinnoire frecventă a situațiilor sau a ideilor. Se adaptează cu ușurință, prin abilitatea pusă în valoare în domeniile cele mai diverse.

Tipul concentrării

Mână dreptunghiulară, lungă, colțuroasă, uscată, ridată, puțin descărnată, cu degetele noduroase lăsând să se vadă spațiile interdigitale, mijlociul fiind net mai lung decât restul degetelor. Palma este scobită, reliefurile puțin marcate.

Tendința închiderii în sine, interiorizare, gust pronunțat pentru studiu, izolare. Pune seriozitate în tot ce concepe sau analizează. Supus îndoielii, este ușor egocentric, dar știe să dea dovadă de o mare perseverență.



Tipul acțiunii

Mână cu aparență pătrată, colțuroasă, brevilină*, indesată, cumva masivă, cu țesutul pielii aspru, cu degete scurte și groase.

Temperament viguros, rezistent dar cu tabieturi, atașat de valorile palpabile și sigure, adaptându-se la mediu printr-o muncă susținută, lentă, dar eficace și regulată.



Tipul combativității

Mână dreptunghiulară, scurtă, cu palmă lată (evidențiată în podul palmei), cu police puternic, adesea cu vârful mai gros, cu celelalte degete scurte, cu textură musculară.

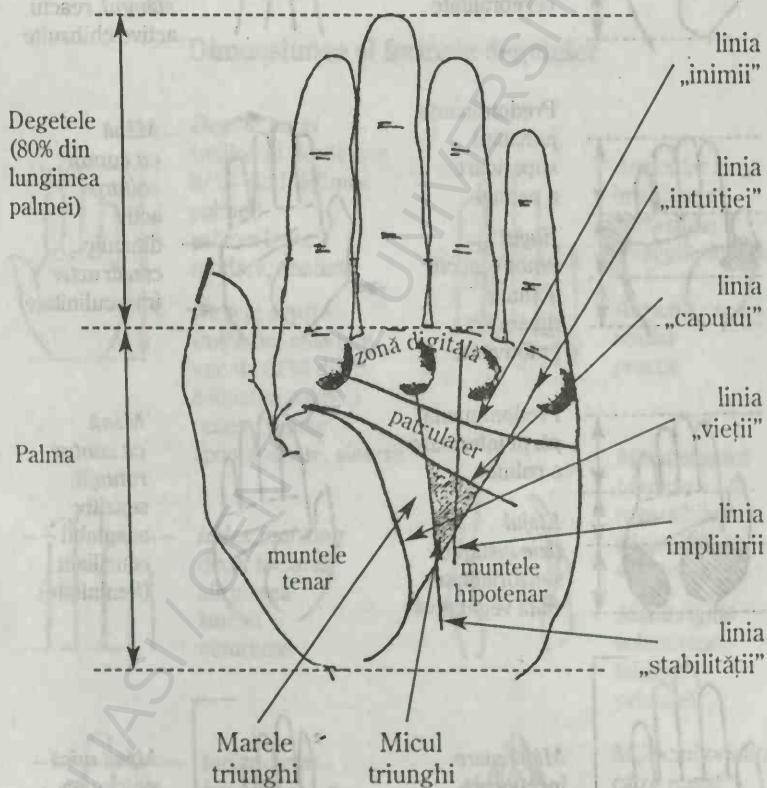
Denotă un temperament dinamic, voluntar, luptător, cu ușurință pasional, imprevizibil, coleric, cu puține nuanțe, dar care știe să facă față evenimentelor, abordându-le frontal.



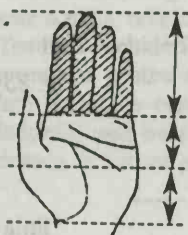
* Scurtă și groasă. (n.ed.)

Elemente de studiu al mâinii

Fig. 23

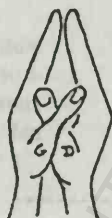


Forme generale

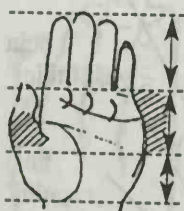


Predominanța
degetelor

Etajul
reflexiv-ideatic
reflexie
cerebralitate

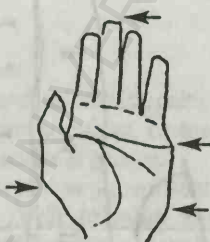


Încrucișarea
degetelor mari
– stângul peste
dreptul: reacții
afective spontane
– dreptul peste
stângul: reacții
active chibzuite

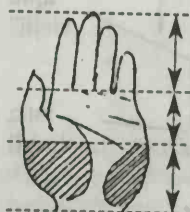


Predominanța
jumătății
superioare
a palmei

Etajul
emotiv-afectiv
acțiune
dinamism
emotivitate



Mână
cu contur
colțuros
activ
dinamic
constructiv
(masculinitate)



Predominanța
părții inferioare
a palmei

Etajul
fizic-instinctiv
senzorialitate
viață vegetativă



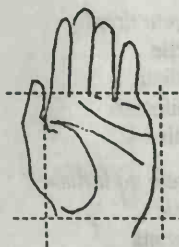
Mână
cu contur
rotunjit
senzitiv
adaptabil
conciliant
(femininitate)



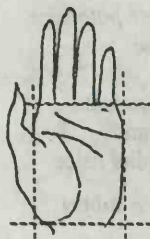
Mână mare
încetineală
a mișcării
și a emoțiilor
(masculinitate)



Mână mică
vioiciunea
reacțiilor
(femininitate)



Palmă cu suprafață mare (spre pătrat) constituție puternică ușurință lărgimea „vederilor” caracter întreprinzător



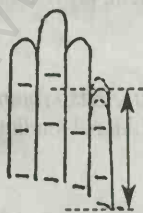
Palmă cu suprafață mică, îngustă (tinde spre dreptunghi) constituție delicată închidere în sine spirit restrictiv caracter timorat

Dimensiunea și formele degetelor



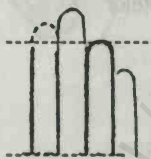
Degete lungi (mijlociul depășește 8/10 din înălțimea palmei) reflexe lente răbdare, analiză

Degete scurte (mijlociul este mai mic de 8/10 din înălțimea palmei) reflexe rapide spontaneitate, sinteză



Auricular lung imaginație curiozitate – ascuțit: intuiție

Auricular scurt realist practic

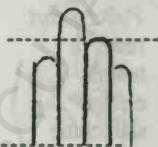


Index mai lung decât inelarul afirmarea sinelui autoritate



Mână elastică (degete reversibile) adaptabilitate schimbare

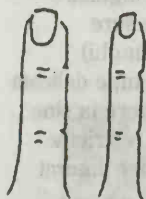
Mână rigidă selectivitate tabieturi principii



Inelarul mai lung decât indexul receptivitate idealism



Mijlociul orientat către inelar sensibilitate emotiv (simțul „Frumosului”)



Degete puternice
groase
forță
senzorialitate
bun-simț
aptitudini fizice

Degete subțiri
finețe
delicatețe
aptitudini cerebrale



Degete drepte
reacție
imediată
manifestări
afective

Degete noduroase
reacție
întârziată
controlul
emotivității



Extremitățile pătrate
(unghii
dreptunghiulare)
ordine, metodă
calcul, prevedere



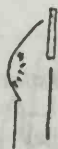
Extremități ascuțite
(unghii ovale)
subtilitate, intuiție
inconsecvență



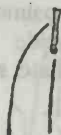
Extremități rotunjite
echilibrul tendințelor



Extremități evazate
„spatulate”
(unghia triunghiulară)
practic, abil
creator, întreprinzător



Extremități curbate
la mijloc, de tip „bulb”
(relief ca
„picătura de apă”)
bogăția percepțiilor
senzorialitate delicată



Extremități
aplatizate
cerebralizarea
tendințelor

Policele



Police lung
energie
autodeterminare
afirmarea sinelui
autoritate
personalitate puternică



Police scurt
rezervă
teamă
ezitare
slăbiciune

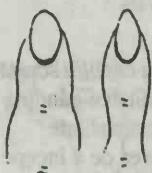


Police suplu
(reversibil)
suplete de caracter
expresivitate
adaptabilitate

Police drept
(rigid)
rigiditatea caracterului
idei înfrânate
adaptare dificilă



Falangă unghiei
– mai mare decât
a doua falangă:
domină rațiunea
– a doua falangă
mai lungă:
domină
afectivitatea



A doua falangă curbată la mijloc (cu „talie”)
finețea spiritului, delicatețe
(cerebralitate)

A doua falangă groasă
senzorialitate, temperament vesel, bunăstare
(instinctivitate)

Relieful palmar



Proeminența tenară mare, bombată, voluminoasă
rezerve de energie, rezistență organică, puterea instinctelor
– dură, musculoasă: nevoia de activitate fizică
– moale: limfatism
– dreaptă, teșită: impulsii discrete, fragilitate

Proeminența hipotenară mare evidențiată,
puternice impulsii instinctuale, uneori creatoare



*Proeminențele zonei distale (între linia inimii și baza
degetelor)* intensitatea impulsurilor afective, extravertire,
sociabilitate

Absența reliefurilor
interiorizare

Rețeaua palmară



Mai mult sau mai puțin complexă:

– linii fine, hașurate:
temperament nervos

– linii adânci,
cu traiect lung:
temperament biliar



Clară sau simplificată:

– linii subțiri
și puțin adânci:
temperament
sanguin

– linii groase și palide:
temperament
limfatic

Linia capului



*Separată
de linia „vieții”*
spontaneitate afectivă
impulsivitate



Linia capului scurtă
rapiditatea gândirii
superficialitate
puterea de a începe
din nou
facultate de sinteză



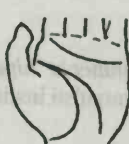
*Unită cu linia „vieții”
pe mai mult de 3 cm*
introvertire
reflexivitate
reacție întârziată
reținere, inhibiție



*Linia capului lungă
(rectilinie)*
profundimea
spiritului
raționament
spirit metodic
încăpățănare
facultate de analiză



*Linia capului și linia
inimii intersectate
sau unite*
temperament patetic
conflicte ale inimii
și ale rațiunii
hipersensibilitate
tensiune psihică



*Linia capului
curbată în jos,
lungă, adâncită*
imaginație
spirit visător
subiectiv
idei abstracte



Linia capului terminată în furculiță (bifidă)
dualitatea gândirii, spirit adaptabil, polemist

Linia inimii



*Terminată în furculiță
sau ramificată
ardoare afectivă
sentimente patetice
temperament
vulcanic*



*Inegală, inelată,
„tip lanț”, dublă, cu
întoarceri, încălțită
succesiunea stărilor
emotive intense
reînnoirea
sentimentelor
instabilitate afectivă*

Arcul distal



*(dublu sau triplu)
hipersensibilitate
sete de
cunoaștere
facultăți creatoare*



Linia „stabilității”

*(îndreptată către
mijlociu)
– clară, continuă:
bună adaptabilitate
– alterată, întreruptă:
schimbări materiale
eforturi de readaptare*

Linia „împlinirii”



*(îndreptată
către inelar)
– clar trasată:
realizare
satisfăcătoare
– scurtă,
fragmentară:
aspirații realizate târziu*



Linia „intuiției”

*(îndreptată către
auricular)
percepții intuitive
discernământ
calitatea judecății*

Marele triunghi și micul triunghi

(vezi fig. 23)



*echilibrul dintre starea fiziologică, facultățile mentale
și datele percepției
(favorabilă evoluției personalității)*

VI. AMPRENTELE DIGITALE

„Prin bogăția semnificației lor, dermatoglifele reprezintă, la nivelul mâinii, o adevărată carte de vizită genetică.”

Prof. Pierre Rabischong

Toată lumea cunoaște importanța amprentelor digitale. Într-adevăr, cine nu și-a imprimat degetul pe un pașaport sau pe o carte de identitate? De mai mulți ani, cercetările perseverente și meticuloase ale criminologilor de marcă, precum acelea ale Dr. Locard, din Lyon, sau ale lui Bischoff, din Elveția, au devenit autoritate în materie. De unde provine valoarea atât de specială atribuită acestor desene, care caracterizează și, întrucâtva, „seminează” extremitatea degetelor noastre?

Trebuie să ne întoarcem până în anul 1880, la vremea când englezul Henri Faulds a făcut o descoperire fundamentală. Acest savant, studiind lemuriile și maimuțele, și-a dat seama de diversitatea „brazdelor” care există pe degetele și palmele acestor animale; el a demonstrat că erau semnificative în egală măsură și pentru om. După aceea, Alix și Féré au continuat aceste studii dintr-o perspectivă pur biologică, arătând ce izvor de informații se poate extrage din amprentele digitale, din faptul că acestea însoțesc evoluția zoologică și caracterizează dezvoltarea complexității psihice care se realizează în ființa umană.

În ciuda bogăției lor, aceste observații n-au fost utilizate multă vreme, decât foarte puțin sau numai în scopuri polițieneste.

Extremitățile digitale și sensibilitatea noastră

Meissner, din 1853, apoi Charles Bell, în 1874, au demonstrat că vârful degetelor conține corpusculi foarte speciali, întrucât sunt legați de creier printr-o fibră nervoasă. Într-adevăr, o relație mai complexă decât simțul nostru tactil, o formă de sensibilitate care pune în joc psihismul superior ne permite să ne interpretăm impresiile senzoriale. Aceasta ne ajută să înțelegem de ce orbii pot transpune fenomenele tipice văzului în pipăit, până la a reuși să citească „prin intermediul degetelor” care devin de o extremă sensibilitate.

Mai mult, s-a descoperit că acești corpusculi nu sunt răspândiți la întâmplare pe suprafața falangelor noastre, ci sunt distribuiți în lungul brazdelor care marchează pielea, întruchipând desenele cele mai variate, și se știe astăzi, în lumina anatomo-fiziologiei și a neurofiziologiei, că aceste minuscule meandre, aceste „creste papilare” sunt în legătură cu structurile noastre profunde. Acestea individualizează persoana încă din momentul conceperii sale, sunt, într-o mare măsură, purtătoare ale eredității sale, iar studiul lor ține în exclusivitate de genetică. Importante lucrări statistice i-au conferit acestei științe de observație o valoare incontestabilă.

Proprietățile aparte ale desenelor papilare

Faptul că aceste desene, numite științific „dermatoglife”, fac parte din însăși constituția noastră, le conferă calități surprinzătoare.

Imuabilitatea: formate o dată cu țesuturile, încă din primele luni de sarcină, acestea se măresc pe măsură ce organismul nostru crește, rămânând perfect asemănătoare cu ele însele, neschimbate până la moartea noastră. Dezvoltarea fizică sau evoluția noastră nu au puterea de a le modifica.

Inalterabilitatea: s-a dovedit faptul că o epidermă arsă, de foc sau de acid, se va reface păstrând aceleași desene; ca atare, este nevoie de o alterare profundă pentru a le modifica.

Unicitatea: nu pot exista două amprente digitale perfect identice. Acesta este, de altfel, caracterul unic și, prin urmare, „original” care a atras atenția de la bun început și care a condus, după cum știm cu toții, la aplicația polițienească pe care a pus-o în practică, în Franța, Bertillon; aceleași sisteme de clasificare și de identificare au fost adoptate în întreaga lume.

O „carte de identitate” a personalității noastre

Aceste caracteristici specifice, care sunt „pecetea” constituției noastre, i-au condus pe neobosiții cercetători la stabilirea unor corelații cu dispozițiile fundamentale ale caracterului, în tentativa de a izola „tipurile” de sensibilitate, „modurile” de comportament. Frunzele unui copac, deși diferite între ele, permit, cu toate acestea, definirea speciei din care fac parte. Așadar, se impunea, de asemenea, să se cerceteze și să se determine marile familii de desene digitale care să caracterizeze o specie comună, pe plan psihologic.

Studiile Dr. Viard și ale echipei sale, reluate recent de Prof. Kariakine, au condus la descrierea a patru tipuri principale (figura 28), care coincid în mod remarcabil cu cele patru tipuri pe care le-am întâlnit la capitolul de morfologie generală. Respectiv:

Tipul MEDITATIV, definit prin dermatoglifele din grupa I (în arc).

Acesta este caracterizat printr-o predominanță a activității mentale, a formelor abstracte de gândire și prin imaginație.

Tipul MOBIL, definit prin grupele a II-a și a III-a (bucula spre dreapta și bucla spre stânga).

Acesta denotă o importanță a sferei emotiv-afective, care antrenează o propensiune spre acțiune, sub toate formele sale.

Tipul SEDENTAR, definit prin grupa a IV-a (volută simplă).

Întâlnit cel mai adesea la grupurile de oameni sedentari, acesta este în acord cu formele de comportament și de gândire determinate de obiceiuri (stereotipuri).

Tipul REALIZATOR, definit prin grupa a V-a (volută dublă).

Dinamismului fizic sau mental i se adaugă nevoia de împlinire maximă, combativitatea constructivă.

O analiză psihologică mai detaliată este posibilă ținând cont de semnificația fiecărui deget. Într-adevăr, într-o mână, fiecare are alcătuirea sa proprie, propria individualitate și corespunde unei orientări aparte a înclinațiilor noastre.

Mai întâi policele, care, prin mobilitatea și capacitatea sa de a apuca, prin opoziția sa la fiecare dintre celelalte degete, este „capul de șir” al acestora. Degetul mare este „degetul-șef” și sintetizează forțele vii ale întregii noastre ființe. Așa cum am văzut la capitoul despre „Studiul mâinii” (vezi pagina 42), indexul este degetul expresiei sociale. Mijlociul, care este cel mai lung, este în legătură cu tendințele noastre profunde, cu viața noastră interioară. Inelarul indică aspirațiile noastre ideale, iar auricularul, adaptarea noastră intelectuală.

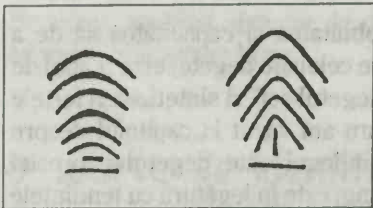
Fiecare deget poartă un desen papilar diferit, aparținând uneia sau alteia dintre grupele stabilite. El poate fi „configurat” diferit la mâna dreaptă și la mâna stângă. Combinațiile între acestea se înmulțesc și, ca atare, sunt posibile îmbinările cele mai diverse, ceea ce permite o considerabilă nuanțare a interpretării. Dacă unele trăsături de caracter par câteodată contradictorii, aceste contraste se armonizează în diversitatea psihismului nostru.

Limitându-vă la „semnătura” policelui, veți putea formula, cu și mai multă precizie decât în studiul morfologiei în general, tipul căruia îi aparțineți. Deoarece particularitatea policelui este de a arăta în ce mod se manifestă *creativitatea* individului.



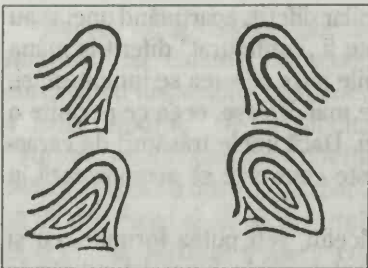
Tipuri dactiloscopice

Fig. 28



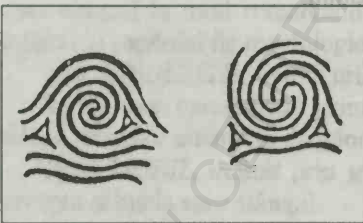
arcul

Tipul conceptual al *meditativului*
(abstract, gânditor)



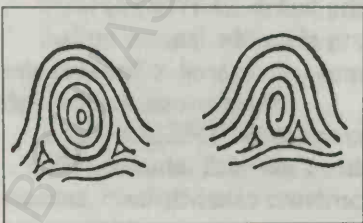
cu buclă la dreapta (la stânga)

Tipul activ al *mobilului*
(emotiv-afectiv, spontan)



voluta dublă

Tipul voluntar al *realizatorului*
(concret, constructiv)



voluta simplă

Tipul pasiv al *sedentarului*
(răbdător, stereotip)

O particularitate dominantă a personalității dumneavoastră este nevoia de a lupta pentru realizarea personală maximă în diversele domenii de activitate în care sunteți implicat. Această tendință vă poate permite să reușiți mai deplin sau mai rapid decât alții, fiindcă sunteți animat de niște forțe care întotdeauna vă mențin treaz dinamismul.

De altfel, în numeroase ocazii, știți să dați dovadă de un caracter energic și se vor ivi situații în care, dimpotrivă, va fi în interesul dumneavoastră să puneți în hotărârile luate o doză de moderație.

Mulțumită acestui aspect constructiv al temperamentului dumneavoastră, știți să vă consumați energia ca să vă „faceți un loc sub soare”, iar această dorință de a vă atinge scopurile este, în mod firesc, însoțită de un spirit de decizie, de o formă de gândire metodică, asigurându-vă suficientă perseverență pentru a duce la bun sfârșit ceea ce ați început.

Când valorile materiale sunt ținta dumneavoastră predilectă, puteți să dovediți în oricare alt domeniu o ardoare specială, iar simțul dumneavoastră combativ poate foarte bine să se dubleze cu elanuri generoase, cu o acțiune promptă și sinceră, întrucâtva impulsivă, uneori chiar impregnată de o cordială bruschete.

O altă trăsătură profundă a individualității dumneavoastră este reprezentată de entuziasmul natural, care vă ajută să întreprindeți fără întârziere ceea ce ați hotărât, și aceasta indiferent de dificultățile pe care le-ați prevăzut. De altfel, ca orice persoană veritabil activă, departe de a fi descurajat de obstacole, știți să găsiți în acestea un stimulent suplimentar, fiindcă, în sinea dumneavoastră, vă place să învingeți.

Posedați, de asemenea, darul de a lua inițiativa la momentul oportun și sunteți inclinat să vă cheltuiți întreaga energie pentru a vă atinge scopul. Nu vă place deloc să improvizați și sunteți perfect capabil să găsiți soluția adecvată în situații critice.

În fond, purtați în dumneavoastră trăsăturile foarte prețioase ale adevăratului „voluntar”. Acestea vă vor permite să depășiți obstacolele și să cuceriți, prin meritul personal, situația care, într-adevăr, vă convine.

Purtați în sine talente multiple, care nu așteaptă decât să se exprime, și tocmai în această constantă exteriorizare vă veți găsi cea mai sigură garanție a echilibrului dumneavoastră. Această predispoziție fundamentală vă permite să abordați cele mai variate probleme și să le rezolvați rapid, ceea ce vă aduce reale avantaje.

Firea dumneavoastră este alcătuită din destul de multe contraste, care capătă adesea aspectul unor opoziții, dar care se armonizează ușor în unitatea personalității. Prin conjugarea lor, aceste divergențe contribuie la a face din dumneavoastră o ființă complexă, cu posibilități multiple.

Sunteți sensibil la sentimente, ca și la senzațiile fizice, astfel încât puteți etala, unul după altul, diferitele aspecte ale Eului dumneavoastră. Vă înfățișați, alternativ, optimist sau pesimist, inatacabil sau vulnerabil. Răspundeți, prin aceasta, miilor de nuanțe ale emotivității dumneavoastră, tonului afectiv care caracterizează în mare parte fondul temperamentului propriu. Acesta din urmă, de altfel, va fi ușor dominat de viața sentimentală. Resimțiți în mod deosebit influența relațiilor și prietenilor dumneavoastră. Știți să vă dăruiți, ceea ce vă permite să vă extindeți cercul relațiilor și vi se va acorda, încă de la primele cuvinte, o călduroasă încredere. Veți ști să vă puneți cu ușurință în locul altora pentru a le înțelege problemele și a le resimți dificultățile.

Ascultați mai mult limbajul inimii decât pe cel al rațiunii, și tocmai acest lucru constituie, în mare parte, farmecul personalității dumneavoastră.

Activitatea dumneavoastră, nevoia de a vă consuma energia vor rămâne predominante, din fericire. În perioadele cele mai dificile ale existenței, sunteți capabil să descoperiți în dumneavoastră resortul care vă ajută să depășiți obstacolele cele mai grele. Voința dumneavoastră se asociază, într-adevăr, în mod foarte intim cu dorința de a acționa, orientându-vă către împlinirea personală și către cucerirea celorlalți.

Independent de celelalte trăsături care vă marchează personalitatea, există una foarte importantă, care vă determină apartenența la tipul „meditativ”. Aveți, într-adevăr, tendința să atribuiți o importanță deosebită domeniului ideilor, în care evoluati cu foarte mare ușurință.

Cu toate că, asemenea oricărei ființe sensibile, puteți întâmpina probleme afective care vă vor influența pe plan sentimental, dețineți înăuntrul dumneavoastră forțe care vă stimulează constant spiritul și vă îngăduie să chibzuiți asupra cauzelor și consecințelor evenimentelor care vă jalonează existența.

Această raționalitate, de care știți să dați dovadă în fiecare clipă, vă ajută, mai mult decât oricare altă calitate, să depășiți dificultățile pe care le întâmpinați, iar firea dumneavoastră profundă va dobândi cu ușurință acea doză de seriozitate care vă îndeamnă să considerați că marile gesturi, belșugul de cuvinte și modulațiile de voce sunt adeseori inutile.

De regulă, nu întreprindeți nimic cu ușurință, sunteți capabil să chibzuiți îndelung și să meditați la consecințele actelor dumneavoastră, la urmările deciziilor luate. Aceasta vă conferă un simț înăscut al responsabilității și al datoriei. Dacă se va întâmpla să fiți tentat să dați dovadă de nerăbdare sau de nervozitate, veți ști cum să vă stăpâniți.

Din această cauză, caracterul dumneavoastră nu este întotdeauna foarte exuberant și, dacă v-ați putea alege mediul, ați prefera tovărășia oamenilor avizați și înțelepți, în schimbul celei a tinereții exultând de viață. Fără a da dovadă de pesimism, nu sunteți nicidecum înclinat către un entuziasm nesocotit. Prudența, reținerea, circumspecția sunt, la dumneavoastră, predispoziții naturale.

Evitați, cu toate acestea, să abuzați de tensiunea nervoasă pe care trăsăturile de mai sus ar putea s-o provoace. Activitatea cerebrală, dacă este un stimulent valabil, poate aduce în egală măsură oboseala și o neregularitate în cheltuielile de energie, în munca, în studiile și în comportamentul dumneavoastră. Veți urmări, ca atare, să vă desțindeți, să vă relaxați mai mult decât oricine, ori de câte ori veți putea.

Sedentarul

Printre trăsăturile fundamentale ale temperamentului și ale caracterului dumneavoastră, cea care, în fapt, le domină pe celelalte, este echilibrul. Dacă reacțiile dumneavoastră devin prea însuflețite, forțele temporizatoare intră imediat în acțiune, pentru a vă armoniza tendințele și a vă readuce la stabilitatea care vă este necesară.

Ca o corelație, proiectați mult mai ușor activități de ordin sedentar, care, de altfel, se potrivesc mai bine personalității dumneavoastră înnăscute. Agitația sau surescitarea riscă să vă perturbe liniștea necesară. Este bine ca existența dumneavoastră să se desfășoare într-un ritm regulat, bazat, eventual, pe obiceiurile dobândite.

Unii vor spune că sunteți puțin cam lenți în a vă emoționa sau în a reacționa, dar, în realitate, posedați în dumneavoastră o forță care se opune influenței, presiunii lumii exterioare, ca și perturbărilor pe care ar putea să vi le provoace.

Se poate să aveți o constituție fizică și psihică rezistentă, iar atitudinea dumneavoastră, atât de calmă cum este, să nu lase să se bănuiască voința și tenacitatea dumneavoastră.

Altminteri, puterea de observație vă aduce mari servicii. Totul, în dumneavoastră, este trecut prin filtrul unui discernământ fără greș, care-i va surprinde întotdeauna pe interlocutorii dumneavoastră.

Chiar dacă uneori nu ezitați să vă dedați unui trai de o senină inerție, activitatea dumneavoastră mentală nu se va moleși. Vreți să ignorați tot ce este meschin sau mediocru și, inconștient, vă apropiați de tot ceea ce iese din banal, fiindcă această învecinare vă permite, prin aporturile sale constante, să vă îmbogățiți viața interioară.

Într-adevăr, sunteți la un pas de a deveni tradiționaliști, iar atașamentul dumneavoastră față de viața de familie, față de casă nu vă face deloc dornic de mișcare, de schimbare. Ar fi bine să nu le puteți refuza mereu.

Așadar, este de dorit să compensați o anumită nepăsare prin pofta de reinnoire, astfel încât să nu vă lăsați prea mult prins în monotonie sau în static, în care aveți prea des tendința să vă închideți.

VII. GRUPA SANGVINĂ

„În sânge, în acest mediu intern care ne scaldă toate țesuturile și ne reglează toate organele, se manifestă și se concentrează individualitatea noastră biologică.”

Léone Bourdel

Doamnei psiholog Léone Bourdel îi revine meritul de a fi cercetat corelațiile care există între grupele sanguine și temperamente. Acest studiu, extrem de vast și sistematic, s-a efectuat asupra repartițiilor de grupe A, O, B și AB, după grupele de oameni (naționalități și etnii), după profesii și meserii (activități de creație, de execuție, de relații și de schimburi), după aptitudini (fizice, senzoriale, intelectuale), după adaptarea sau rezistența la mediul social și familial. Acestea au condus-o la constatarea că în sânge, în acest „mediu intern” care hrănește și regularizează funcționarea tuturor organelor noastre, se manifestă și se concentrează întreaga noastră individualitate.

Cele trei funcții

După Léone Bourdel, orice organism viu îndeplinește trei funcții, pentru definirea cărora a împrumutat vocabularul muzical:

Armonică (H)*, funcție prin excelență creatoare și diversificatoare, care permite organismului să se cizeleze, să se reinnoiască și să se reproducă.

Melodică (M), funcție de adaptare și de schimburi, grație căreia organismul asimilează și interacționează neîncetat cu mediul exterior.

* Din franțuzescul *Harmonique*. (n.ed.)

Ritmica (R), funcție care structurează organismul, îl menține identic cu sine și îi dirijează acțiunea.

Îndată ce ființa prinde viață, cele trei funcții acționează simultan. Funcția (H) este cea mai importantă câtă vreme organismul n-a ajuns la deplină maturitate, iar funcția (R) predomină la bătrânețe, după faza de maximă înflorire melodică (M). Însă, dincolo de această lege a evoluției care conduce toate organismele vii, fiecare temperament are, selectiv, mai mult dintr-una sau din alta dintre aceste funcții, după propria natură a dinamismului său realizator.

Această predominanță se alătură celei care se datorează numai vârstei și se acordă cu o grupă sanguină, subiecții cu sânge de grupă A fiind predispuși să facă mai degrabă apel la funcția lor (H), cei de grupă B la funcția lor (R), cei de grupă O la funcția lor (M), iar cei de grupă AB celor trei funcții (H), (M) și (R) în mod egal.

În concluzie, există patru grupe sanguine, pentru patru temperamente, reprezentând, fiecare, un mod diferit de adaptare la mediu. Vom preciza modalitățile principale, din perspectiva tendințelor interne și a comportamentului.

Temperamentele armonice.

Sânge de grupă A

Din această grupă fac parte 42,6% dintre francezi, procentajul mondial aproximativ fiind de 34%.

Acest temperament este cel mai sensibil la variațiile exterioare. Nu se poate dezvolta decât dacă este în perfect acord cu mediul înconjurător imediat. Armonicul are nevoie, în copilărie, de a se simți în siguranță și de a fi încurajat. Se pasionează cu ușurință și poate da dovadă de lipsă de măsură, fiindcă tot ce ține de sensibilitate are, pentru el, o importanță majoră.

Simțurile sale sunt ascuțite și fine. Rezervat, discret, se teme de tot ceea ce este „nearmonic”. I se întâmplă să treacă prin faze optimiste, de exaltare, urmate de perioade de îndoială, de pesimism.

Imaginația sa poate fi originală — este, în orice caz, mai bogată decât ar putea el s-o exprime. Dacă întâlnește ostilitate în expunerea ideilor, a părerilor sale, are tendința să se închidă în sine. Cu toate

acestea, dacă energia lui psihică este foarte puternică, va fi capabil să se împotrivească obstacolului cu tărie și să-și pună în joc întregul amor propriu pentru a depăși dificultățile.

Acestei grupe îi aparțin, frecvent, artiștii și toți cei a căror creație cere puternice calități afective. Armonicii se întâlnesc în număr mare în regiunile de munte sau în cele unde variațiile climatice sunt nuanțate. Le place să-și păstreze intimitatea la ei acasă. Se atașează de căminul lor, arată respect față de ceilalți și își doresc să trăiască în pace.

Pe scurt, caracteristicile lor principale sunt următoarele:

- tendința de „a persevera în existent”;
- inegal și vulnerabil pe planul adaptării;
- reacții întârziate sau anticipate;
- contemplativ și pasionat.

Temperamentele ritmice. Sânge de grupă B

Din această grupă fac parte 11,2% dintre francezi, procentajul mondial aproximativ fiind de 17%.

Acesta este temperamentul cel mai puțin sensibil la variațiile mediului exterior. El își urmărește propriul său ritm, oricare ar fi circumstanțele, și tinde să-l impună în jurul său. Pe planul ființării profunde ritmicul este cel mai vulnerabil.

Dotat pentru acțiune, se ocupă cu plăcere de sport și arată o deosebită admirație personalităților puternice. Are simțul continuității ritmate și poate, de asemenea, aprecia științele exacte, care, în principiu, i se potrivesc. Stabilitatea, tenacitatea și perseverența îl orientează adeseori către un singur tip de activitate.

Corelativ, este ușor inclinat spre autoritatea care asigură ordinea, metoda și regularitatea acțiunii; de asemenea, poate deveni întrucâtva îngust și intransigent.

Dominându-și afectivitatea, este moderat în pasiunile sale și statornic în prietenie. Poate da dovadă de un desăvârșit sânge rece. Acesta este cel mai precoce dintre cele patru temperamente atât pe plan fizic, cât și pe plan mental.

Există mulți savanți și militari printre ritmici. Sediile lor preferate sunt orașele industriale; sunt făcuți pentru organizarea muncii și eficacitatea în acțiune. Le place perfecționarea în practică, chiar în cadrul căminului lor, și știu să rămână extrem de individualiști într-o societate organizată.

Pe scurt, caracteristicile lor principale sunt următoarele:

- tendința de „a persevera în acțiune”;
- destul de rigid în modul de adaptare;
- reacții „cerebralizate”;
- hotărât și autoritar.

Temperamentele melodice.

Sânge de grupă O

S-a calculat că 43,2% dintre francezi aparțin acestei grupe, procentajul mondial fiind de aproximativ 43,5%.

Acesta este temperamentul cel mai ușor adaptabil, fiindcă știe să combine mișcările de ritm și cele de armonie, din care rezultă melodia. Este făcut pentru activitățile variate, pentru contacte permanente cu ceilalți. Într-un climat monoton, se ofilește, de aceea caută mediile sociale, profesiile care-i solicită capacitatea de a se face plăcut în societate, schimburile, călătoriile.

Este optimist și sentimental. Apreciază banul numai ca să-l cheltuiască. În general, este deschis, înțelegător și tolerant, destul de bun diplomat și nu se dă în lături să strălucească în societate. Trăiește în mod esențial în prezent, iar interesul său se concentrează asupra imediatului.

Sportul și viața în aer liber corespund pe deplin naturii sale profunde. Posedă un solid sistem nervos, reflexe bune (el este cel care, la volan, are cele mai puține accidente) și o inteligență practică. Este mereu „la curent” și „în bătaia vântului”.

Iată de ce se întâlnește un mare număr de melodici în locurile de tranzit, la acele intersecții de oameni unde se efectuează fuziunile dintre populații, în orașele comerciale, în porturi. Își schimbă locuința cu drag, le place să primească vizita prietenilor și acordă importanță cadrului, decorului în care evoluează.

Pe scurt, caracteristicile lor principale sunt următoarele:

- trecerea neconținută și reciprocă „de la a fi la a acționa”;
- cel mai favorizat din punct de vedere al adaptării;
- reacții imediate;
- integrator și realist.

Temperamentele complexe. Sânge de grupă AB

Această grupă reprezintă numai 3% din francezi, iar procentajul mondial aproximativ este de 5,5%.

Este, totodată, cel mai bogat și cel mai complex dintre cele patru temperamente, întrucât posedă avantajele celorlalte trei, dar este victima incompatibilităților acestora, ceea ce poate crea contradicții, chiar incoerențe. Cele două elemente A și B, care se exclud unul pe altul în transfuziile de sânge, determină o anumită instabilitate vizavi de mediul exterior, când sunt puse față în față.

Acest temperament complex este avid de a trăi, dar poate simți pe neașteptate insatisfacții profunde, care îi provoacă o senzație de melancolie sau de însingurare. În orice caz, mai degrabă surmenajul decât inactivitatea îi este favorabil echilibrului.

Generos sau egocentric, violent sau slab prin complexitatea sa, acest tip este cel mai apt să înțeleagă omenirea în diversitatea sa. Este sensibil la muzică, fiindcă aceasta îi aduce o anumită formă de eliberare și se simte mai bine într-un univers în schimbare. Mulți medici au grupa sanguină AB.

Aceste temperamente se întâlnesc, în cel mai mare număr, în regiunile care se învecinează cu acelea în care predomină grupele de sânge A și B, fiindcă ele sunt produsul unui metisaj. Caută o viață comunitară, afectivă dar disciplinată, care să nu reprezinte neapărat o constrângere, ci un cadru propice și totodată un stimulent.

Pe scurt, caracteristicile lor principale sunt următoarele:

- lupta între „planul existențial și planul activității”;
- adaptarea imediată la solicitările exterioare;
- schimbător și contrastant.

Este important să precizăm, cum a făcut-o Léone Bourdel, caracterul universal al acestor temperamente. S-a constatat, de pildă, că doi copii de sânge A, unul chinez și celălalt american, plasați în condiții mezologice* identice, se aseamănă mult mai mult decât un copil chinez de sânge A și un copil chinez de sânge B, sau decât doi copii americani, unul de sânge A și celălalt de sânge B.

De asemenea, doi oameni de sânge AB vor fi în același grad complecși fie că sunt născuți în Algeria, în Bulgaria, sau în Mexic. Iată ceea ce trebuie să dea de gândit asupra noțiunii de rasă, bazată pe caracteristicile periferice vizibile (talie, culoarea pielii etc.), care îi împărțeau pe oameni, în mod destul de nedrept.

* De mediu. (n.ed.)

VIII. GESTURILE ȘI ATITUDINILE

„Dacă atitudinea este o stare sufletească, gestul este cuvântul vizibil.”

Marcel Brion

Gestul este „cuvântul vizibil”. Este adevărat că, pe lângă mers și atitudine, el însoțește verbul pentru a accentua semnificația. Cuvintele pot fi ambigue, dar limbajul corporal nu este niciodată, și tocmai de aceea copiii și animalele se fac înțeleși în acest mod. Nimic nu este mai semnificativ decât gestul, mai ales dacă se află în concordanță cu vocea; într-o oarecare măsură, acesta reprezintă „punctuația discursului”. Actorul, oratorul, preotul, avocatul și omul politic își studiază gesturile în amănunțime; la fel și diplomatul, fiindcă este de datoria lui să evite ca reflexele să-i trădeze secretul gândirii... dar totul este zadarnic, deoarece, pe lângă acest gest studiat, există gestul natural, care scapă de sub orice control și care traduce gândirea. Unitatea psihofiziologică a ființei umane este de așa natură, încât componentele sale acționează în perfectă armonie. Dacă este vorba despre teamă, ochii se închid, mâinile tremură și se retrag; dacă se încearcă o plăcere intensă, privirea se luminează și corpul freamătă de bucurie. În fața unei plăceri promise, a unei satisfacții obținute, mâinile aplaudă etc. Acestea sunt semnele naturale, gesturile instinctive, innăscute, comune întregii specii umane. Atitudinea este secretul pe care pictorul trebuie să-l dezvăluie pentru ca tabloul lui să grăiască. În practică, este vorba, așadar, de a face o deosebire între mișcările imitative, voluntare, mișcările artificiale care îi sunt impuse sinelui pentru a se corecta, și mișcările spontane, intrinseci, proprii naturii fiecăruia, emotivității funciare, și care sunt efectuate fără intenție, nedeliberat. Dacă nu apar chiar din primul moment, acestea nu vor întârzia, totuși, să se manifeste, la fel de clar ca și ticurile nervoase, fiindcă expresia inconștientă pune rapid stăpânire pe individ.

Natura acestor contradicții se manifestă, în mod esențial, în funcție de calitatea sistemului muscular și a sistemului nervos; ea depinde, deopotrivă, de gradul de tonicitate a mușchilor și de emotivitate, de excitațiile sau de tensiunile interne. Mișcările sunt, așadar, o expresie dinamică, legată direct de temperamentul individual, ceea ce le explică specificitatea.

Pe lângă observarea formelor, a reliefului, care reprezintă un aspect relativ static, este, deci, important să se țină cont și de aspectul dinamic al corpului. Atitudinea, mersul, gesturile, în infinita lor varietate, dezvăluie de la prima vedere individul global și anumite detalii ale personalității sale, în ceea ce are mai sincer acesta, mai spontan. Vom deschide, în continuare, un capitol special dedicat mimicii, care, astăzi, face obiectul unei veritabile științe, în întregime distincte.

Atitudinea

După cum amintește Robert Denis: „Poate părea surprinzător că includem în studiul mișcărilor și pe acela al atitudinii. Aceasta din urmă, pe care o numim, de asemenea, *postură* sau *ținută*, nu este oare o luare de poziție statică, de repaus sau de inacțiune, așadar, o imobilizare? Bineînțeles, dar această imobilizare nu este pasivă, ci dimpotrivă. Nu doar că pune în joc tonusul, dar solicită și intervenția anumitor centri de echilibru și acțiunea sistemelor musculare antagoniste. Poziția statică rezultă dintr-o semicontrație permanentă a mușchilor. Atitudinea este, prin urmare, *rezultanta mișcărilor* și nu poate fi niciodată considerată, din punct de vedere psihologic, drept perfect stabilă și imuabilă. Psihologic, atitudinea este foarte semnificativă și, chiar înainte de a furniza semnificații de amănunt, indică personalitatea globală în funcție de tipul de temperament (sanguin, biliar, nervos, limfatic)”.

Această recoltă de informații se poate culege luând în considerație pozițiile stând în picioare, așezat sau culcat, poziția capului, poziția trunchiului sau a membrelor superioare. Oferim, grafic, un scurt rezumat (figura 29).

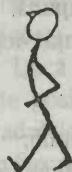
POZIȚIA CORPULUI



dreaptă, ridicată
cap și bust pe
aceeași linie
picioare ferme
energie, voință



încovoiată
umeri căzuți
spate curbat
cerebralitate
astenie



reinălțată
picioare depărtate
încredere în sine
siguranță

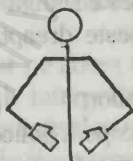
POZIȚIA BRATELOR



brațe atârând
nonșalanță
deschis sugestiiilor



brațe depărtate
coatele strânse
concentrare
preocupare
tensiune



coate depărtate
dorința de expansiune
egocentric
dezinvolt

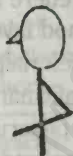
POZIȚIA CAPULUI



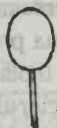
ridicat
orgoliu
sfidare



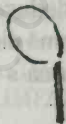
plecat sau coborât
introvertire
meditație
tristețe



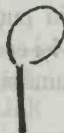
drept
voință de acțiune
și de realizare



vertical
caracter hotărât
luciditate



aplecat la dreapta
sau la stânga
sentimentalism
subiectivism
indolență



cu față veselă:
natură primitoare
cu față tristă:
îndoială
suspiciune

Măinile, pe care le-am studiat detaliat în capitolul despre Chirologie, sunt în mod special expresive pentru personalitate. Poziția lor naturală, sistematică sau familiară este foarte semnificativă și, de multă vreme, populară:

- mâini încrucișate pe piept: umilință, resemnare;
- mâini sprijinite de coapse: uimire intensă, sfidare;
- mâini încrucișate la spate: chibzuință, concentrare;
- mâini prinse de răscoiala vestei: pretențiozitate;
- mâini în buzunare: caracter căruia nu-i place să se predea,

dezinvoltură.

Modul de a întinde mâna, strângerea de mână:

- fermă, directă: caracter deschis, franc, hotărât;
- moale, vagă: indiferență, dispreț, caracter suspicios;
- ezitantă: caracter timorat, complexat.

Suprapunerea mâinilor:

- mâna dreaptă peste stânga: caută să se afirme, să se impună;
- mâna stângă peste dreapta: acordă o mare importanță vieții interioare.

Încrucișarea mâinilor:

- policele drept acoperă policele stâng: predominanța rațiunii;
- policele stâng acoperă policele drept: predominanța sentimentului.

Pumnul de obicei strâns, ca și palma de obicei desfăcută au indicat dintotdeauna crisparea, iritabilitatea, mânia sau agresivitatea.

În ceea ce privește membrele inferioare, în poziție șezând:

- coapsele depărtate caracterizează un reflex masculin;
- coapsele lipite caracterizează un reflex feminin.

Picioarele încrucișate sunt deosebit de expresive, întrucât pot demonstra elocvent lateralitatea:

- piciorul drept peste piciorul stâng indică o anume încredere în sine, care îi permite persoanei să abordeze problemele în mod favorabil, fără a se subestima prea mult. Ține cont de părerile celorlalți, fără a fi prea influențat. Îi place să convingă. Este o poziție a afirmării de sine. Se poate ca piciorul drept să acopere în întregime piciorul stâng, ceea ce este excesiv, exprimând o tendință de a ascunde adevărul său Eu, din pudoare sau din insatisfacție. Se deduce, astfel, o persoană care își ascunde prost timiditatea. Îi este teamă din pricina propriei slăbiciuni și a influenței pe care ceilalți ar putea s-o aibă asupra sa;

• piciorul stâng peste piciorul drept: este vorba despre o atitudine rezervată, a unei persoane care preferă să-și dezvăluie natura profundă, la care domină preocupările interioare. Nu urmărește neapărat să seducă, ci să se impună. Este, de cele mai multe ori, o poziție de reflexie sau de așteptare;

• picioarele normal depărtate indică încrederea în sine a unei persoane care se bazează pe bunul său simț și tinde să simplifice problemele pentru a le rezolva mai bine. Aceasta este o poziție de siguranță. Realistă, lucidă, persoana face parte dintre cele pe care „nu le înșeli” (semn de extravertire);

• picioarele strânse, genunchii lipiți denotă o atitudine timidă, chiar timorată, datorată unei tensiuni interioare, o rigiditate care încearcă să compenseze lipsa de siguranță. Persoana crede că nu este întotdeauna îndeajuns de „la înălțime” (semn de introvertire);

• picioarele alternativ și nervos încrucișate sunt un indiciu de nerăbdare, de neliniște, uneori chiar de tulburări sexuale (după P. Janet).

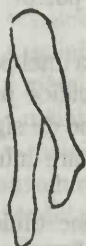
Dacă adăugăm la poziția gambelor pe aceea a labelor picioarelor, este posibil să nuanțăm și mai mult interpretarea și să apreciem gradul de originalitate sau de complexitate al personalității. Descriem (în figura 30) câteva cazuri dintre cele mai tipice.

Fig. 30

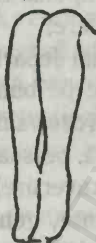
TEMPERAMENTUL DEDUS DUPĂ MERS ȘI DUPĂ GESTURI

Mers suplu, moale, fără nerv	Mers suplu, dar ferm	Mers ferm și hotărât, uniform	Mers schimbător, uneori ezitant
ritm lent	ritm rapid	ritm cadențat	ritm inegal
gesturi unduitoare, leneșe	gesturi ample, emfatic	gesturi scurte, precise, stereotipe	gesturi scurte, neterminate, retușate
Caracter ponderat, flegmatic	Natură dinamică, afectivă, exuberantă	Caracter energic, voluntar, combativ	Caracter însuflețit, agitat, foarte schimbător
Tipul LIMFATIC	Tipul SANGUIN	Tipul BILIAR	Tipul NERVOS

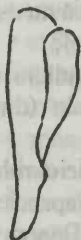
Pozițiile caracteristice ale picioarelor



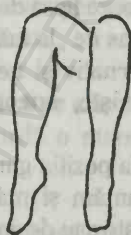
Afirmare
încredere în sine



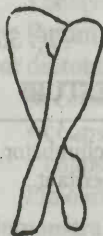
Neliniste
timiditate
inhibiție



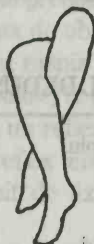
Discreție
lipsa vioiciunii
pudoare



Încredere
luciditate
realism



Seducție
dorința de a plăcea



Nerăbdare
agitație
crispare

Dacă atitudinea este statică, mersul este dinamic și corespunde „alurii” care, de asemenea, personalizează individul, mai ales când se deplasează, când merge. Expresiile populare „a avea un aer trufaș, un aer distins” etc — arată până la ce punct poate fi caracteristic acest aspect al comportamentului. Mersul are aceleași fundamente fizico-psihologice ca și atitudinea, fiindcă este vorba, în esență, despre manifestarea temperamentului individual. Toată lumea cunoaște influența echilibrului hormonal asupra tonusului, ritmului, dinamismului mai mult sau mai puțin „fremătător” care emană din ființe, în particular din femei. Stilul de mers ar putea, așadar, caracteriza predominanța unuia dintre tipurile umorale deja descrise.

Modul de a pași este caracterizat prin viteză, ritm, energie, suplete și raportul de dependență între componentele sale, combinațiile acestor factori determinând originalitatea sa. Semnificația lor psihologică este următoarea:

- mers lent: ponderație, măsură, reflexivitate;
rapid: spirit vioi, hotărâre;
- mers regulat: constantă în sentimente și idei;
neregulat: caracter schimbător, care revine asupra lui însuși;
- mers molatic: nepăsare, oboseală, depresie;
firm: energie, activitate, hotărâre;
- mers rigid: caracter dificil, puțin primitiv, intransigent;
elastic: caracter conciliant, adaptabilitate bună;
- mers ordonat: economie de energie, claritatea spiritului, eficacitate;
dezordonat: descărcare nervoasă, spirit confuz, agitație inutilă;
- mers rectiliniu: acțiune directă, spirit care merge drept la țintă;
sinuos: acțiune indirectă, spirit insinuant, diplomatie.

Mersul este completat de modul în care se așază picioarele. Nu vrem să insistăm asupra semnificației binecunoscute a pașilor „înăbușiți” (discreție), a pașilor „târșiți” (lene), a pașilor „zgomotoși” (egoism), a pașilor „mici” (spirit critic, chițibușar) etc.

Se pot face observații complementare referitor la poziția pe care o iau, în mod natural, picioarele, ale căror vârfuri se îndreaptă spre interior („înăuntru”) sau spre exterior („în afară”). În primul caz,

personalitatea, chiar dacă este evoluată, păstrează un fond de rusticitate, de natural, de bonomie. În cel de-al doilea caz, educația a fost asimilată și valorificată spre un rafinament personal. Aceste poziții antrenează cel mai adesea tocirea încălțămintei pe marginea interioară sau exterioară a tocului.

Gesturile

Și gestul, ca orice alt act demonstrativ, poate fi caracterizat de diferenții săi factori — viteza, ritmul, amplexarea, modul, direcția — a căror semnificație psihologică este următoarea:

- gesturi lente: caracter calm, flegmatic;
rapide: vivacitate, nervozitate;
- gesturi numeroase: caracter demonstrativ (cu ambele mâini: căldura sentimentelor);
rare (sau absente): reținere, prudență, moderație sau stăpânire de sine;
repetitive, sistematice: gânduri obsesive;
neașteptate, surprinzătoare: spirit original;
- gesturi ample: exaltare, ambalare;
măsurate: ponderație, judecată echilibrată;
scurte: timiditate, minuție, îngustime de spirit;
- gesturi ordonate: idei clare, obiectivitate;
dezordonate: idei confuze, subiectivitate;
- gesturi rotunde, armonioase: dominanța afectivă, blândețe, sociabilitate;
frânte, sacadate; rigiditatea caracterului, autoritate;
subtile, nuanțate: delicatețea spiritului, simț estetic.

Pentru a interpreta direcția gesturilor, este mai comod să ne raportăm la simbolistica spațiului, care aduce precizările următoare:

- gesturi spre dreapta: caracter dinamic, care comunică ușor (extravertire);
spre stânga: ponderație, neîncredere (introvertire);
în sus: ardoare (fervoare sau revoltă);
în jos: inhibiție (pesimism sau supunere).

Nu putem încheia acest capitol fără a evoca strângerea de mână care, în numeroase rânduri cotidiană, ne informează atât de bine

asupra acestei „interiorități ascunse”, pe care n-o putem stăpâni lesne și care arată, în plus, intențiile noastre față de celălalt:

- strângere de mână viguroasă și puternică: energie, franchețe, sinceritate;

- moale, inconsistentă: slăbiciune, indolență, duplicitate;

- strângere de mână grăbită, repezită: considerație puțină, ego-centrism;

- insistentă, sprijinită: bluf, slugărnicie;

- strângere cu mâna larg deschisă, degetele mult rășchirate: deschidere de spirit, generozitatea inimii;

- incompletă, degete adunate: reticență, neîncredere, sentimente restrictive.

Am reunit într-un singur tabel (figura 30) trăsăturile caracteristice ale expresiei dinamice, care permit identificarea temperamentului dominant.

Ni se pare oportun să amintim că, dacă observația detaliată, la urma urmei, foarte simplă și foarte elocventă despre mers, despre atitudine sau despre gesturi ne informează asupra celorlalți, nu trebuie să uităm că, în egală măsură, ne dezvăluie și pe noi celorlalți și că este în interesul nostru să ne cunoaștem bine, pentru a ne îndrepta defectele și pentru a ne face mai apreciați.

IX. MIMICA

*„Ansamblul expresiilor unei fețe
depinde deopotrivă de toate acțiunile
și de toate inacțiunile musculare
reunite.”*

Dr. Bardonnaut

Am avut ocazia să studiem, la capitolul despre fiziognomonie, fața în aspectul său static. Scheletul și proporțiile sale ne informează despre datele constituționale ale ființei umane, despre modalitățile fiziologice ale vieții vegetative, dar mușchii, care ascultă de variațiile de flux nervos, ne relevă aspectul dinamic al personalității. Con tracția lor momentană traduce stările sufletești în actualitatea lor, iar con tracția permanentă, fondul tendințelor profunde, acelea care modelează definitiv fața, făcând-o să înregistreze experiența trăită.

Cu toate că a avut predecesori, doctorului R. Ermiane îi revine meritul de a fi creat din toate piesele o veritabilă știință a „mimicii feței”, pe care el însuși o definește astfel: „Prosopologia nu este doar un studiu al caracterului bazat pe teorii sau explicații generale, ci o metodă care permite să-l analizăm pornind de la date precise și obiective: expresiile musculare ale feței.

Analiza se întemeiază pe câteva idei foarte simple: fiecare mușchi produce, prin contracție, o deformare a trăsăturilor care formează imaginea sa caracteristică; aceasta din urmă indică o anumită modalitate a caracterului și aceste modalități aparțin înclinațiilor, dispozițiilor generale, ceea ce permite să alipim orice expresie, fie și a unui singur mușchi, la ansamblul caracterului, căruia îi putem alcătui astfel o sinteză”.

Anatomia și fiziologia

Fața este partea cea mai expresivă a înfățișării, prin chiar faptul că aceasta cuprinde simultan mușchii pielosi și tegumentele lor, mușchii oculari și ochii pe care îi mișcă. Mușchii *pieloși*, ascunși la mijlocul țesutului celular subcutanat, sunt cel mai adesea netezi și lungi; pornesc, în general, de la planul osos, unde se află inserția lor profundă, până la piele, unde se află inserția lor superficială. Au o anumită direcție de contracție care pun în mișcare tegumentele într-un sens bine determinat. Contracțiile mușchilor oculari se traduc prin deplasări ale irisului între pleoape, care fac privirea semnificativă.

Când un mușchi pielos intră în acțiune, determină anumite deformări ale trăsăturilor feței în repaus și, uneori, riduri, al căror ansamblu constituie *imaginea caracteristică simplă*, care permite identificarea contracției pe care a creat-o. Planșa următoare (figura 31) prezintă un detaliu al mușchilor, pe care Dr. Ermiane l-a luat drept bază pentru studiile sale.

Modalitățile simple și variațiile lor

Apariția, pe față, a unei expresii localizate, a unei *imagini caracteristice simple*, datorată contracției unui singur mușchi pielos, indică existența unei modalități simple a caracterului căruia îi corespunde și pe care îl exteriorizează. Aceste modalități simple pot aparține „sensibilității”, cu alte cuvinte ceea ce simțim și resimțim noi. De exemplu, orbicularul exteriorizează grija, micul zigomatic exprimă suferința, marele zigomatic traduce plăcerea și levatorul superficial exprimă neplăcerea.

Modalitățile simple pot fi, de asemenea, semnul unei atitudini interioare gata să devină o „acțiune”. De exemplu, levatorul profund al buzei înseamnă îndepărtare, respingere; mușchiul depresor al buzei inferioare (pătrat) indică spirit metodic, dilatatorul nărilor exprimă dorința și mișcarea de atragere la sine; levatorul pleoapei superioare exteriorizează atenția, mișcarea de a porni către lume. Toate aceste expresii sunt pozitive.

Să precizăm că aceste modalități simple sunt o interpretare pur psihologică și nu implică nici un atribut moral, bun sau rău. Manifestările lor raportează intensitatea și durata; dacă aceasta din urmă este scurtă, marchează mobilitatea caracterului, dacă este asimetrică, indică faptul că mobilitatea nu a atins toată amploarea la care ar fi putut să ajungă și că subiectul nu se dăruiește întru totul pentru ceea ce face sau simte.

În sfârșit, un mușchi în inacțiune permite să afirmăm că modalitatea corespondentă nu există, ceea ce este o expresie negativă. Dacă doi mușchi sunt apropiați unul de altul, ariile lor de contracție se suprapun și se produce o imagine caracteristică, prin combinarea imaginilor individuale determinate de aceștia. În continuarea planșei anatomice a mușchilor pieloși oferim, ca o anexă a acestora (figurile 32 și 33), o descriere grafică a contracțiilor musculare și semnificația lor pe scurt.

Ansamblul fizionomiei și tendințelor

Fizionomia se compune, așadar, întotdeauna în același moment, din jocuri musculare asociate expresiilor pozitive sau negative. Este posibil, din punct de vedere caracterologic, să raportăm aceste modalități la tendințele mai generale, mai mult sau mai puțin persistente, care sunt în număr de unsprezece; fiecare dintre acestea reprezintă o manieră de a fi, o dispoziție fundamentală a caracterului. Lista și clasificarea sunt prezentate în tabelul de la pagina 85. După cum precizează Dr. Ermiane: „Acele unsprezece tendințe pot fi, la rândul lor, clasate în două tendințe mai generale, *expansiunea și retracția**, în interiorul cărora tendințele precedente au aceeași afinitate. Invers, există o opoziție între unele dintre aceste tendințe, de exemplu între *activitate și inhibiție*, între *alocentrism și egocentrism*, sau, după cum am spus mai sus, într-un mod mai global, între *expansiune și retracție*, care marchează un contact sau o pierdere a contactului cu lumea exterioară”.

* Contractarea unui organ care astfel își reduce dimensiunile. (n.ed.)

Anatomia mușchilor pelloși

Dirrecția și aria lor de contracție, după Dr. Ermiane

Fig. 31



1. Frontal intern
2. Frontal extern
3. Sprâncenos
4. Levator al pleoapei superioare
5. Spâncenos vertical (fasciculul intersprâncenos)
6. Tars (mușchiul nazal transversal)
7. Piramidal (levator al aripilor nasului)
8. Levator superficial și cele două inserții mobile ale sale
9. Mușchiul nazal, partea transversală
10. Dilatator al nărilor
11. Mirtiform
12. Levator profund al buzei
13. Micul zigomatic
14. Marele zigomatic
15. Auricular posterior
16. Buccinator
17. Risorius
18. Platisma
19. Pătrat (depresor al buzei inferioare)
20. Incisivi
21. Houppé (mentonier)
22. Orbicular al gurii
23. Triunghiular (depresor al comisurii labiale)
24. Canin
25. Orbicular
26. Pretarsal
27. Preseptal

Dacă a fost bine înțeleasă structura acestei liste de modalități simple, clasate pe tendințe, este ușor — în cazul anumitor mușchi contractați și al altor mușchi în inacțiune — să se reprezinte ansamblul unui caracter individual. Așadar, se poate ca, plecând de la analiza jocurilor musculare ale unei fețe, să se obțină o sinteză directă despre caracter, fără a mai recurge la intermedierea tipurilor prestabilite.

Bineînțeles, se va ține cont de faptul că expresiile pot fi mai mult sau mai puțin trecătoare, de moment, caz în care îmbracă un *caracter social*. În schimb, dacă este vorba despre o expresie persistentă, obișnuită, de o tendință la care persoana revine când este singură, atunci se exprimă însăși natura ființei sale, *caracterul intim*.

Cum se realizează sinteza generală

Studiul astfel conceput permite, trecând de la analiza expresiilor la sinteza caracterului global și după ce s-a luat în considerație interacțiunea dintre diferiții săi factori, să prevedem comportamentul persoanei.

Este interesant de remarcat că, în rezultatele sale, prosopologia prezintă evidente analogii cu grafologia; aceste două metode ajungând, cel mai adesea, la aceleași concluzii, a fost posibil să se ghicească mușchii contractați doar examinând scrisul.

Lista modalităților clasate pe tendințe după Dr. Ermiane

A. – Retracția

(Pierderea contactului cu lumea exterioară)

ACTIUNI

SENSIBILITATE

I. – INHIBIȚIE

(Modalități care frânează acțiunea)

Sprâncenos vertical

Încăpățănare

Preseptal

Deprimare

Nazal transversal

Crispare

Houppes (mentonier)

Nehotărâre

Platisma

A fi în dificultate

Orbicular

Grija

Micul zigomatic

Suferință

Depresor

al comisurii

Nemulțumire

II. – NEGATIVISM

(Dezacord cu lumea exterioară)

Mirtiform

A contraria

Levator profund al buzei

A ține la distanță

Orbicular al gurii

A refuza

Levator superficial

A displacea

III. – EGOCENTRISM

(Se raportează de preferință la lumea exterioară)

Canin

Conștiință de sine

IV. – INTROVERTIRE

(Se detașează de lumea exterioară)

Tars – iris în sus

Viață interioară

Tars – iris în jos

Viață secretă

B. – Expansiunea

(Contactul cu lumea exterioară)

ACTIUNI

SENSIBILITATE

V. – EMOTIVITATE RECEPTIVĂ

(Receptivitate, Vulnerabilitate)

Frontal

A primi o impresie

Frontal extern

Surpriza

Auricular posterior

Emotie

VI. – EMOTIVITATE REACTIVĂ

Sprâncenos

A avea o reacție

VII. – ACTIVITATE

Pretarsal

Antren

Rizorius

A realiza

Depresor al buzei inferioare

Spirit metodic

VIII. – DILATARE (Mulțumire)

Marele zigomatic

Surâs de plăcere

(Sensibilitate afectivă)

Buccinator

Surâs de satisfacție

(Sensibilitate senzorială)

IX. – DORINȚĂ (Atragere la sine)

Dilatator al nărilor

A dori

X. – ALOCENTRISM

(Sensibilitate la prezența celui alt)

Incisiv

Prezența celui alt

XI. – EXTRAVERTIRE

Levator al pleoapei superioare

Atenție

Al pleoapelor

A examina

Clipit des

A se adapta

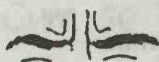
Contracția mușchilor pieloși



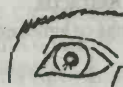
1. * *Frontal*
emotivitate
exteriorizată
a primi o impresie
din lumea exterioară
a fi interesat „de”



2. *Frontal extern*
exteriorizare a
surprizei
uimire



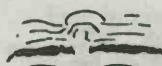
3. *Sprâncenos*
emotivitate
interiorizată
a avea o reacție
(sensibilitate reactivă)
a se interesa „de”



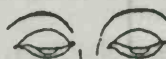
4. *Levator
al pleoapei
superioare*
„a fi atent la”



5. *Sprâncenos
vertical*
(rid orizontal
la rădăcina
nasului)
încăpățănare



1+3. *Sprânceneos
și frontal*
emotivitate externă
controlată
a observa intens



6. *Tars*
(închide fanta
palpebrală)
închidere
în sine
retragere
„a se ascunde”

Poziția privirii



Iris în plan orizontal
gândește în prezent



Iris în plan inferior
gândește în trecut



7+8. *Levator superficial
și al aripilor nasului*
a displacea



9. *Nazal partea
transversală*
(încrêțește nasul
în partea de mijloc)
crispare

* Numerotarea mușchilor se raportează la planșa precedentă (fig. 31). (m.a.)



10. *Dilatator*
al nărilor
dorință
atrageră la sine



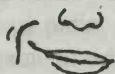
11. *Mirthful*
încrețește nările
ideea contrariului



12. *Levator*
profund al buzei
a ține la distanță



13. *Micul zigomatic*
suferință



14. *Marele zigomatic*
simte plăcerea



15. *Auricular*
posterior
(lățește fața și ridică
obrajii)
emoție reținută



16. *Buccinator*
(surâsul buzei
superioare)
satisfacție
„a fi” satisfăcut



17. *Risorius*
(lungeste fanta
bucală)
realizare
executare
înfăptuire



18. *Platysma*
(intr-o parte sau
în ambele)
a fi în dificultate



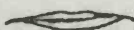
19. *Depresor* al
buzei inferioare
(pernițe sub
buza de jos)
continuitate
fermitate



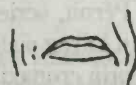
20. *Incisivi*
(apropie comisurile
și împing buzele
înainte)
sentimentul
celuilalt
alocentrism



21. *Houppes*
(mentonier)
(bărbie
încrețită)
nehotărâre



22. *Orbicular* al
gurii
(strânge buzele)
refuz



23. *Depresor*
al comisurii
(scoate în afară
buza de jos)
depreciere



24. *Canin*
(ancoșă și pernița
verticală de
ambele părți ale
gurii)
sentimentul
sinelui
egocentrism

X. SCRISUL

„Acționați în toate după cum scrieți...”

Paul Brosson

Grafologia, care este știința scrisului, se bazează pe psihologia mișcării. Această este, în fond, o suită de gesturi de mică amplitudine, care dă naștere și construiește traseul literelor și succesiunea lor în timp. A scrie un rând, apoi a umple o pagină, și a materializa ideea, din aproape în aproape, prin curgerea trăsăturii grafice, este un proces care l-a îndemnat pe Paul Valéry să afirme: „A scrie înseamnă a prevedea”.

Psihologia gestului

Scrisul este un gest de o uimitoare specificitate. Este expresia musculară a centrilor noștri psihici și această traducere spațială a gândirii pune în mișcare un mecanism motor de o considerabilă finețe. Pentru Dr. Péroit, scrierea rezultă „din reflexe, din obiceiuri care declanșează un întreg sistem motor, constituit din mușchi și din nervi, comparabili prin cronaxiile* lor, prin funcțiile lor, prin agoniștii și antagoniștii lor. Studiul fiziologic al centrilor motori ne permite, astăzi, să explicăm aceste mecanisme”.

Astfel, descoperirea caracterului se poate realiza mulțumită repetării anumitor gesturi-tip și a reflexelor care, integrate treptat în psihismul superior, îl caracterizează pe posesorul lor. Aceste gesturi grafice se formează în mod specific, prin jocul subtil al formațiunilor nervoase preponderente:

* Timp minim în care are loc o excitație. (n.ed.)

- „cerebelul”: domeniul instinctelor;
- „corpul striat”: terenul pasiunilor și al emoțiilor;
- „lobul frontal”: voința activă și gândită.

Aceste trei sisteme sunt, după cum știm deja, cele trei componente esențiale, cele trei „moduri” ale existentului. În primă instanță, scrierea posedă, așadar, valoarea expresiei unui reflex, și grafologia reprezintă, desigur, un capitol bine diferențiat al psihologiei mișcării. Aceasta din urmă, care se elaborează la diferite etaje ale creierului, ne permite să analizăm psihologic gestul scrierii, de la automatismul său cel mai rudimentar, până la reacțiile corticale cele mai evolute.

Într-o manieră mai cuprinzătoare, gesturile noastre grafice sunt rezultatul unui „temperament” în constituția căruia intervin atât schimburile noastre hormonale, centrii noștri nervoși, cât și toți factorii care au influență asupra activității noastre psihice, glandulare sau intelectuale.

Aceste gesturi grafice poartă în ele, de asemenea, rămășițele unei anumite educații școlare, căreia i s-a păstrat amprenta mai mult sau mai puțin, dar repetarea semnelor — ea, singură, semnificativă — pune în evidență constantele Eului nostru profund. Mai mult, examinarea unui set de documente, corespunzătoare unor perioade sau vârste diferite, îngăduie delimitarea mai precisă a personalității înăscute și a personalității dobândite.

Expresia grafică

Fiziologul Bichat, enunțând că orice senzație are alocat în creier un centru nervos, deducea de aici că orice scriere, ca și orice limbaj reprezintă manifestarea imediată a ființei intime, intelectuale și morale. Totodată, iată de ce, așa cum a spus Gilles d'Estourmel, interpretarea semnelor nu are nimic „magic sau extravagant”; bazându-se pe bunul simț și pe experiență, studiul acesta se sprijină pe limbajul curent, cel puțin în analizele cele mai simple; astfel, scrierea:

- ascuțită = spirit caustic;
- înghesuită = spirit îngust;
- suprainălțată = atitudine trufașă;

- închisă = fire puțin deschisă, caracter închis;
- joasă = tendința de a se ghemui, de a se face mic;
- în arcadă = tendința de a se împăuna;
- clară = idei clare;
- colțuroasă = caracter colțos, dificil;
- rotunjită = tendința de a îndulci trecerile bruște.

În 1871, abatele Michon, părintele termenului de „grafologie”, a studiat grafii dintre cele mai diverse — scrieri latine, germanice, chinezești, ebraice — și a ajuns la concluzia universalității raportului dintre creier și scris, indiferent de tipul de alfabet utilizat. El conchidea, pe de-o parte, că niciodată un semn grafic nu se aplică unei însușiri opuse celei pe care o reprezintă și că, pe de altă parte, aceste semne sunt fiabile, fiindcă, pentru fiecare individ, au rădăcini adânci, în niște condiții fixe de creație psihologică și fiziologică. Însă aceasta ar însemna să li se atribuie semnelor o specificitate mult prea determinantă.

Ca și în studiul feței sau al mâinii, orice semn nu își capătă sensul real decât dacă este raportat la context, la forma generală, lucru foarte adevărat pentru scriere. În domeniul picturii, o tușă de culoare nu dobândește valoarea sa exactă decât în funcție de nuanțele învecinate și dominante ale tabloului.

Astfel, Crépieux-Jamin, fondatorul grafologiei moderne, a evitat o prea mare specializare a semnelor, ținând cont de numărul maxim al diverselor stiluri de scris. El a confirmat ideea că nu există semne cu adevărat independente, ci moduri generale ale căror semne sunt diverse.

Așadar, clasificarea sa se bazează pe șapte generalități, pe care le numește *genuri*: formă, dimensiune, direcție, presiune, viteză, continuitate și ordonare. Apoi, fiecare gen se subîmparte în diferite *specii*, care nu sunt, în fond, decât niște calități particulare ale fiecărui gen. Genului „formă”, de exemplu, îi aparțin scrisurile colțuroase, rotunjite, filiforme, legate etc. Genului „direcție”, scrisurile orizontale, descendente, ascendente, curbate, sinuoase etc. Genului „dimensiune”, scrisurile mari, mici, dilatate, supraînălțate etc.

Crépieux-Jamin a determinat, astfel, 175 de specii diferite. Din dorința de a simplifica efortul dumneavoastră de înțelegere, nu le vom descrie decât pe cele reprezentative, indicându-le semnificația prin câteva cuvinte-cheie. Vom lăsa deoparte *modurile*, care sunt, la

rândul lor, subdiviziuni ale speciilor. Pentru edificare, parcurgeți figurile 35-41.

Trebuie notat că, în orice scris, sunt prezente simultan mai multe specii, ceea ce detaliază și nuanțează trăsăturile de caracter. Combinațiile lor permit, într-adevăr, să determinăm *rezultantele*, iar jocul rezultatelor este, practic, nelimitat, în virtutea numărului de combinații posibile.

Simbolismul spațiului

Se cuvine să amintim aici importanța celor patru direcții ale spațiului, al căror simbolism este universal. În acest spațiu se va exprima gestul scrierii. După cum am văzut, mecanismele fizio-psihologice determină orientarea scrierii, așadar, vom putea să îi acordăm o semnificație acesteia din urmă în funcție de dinamica sa spațială (vezi figura 34).

Este suficient să reluăm termenii Dr. Carton: „Gesturile dezvoltate sau îndreptate în sus sunt create de hiperactivitatea psihică sau de exaltare. Gesturile centripete, orientate în jos, sunt indicii ale hiperactivității fizice, ale excitației motrice. Gesturile îndreptate spre dreapta reprezintă tendințele de dăruire altruistă, iar cele care înclină spre stânga și în jos indică dispoziții acaparatoare și egoiste.

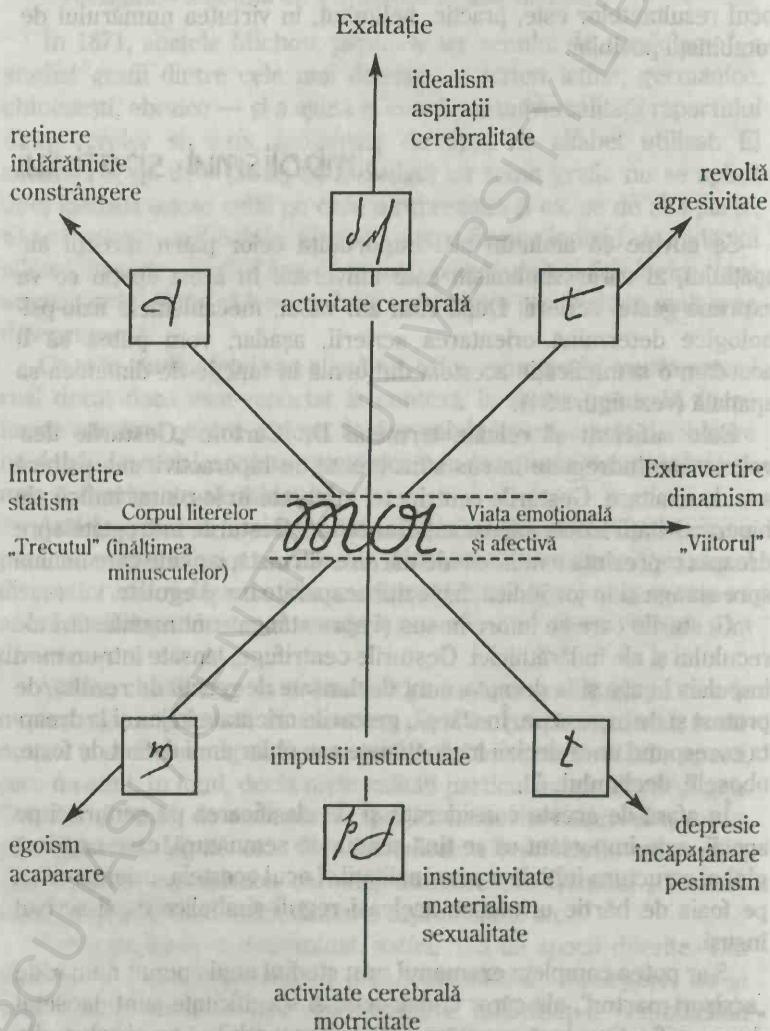
Gesturile care se întorc în sus și spre stânga sunt manifestări ale reculului și ale îndărătniciei. Gesturile centrifuge, lansate într-un mod impulsiv în sus și la dreapta, sunt declanșate de reacții de revoltă, de protest și de insurecție. În sfârșit, gesturile orientate în jos și la dreapta corespund unor decizii încăpățănate sau chiar unui deficit de forțe, oboselii, declinului...”

În afară de aceste considerații și de clasificarea pe genuri și pe specii, este important să se țină seama de semnătură, care exprimă global structura inițială a personalității. Locul acesteia, orientarea sa pe foaia de hârtie urmăresc aceleași reguli simbolice ca și scrisul însuși.

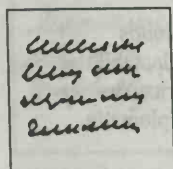
S-ar putea completa examenul prin studiul unui anumit număr de „scrisori-martor”, ale căror construcție și specificitate sunt deosebit de semnificative. Însă, repetăm, este indispensabil să nu pierdem din vedere ansamblul scrierii.

Symbolismul formelor și al direcțiilor Zona câmpului grafic, după M. Pulver

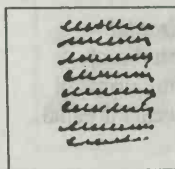
Fig. 34



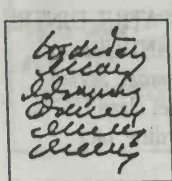
Ordonarea scrisului (în pagină)



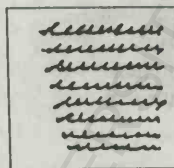
Ordonat, clar
idei clare, ordine
autodisciplină
– Punctuație
regulată:
exactitate
precizie



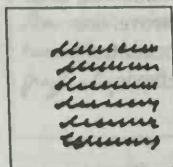
Patru margini
izolare
estetism
idealism



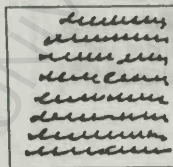
Dezordonat,
confuz
lipsa
discernământului
neorganizare
spirit confuz
caracter încălțit



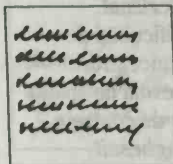
Margine crescândă
la stânga
dorința de
independență
inițiativă
„înaintază” cu
repezițiune



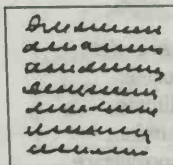
Margine
la stânga
eliberare
de trecut
încercător
extravertit



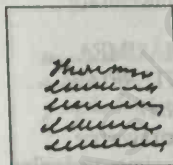
Margine
descrescătoare
la stânga
reîntoarcere
la sine, la trecutul
personal



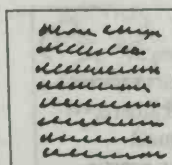
Margine
la dreapta
atașament față
de trecut
teamă de viitor



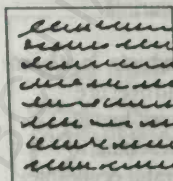
Margine
crescătoare la
dreapta
dăruire de sine
urmată de reticență



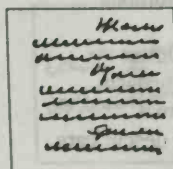
Margine
în partea de sus
a paginii
sociabil
respectul față
de celălalt



Margine sinuoasă
la dreapta
nevoia de
deplasare
dorința
de schimbare

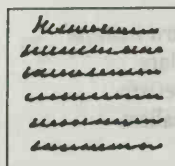


Nici o
margine
invadator
„își respectă
tabieturile”
simțul utilului

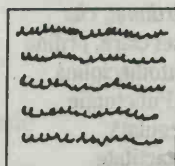


Margine „socială”
respectul față de
celălalt
simțul valorilor,
al ierarhiei
corectitudine
convenționalism

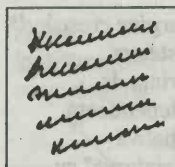
Direcția scrisului



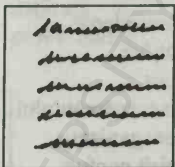
Orizontal
spirit direct
simțul dreptății
judecată dreaptă



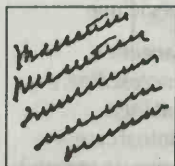
Sinuos
adaptabilitate
pricepere
diplomație



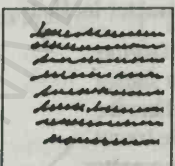
Ascendent
antren
optimism
entuziasm



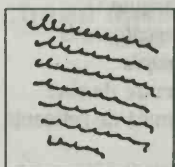
SPAȚIUL DINTRE RÂNDURI
Spațiat, aerisit
idei clare
ordine, tact



Cățărător
agitație
ardoare
exaltație

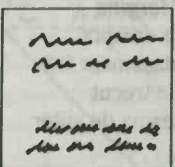


Condensat, tasat
introvertire
concentrare
reflexie

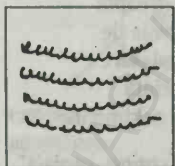


Descendent
oboseală
neliniște
pesimism
demoralizare

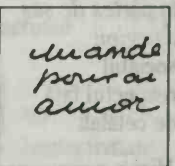
SPAȚIUL DINTRE LITERE



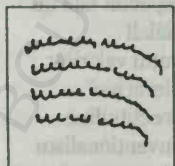
Desfășurat, dezlănat
dificultăți de
concentrare
nevoia de spațiu
și de contacte
Înghesuit
concentrare



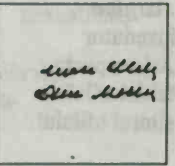
Concav
descurajare
trecătoare,
urmată
de o reacție
favorabilă



MĂRIMEA LITERELOR
Mari
extravertire
lărgimea vederilor
uşurință



Convex
entuziasm,
urmat
de descurajare



Înguste, încălecate
introvertire
spirit îngust
meschinărie
simțul economiei

Continuitatea scrisului

Mon ami
aime la
graphologie

Legat
spirit deductiv
idei urmărite
constant
perseverență
în acțiuni

mon ami
la graphologie
c'est un

Inegal, nuanțat
sensibilitate
emotivitate
activitate
intelectuală

mon ami
aime la
graphologie

Juxtapus
inhibiție
simțul detaliilor
izolare

mon ami
aime la
graphologie

Îngroșat
candoare
credulitate
entuziasm

Mon ami aime
c'est la
graphologie

Grupat
deducție
și intuiție
coordonarea
acțiunilor
judecată echilibrată

Aime la
graphologie

Gladiolat
finețea spiritului
curiozitate
perspicacitate
simț critic

mon ami
aime la
graphologie

Combinat
spirit inventiv
activitate
creatoare

c'est
c'est un
c'est un

Dextrogir,
progresiv
elan general
„energie”
încredere

mon ami
aime la
graphologie

Regulat
metodă
constanță

C'est
c'est un
c'est un

Sinistrogir,
regresiv
repliere
în sine
acaparare
egocentrism

mon ami
aime la
graphologie

Agitat
excitație
depresie

c'est la
c'est un

Avântat
viciu
caracterului
impulsivitate
combativitate
irascibilitate

Mon ami
aime la
graphologie

Neregulat
nervozitate
crispate din
cauza neliniștii

mon ami
aime la
graphologie

Moale
oboseală, defici-
ență, relaxare

Tremurat
uzură
senilitate

Dimensiunea scrisului

Mon ami
aime la
graphologie

Mare
extravertire
dorința de a fi
remarcat, de a se
pune în valoare,
de a fi respectat

pour votre
gouvernement

Scund
(codițe scurte)
reținere
ideal modest

mon ami
aime la
graphologie

Mic
introvertire
concentrare
timiditate
modestie

dans la
pour fêter

Prelungit în sus:
exaltare psihică
prețuire de sine
autoritarism

Prelungit în jos:
nevoia de
activitate fizică
simț practic

Înclinația scrisului

Mon ami
aime la
graphologie

Drept, vertical
stăpânire de sine
control
rațiunea primează
asupra
sentimentelor

mon ami
aime la
graphologie

Culcat
pasiune
febrilitate
sensibilitate
afectată

Mon ami
aime la
graphologie

Înclinat
pasiune
febrilitate
sensibilitate
afectată

mon ami
aime la
graphologie

Inversat
repliere
asupra sinelui
reținere
îngrijorare
conflicte afective

trunchiului și deasupra acestuia. Acesta este, într-o anumită măsură, inima în jurul căreia masa coronariană se grupează și pornind de la care se întind ramurile, mai mult sau mai puțin ramificate, care, cu ajutorul frunzelor, caută lumina și compușii chimici ai aerului pentru a le aduce înăuntru.

Zonă de relație reciprocă între înăuntru și în afară, zonă de respirație, de asimilare, și, într-un cuvânt, de suprafață de schimb cu mediul exterior, coroana, prin funcția sa relațională, este organul contactelor și întruchiează raporturile noastre cu mediul înconjurător, cu socialul.

Grafic, coroana poate lua forme extrem de variate, poate să nu existe sau să fie „globulară”, iar volumul ei poate fi sugerat printr-o simplă mângălitură sau printr-un desen împodobit cu bucle, flori sau fructe. Poate fi redată prin linii centrifuge, centripete sau concentrice. Se ține cont, de asemenea, de diversele detalii privind ramurile (deschise în formă de „tub”, racordate în unghi drept etc.), de înclinația mai mult sau mai puțin accentuată a ansamblului coroanei, a frunzișului, a legăturii cu trunchiul etc. și, prin urmare, de orice conturează pe larg individualul. Ceea ce, în simbol, se percepe cu ajutorul simțurilor este aici un lucru concret și figurat, care exprimă în același timp o realitate spirituală.

Proporțiile relative dintre cele trei părți ale arborelui au fost studiate statistic pentru diferitele populații și, mai ales, pentru grupurile școlare. Fără a intra în detaliile acestei analize, este interesant de comparat cel puțin înălțimea coroanei cu lungimea trunchiului. Se poate astfel stabili dacă valorile intelectuale (memorie, imaginație, judecată) primează asupra valorilor instinctuale și afective, sau invers, ceea ce se poate traduce, la copil, printr-o precocitate sau o retardare. De altfel, orice exagerare în dimensiuni sau orice dezechilibru în proporții pot avea un caracter ereditar.

Prin combinarea formelor celor trei părți și prin detaliile sale specifice, desenul arborelui poate, așadar, să se prezinte sub cele mai diverse aspecte, care indică varietatea infinită a componentelor personalității. La sfârșitul capitolului oferim un rezumat al formelor caracteristice, astfel încât cititorul să aibă un îndrumar util (figurile 44 și 45).

Desenați arborele dumneavoastră

Este vorba să desenați spontan un arbore, cât de bine vă stă în puteri, nu contează ce soi de arbore, numai să nu fie un brad, a cărui formă stereotipă restrânge libertatea de expresie și condiționează prea mult proiecția.

Desenul trebuie efectuat liber, pe o foaie de hârtie albă, de format standard (210 x 297 mm), nu foarte lucioasă, de preferință cu un creion cu mină moale.

Pe baza a ceea ce v-am expus deja și, totodată, cu referință la semnificațiile simbolice ale amplasării în pagină — de exemplu: proporțiile dintre diferitele elemente, apoi semnificațiile de detaliu analizate prin comparație cu desenele-tip —, vă va fi posibil să vă interpretați arborele dumneavoastră personal.

Psihologii care au aprofundat testul arborelui apreciază că interpretarea se îmbogățește și că se deduce mai bine personalitatea, dacă *se desenează succesiv trei arbori diferiți*. Procesul mental și imaginativ se stabilește în așa fel, încât li se atribuie acestor proiecții succesive semnificațiile următoare:

- primul arbore: atitudinea socială, impresia pe care vrem s-o lăsăm;
- al doilea arbore: atitudinea intimă, impresia pe care o avem despre noi înșine;
- al treilea arbore, numit „arborele imaginației”, exprimă preocupările momentului în legătură cu viitorul, precum proiectele, visurile și speranțele.

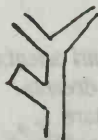
Domnișoara R. Stora, specialistă în acest gen de test, îi adaugă un al patrulea arbore, care să fie desenat cu ochii închiși și care ar indica ceea ce subzistă în inconștient din conflictele trecute.

În orice caz, metoda care constă în a desena mai mulți arbori, ușor distanțați în timp, permite o consolidare și o structurare a expresiei, ce îmbogățește interpretarea testului.

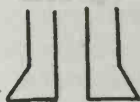
Particularități diverse (după C. Koch)



Rădăcini complicate
puterea
și diversitatea
instinctelor
predominanța vieții
vegetative



Ramuri cu contururi paralele (în „tub”)
– tub deschis:
efort susținut
– tub închis (suduri):
logică puțină și
maturitate puțină



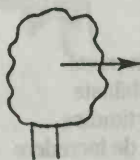
Baza trunchiului lărgită
– la stânga:
inhibiție, atașament
față de trecut
(fixație maternă)
– la dreapta:
neîncredere
sau revoltă



Repetiția formelor (prin juxtapunere pe etaje)
spirit sistematic
mai greu
adaptabil,
uneori
colecționar



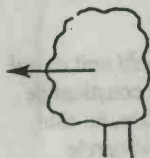
Trunchi conic
spirit concret +
intuitiv (bun-simț)
Trunchi cilindric
îndemânare



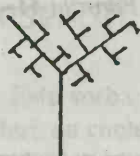
Coroană deplasată la dreapta
nevoia de a se
distinge, de a se
face apreciat
conștiința de sine
(imaginație
extravertită)



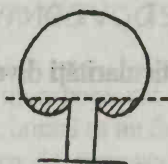
Trunchi strâmtat sau lărgit
variația curentului,
a „fluxului” afectiv
(înfrânare sau stază)
variații ale
sentimentelor
timiditate
posibile inhibiții



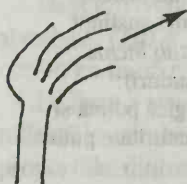
Coroană deplasată la stânga
nu iese ușor
din sine
interiorizare
reculegere
reverie
refuz
refulare



Ramuri în unghi
evoluție
incompletă
spirit geometric
simplificator



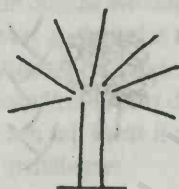
Coroană căzută
dominat
de sentimente
puțină voință
de decizie



*Ramuri orientate
spre dreapta*
adaptare
simț social
devotament
dăruire de sine



*Ramuri orientate
spre stânga*
preocupare față
de sine
neîncredere
instinct
de conservare



Coroană centrifugă
nevoia de activitate
(întreprindere,
inițiativă)
nevoia de contacte
(extravertire)
potențial bogat

Câteva forme tipice



Sol în pantă
instabilitate
incertitudine
lipsă de încredere
teamă de
a întreprinde
suspiciune
inadaptare



*Coroană
„globulară”*
convențional
respectul
clasicismului
reverie
naivitate



Trunchi unit de sol
puțin conștient de
realitate, nu este
„cu picioarele
pe pământ”



Coroană în arcade
apelează
la „formal”
în relațiile sale
cu ceilalți
îndărătnic



Pe o colină
sentiment
de singurătate
caută izolarea
autoprețuire
Frunziș în „flacără”
idealism



Ramuri deschise
caracter
influențabil
nu aprofundează
mereu îndeajuns
rutină



Coroană împodobită
(flori + fructe)
sentimental
romantic
juvenil
nevoie de afectivitate
exces de imaginație
volubil, vorbăreț



Coroană „mâzgălită”
vitalitate, activitate
dynamism productiv
impulsivitate
violență
nevoia
de schimbare
independent
(cf. Tipul biliar)



Coroană „în bucle”
blândete, amabilitate
veselie, mobilitate
entuziasm
ușurința
de exprimare
exteriorizare
(Cf. Tipul sanguin)



Coroană „umbrită”
caracter
„în penumbră”,
nesigur
nehotărât
imprecis
maleabil
impresionabil



Ramuri desfrunzite
cerebralitate
dominantă
sensibilitate
obiectivitate
impresionabilitate
spirit critic
(cf. Tipul nervos)



Coroană „simplificată”
privire rapidă
spirit de sinteză
idei originale
nonconvențional
(dacă este
închisă = secret)

XII. CARACTEROLOGIA

„Caracterul este izvorul vieții, din care, picătură cu picătură, curg acțiunile.”

Zenon din Eleea

În capitolele despre morfologie, am descris „tipurile” care permit să explicăm comportamentul nu doar prin observarea aspectului exterior, al fizionomiei, dar și prin înzeestrările constituționale, fiziologice și psihice ale Eului.

Studiul caracterului poate face, de asemenea, obiectul unei abordări cu totul diferite. Luând în calcul un eșantion destul de numeros, cercetarea constă în a determina legăturile constante și diferențele permanente care există între atâtea caractere, ceea ce conduce la identificarea trăsăturilor comune și, ca atare, fundamentale.

Astfel de lucrări au fost duse la bun sfârșit, încă din 1905, de către olandezii Heymans și Wiersma, care, pur statistic, au calculat frecvența cu care trăsăturile de caracter erau asociate și au ajuns, în final, la definirea a trei dispoziții de bază: „emotivitatea”, „activitatea” și „reflexivitatea”. Această „caracterologie a proprietăților” a permis studiului caracterului să dobândească un loc preponderent în psihologia modernă.

Cele trei componente ale caracterului

Mulțumită metodei noastre de analiză, a fost posibil, așadar, să se izoleze cei trei factori dinamici de mai jos, care motivează comportamentul nostru reacțional și care se pot defini astfel:

Emotivitatea: dispoziția de a fi tulburat de evenimente în mod mai mult sau mai puțin controlat, sau, dimpotrivă, în mod mai mult sau

mai puțin impetuos, prin impresiile stârnite; acestea din urmă pot proveni din lumea exterioară sau din reprezentările interioare, iar tulburarea poate invada întregul psihism sau chiar întregul organism.

După cum spune Gaston Berger, emotivul, în circumstanțe date, este mai puternic emoționat decât media.

Nonemotivul, dimpotrivă, este o persoană dificil de emoționat sau ale cărei emoții sunt mai puțin violente. Nu este de preferat să fii nici într-un fel, nici în celălalt. Un emotiv, de exemplu, va fi zdruncinat de niște evenimente care altora li se par insignifiante. Emotivitatea este un mecanism de apărare, strâns legat de situația neuro-endocrinologică. Pragul său maxim este nervozitatea, iar cel minim, răceala, impasibilitatea.

Activitatea: nu înseamnă doar faptul de a acționa, dar și „nevoia” de a acționa, o predispoziție naturală către efort care suscită dorința de a lucra, de a se ocupa de ceva, de a munci. Este activ orice subiect pe care o nevoie sistematică îl împinge la acțiune și cu condiția ca această intenție să vină din el însuși.

Activul trăiește pentru a acționa, este încurajat de obstacole, care îi stimulează forțele, fiindcă vede în acestea un motiv în plus să se cramponeze de scopul său. Inactivul, în ceea ce-l privește, acționează împotriva dorinței sale; cel mai mic obstacol îl descurajează și îi furnizează un pretext pentru a sta deoparte.

Nu trebuie confundată activitatea, care este întreprinzătoare și coordonată, cu agitația, care poate constitui o dovadă de vitalitate, dar care, împrăștiată, își pierde valoarea constructivă.

Reflexivitatea: tot ceea ce i se întâmplă individului provoacă un ecou care se prelungește o perioadă mai lungă sau mai scurtă în conștiință. Șocul este mai mult sau mai puțin durabil, iar maniera de a reacționa se poate manifesta în două moduri:

- „primar”, care este tendința de a răspunde imediat solicitărilor ce, mai târziu, nu lasă decât urme slabe și nu au repercusiuni;
- „secundar”, care este o modalitate de răspuns diferită, permițând impresiei să lase un semn, astfel încât experiențele trecute prevalează asupra reprezentărilor prezentului.

În consecință, un „primar”, care trăiește sub influența directă a prezentului, cedează la prima mișcare. El este spontan, îndatoritor, dar poate fi impulsiv prin lipsa de reținere sau de stăpânire de sine. Se caracterizează prin mobilitatea impresiilor și ale comportamentului său.

„Secundarul”, care este mult mai lent în reacția sa, va apărea mai chibzuit, fiindcă lui îi trebuie un timp pentru toate: pentru a aprecia o situație, pentru a găsi soluții și pentru a se hotărî să treacă la acțiune. El trebuie să-și consulte mai întâi Eul său profund înainte de a reacționa.

Orice individ posedă, *obligatoriu*, toate aceste trei dispoziții fundamentale, dar în diferite grade, și tocmai infinita varietate a acestor dozaje scoate în relief originalitatea caracterelor. Pentru a obține formula personală care exprimă această triplă combinație, fiecare dispoziție este notată de la 1 la 10 și, considerând 5 ca fiind media, individul poate fi situat într-una dintre categoriile următoare:

Supraintensitate		Subintensitate	
10	5	5	0
Emotiv (E)		Nonemotiv (nE)	
Activ (A)		Nonactiv (nA)	
Primar (P)		Secundar (S)	

Trebuie să remarcăm că termenii „nonemotiv” sau „nonactiv” semnifică doar că individul este mai puțin emotiv sau mai puțin activ decât media.

Putem să ne determinăm propriile cote, răspunzând, fiecare dintre noi, cât mai obiectiv posibil la un „chestionar caracterologic”. Întrebările se referă, într-adevăr, la manifestările pe care le-am putea avea în planul emotivității, al activității și al reflectării. Printre diferitele chestionare existente, l-am ales și l-am reprodus, la sfârșitul capitolului, pe acela al lui Gaston Berger. Acesta vă va îngădui să vă stabiliți formula personală. Datorită acestei formule, veți putea să vă descoperiți „tipul caracterologic”, așa cum îl vom descrie mai jos.

Cele opt portrete caracterologice

Întrucât cele trei dispoziții fundamentale, bipolare, se asociază două câte două, ajungem, prin jocul combinațiilor, să definim cele opt tipuri principale care urmează. Veți fi uimiți să constatați că aceste opt tipuri, concepute de Le Senne, apoi reluate de Gaston Berger, au denumiri insolite și, în aparență, puțin potrivite cu veritabilele lor caracteristici:

TIPOLOGIA LUI GASTON BERGER

<i>Emotivitate</i>	<i>Activitate</i>	<i>Reflexivitate</i>	<i>Formula</i>	<i>Tipul</i>
EMOTIVI	Activi	Emotiv-Activ-Primar	E.A.P.	„coleric”
		Emotiv-Activ-Secundar	E.A.S.	„pasionat”
	nonactivi	Emotiv-Nonactiv-Primar	E.n.A.P.	„nervos”
		Emotiv-Nonactiv-Secundar	E.n.A.S.	„sentimental”
NONEMOTIVI	Activi	Nonemotiv-Activ-Primar	nE.A.P.	„sanguin”
		Nonemotiv-Activ-Secundar	nE.A.S.	„flegmatic”
	nonactivi	Nonemotiv-Nonactiv-Primar	nE.n.A.P.	„amorf”
		Nonemotiv-Nonactiv-Secundar	nE.n.A.S.	„apatic”

Colericii. (Emotiv. Activ. Primar.) Extravertiți.

Generoși, cordiali, plini de vitalitate și de exuberanță. Optimiști, în general bine dispuși, se arată adeseori lipsiți de gust și de măsură. Activitatea lor este intensă și febrilă, dar multiplă. Se interesează de politică, iubesc poporul, cred în progres și sunt, cu plăcere, revoluționari. Adesea dotați cu aptitudini oratorice și plini de impetuozitate, ei sunt conducătorii maselor. Trăsături dominante: *Acțiunea*, cordialitatea.

Pasionații. (Emotiv. Activ. Secundar.) Extravertiți și Introvertiți totodată.

Ambițioși care realizează. Tensiune extremă a întregii personalități. Activitate concentrată asupra unei ținte unice. Dominatori, în mod firesc apti pentru conducere. Știu să își stăpânească — și să utilizeze — violența. Serviabili, onorabili, îndrăgind societatea, sunt adeseori buni parteneri de discuții. Iau în serios familia, patria și religia. Au un simț profund al măreției, știu să-și raționalizeze nevoile organice — uneori merg până la ascetism. Trăsături dominante: *Ambiția realizatoare*, misiunea de îndeplinit.

Nervoșii. (Emotiv. Nonactiv. Primar.) Extravertiți.

De o dispoziție schimbătoare, le place să uimească și să atragă atenția celorlalți asupra lor. Nepăsători față de obiectivitate, ei simt nevoia să înfrumusețeze realitatea, ceea ce merge de la minciună până la ficțiune poetică. Manifestă un gust pronunțat pentru neobișnuit, pentru bizar, chiar pentru tragic, și, în general, pentru

„secret” și „negativ”. Muncesc neregulat și numai dacă le place; au nevoie de stimulente pentru a se smulge din inactivitate și plictiseală. Sunt inconstanți în sentimente, rapid seduși, rapid consolați. Trăsături dominante: *Instabilitatea*, schimbarea.

Sentimentalii. (Emotiv. Nonactiv. Secundar.) Introverțiți.

Ambițioși care rămân în stadiul de aspiranți. Meditativi, introverțiți, schizoizi. Adesea melancolici și nemulțumiți de ei înșiși. Ezitanți, rezervați, scrupuloși, își alimentează viața interioară cu disecarea trecutului. Nu știu să intre în relații cu ceilalți și alunecă ușor în mizantropie. Stângaci, se resemnează dinainte cu ceea ce ar putea, totuși, să evite. Individualiști, au un ascuțit simț al naturii. Trăsături dominante: *Vulnerabilitatea*, intimitatea.

Sanguinii. (Nonemotiv. Activ. Primar.) Extraverțiți.

Observatori, știu să facă remarci exacte și dau dovadă de un excelent spirit practic. Le place lumea, unde se arată amabili, spirituali, ironici, amuzanți. Știu să mânuiască oamenii și sunt abili diplomați. Liberali și toleranți în politică, au mai puțin respect pentru marile sisteme și prețuiesc mai mult experiența. Dau dovadă de inițiativă și atestă o mare suplețe de spirit. Oportuniști. Trăsături dominante: *Realismul*, succesul social.

Flegmaticii. (Nonemotiv. Activ. Secundar.) Introverțiți.

Aceștia sunt oameni ai tabieturilor, care respectă principiile, punctuali, obiectivi, demni de încredere, ponderați. De o dispoziție egală. În general impasibili, sunt de asemenea răbdători, tenace, lipsiți de orice prefăcătorie. Simțul lor civic este profund, religia lor are un caracter mai ales moral. Simțul umorului este, adesea, foarte viu. Le plac sistemele abstracte. Trăsături dominante: *Respectul regulii*, al legii.

Amorfii. (Nonemotiv. Nonactiv. Primar.) Extraverțiți mai mult decât Introverțiți.

Săritori, împăciuitori, toleranți prin indiferență, totuși, dau adeseori dovadă de o încăpățănare pasivă și tenace. Pe ansamblu, ei sunt cei despre care se spune că au un „caracter bun”. Neglijenți, înclinați către lenevie, le lipsește punctualitatea. Nu le pasă de trecut, mai mult chiar decât de viitor. Adeseori au aptitudini pentru muzică (execuție)

și teatru. Trăsături dominante: importanța *Nevoilor organice*, plăcerea.

Apatici. (Nonemotiv. Nonactiv. Secundar.) Introverțiți.

Închiși, secretoși, concentrați asupra lor înșile, dar fără frează în viața interioară. Mohorâți și tăcuți, rareori râd. Sclavii obișnuințelor, ei sunt conservatori. Tenace în dușmăniile lor, sunt dificil de împăcat. Fiind cei mai puțin vorbăreți dintre oameni, le place singurătatea. Cu toate că nu le pasă de viața socială, în general, sunt cinstiți, sinceri și onorabili. Trăsăturile dominante: propensiunea spre *Obișnuințe*, spre liniște.

Pentru fiecare dintre aceste portrete-tip am indicat atitudinea de „introvertit” sau „extravertit”, pe care o adoptă față de lumea înconjurătoare. Așa cum a demonstrat psihanalistul Jung, extravertiții au tendința de a se întoarce spre lumea exterioară, ei înfloresc în funcție de relațiile lor cu mediul social, au, de asemenea, nevoie de prezența umană, se exteriorizează cu ușurință și răspund mai spontan la sentimentele care li se arată. Introverțiții, din contră, se concentrează adesea asupra lor înșiși, ca pentru a-și alunga impresiile lumii exterioare, fiindcă acordă mai multă importanță evenimentelor interioare. Din această cauză, ei au nevoie de singurătate, de izolare, sunt „intimiști” și mai puțin sociabili.

Am reunit, în continuare, sub formă de tabele și de cuvinte-cheie cele mai frecvente trăsături de caracter referitoare la cele opt tipuri de bază din *Caracterologia* lui La Senne și Gaston Berger.

Tipuri caracterologice după La Senne

	E.A.P. „coleric”	E.A.S. „pasionat”	E.n.A.P. „nervos”	E.n.A.S. „sentimental”
PLAN VITAL-INSTINCTUAL	Înlăcărat, plin de viață Mobil, optimist Intens	Dinamic Muncitor	Agitat Tensiune neregulată (ciclotimică)	Indolent Melancolic (schizoid)
	Puternic, sigur pe sine Fire de șef „Conducător” Mândru Orgolios (caracter întreg)	Ambițios Realizator Autoritar Purist Dominator (Ascendent)	Subactiv Puțin eficace Timid Inhibat	Meditativ Vulnerabil Temător (frica de consecințe)
	Descurcarea	Sobru (știe să renunțe)	Senzorialitate cerebralizată	Senzorialitate selectivă
PLAN EMOTIV-AFECTIV	Exteriorizat Exuberant Excesiv	Emotiv (se stăpânește)	Impresionabil Dispoziție inegală Capricios (mitomanie) Sentimente variate	Concentrat asupra sinelui (interiorizare) Tulburat Nesățisfăcut Individualist
	Sincer, cordial Sociabil Servabil Generos	Bun, serviabil Respectul pentru ceilalți Mari sentimente Susceptibil	Contacte multiple Se singularizează Nuanțat, delicat	Solitar Intimist Mizantrop Discret
	Își iubeste semenii	Își iubeste inferiorii	Diletant	Nu îi plac decât prieteni săi
PLAN REFLEXIV-IDEATIC	Impulsiv Impetuos Nevoia de a învinge Nevoia de reinnoire Hotărât + rapid	Chibzuit, serios Orientat către un scop Idealist, selectiv Perseverent Organizat	Reactiv, sensibil Surescitat Neliniștit Schimbător Instabil Inconstant	Emotiv, interiorizat Nehotărât Ezitant Visător Meditativ
	Legat de prezent	Legat de amintiri	Legat de detalii	Se complăce în trecut
	Spirit: rapid-direct	Spirit: analitic coerent constructiv	Spirit: vii, complex curios, bizar original	Spirit: măhnit, imaginativ scrupulos ranchiunos
	Prezență de spirit	Extrage esențialul	Ușurința de exprimare	Pradă emoției sale
	ACTIV	CONSTRUCTIV	VARIABIL	INDIVIDUALIST

Tipuri caracterologice după La Senne

PLAN VITAL-INSTINCTUAL

PLAN EMOTIV-AFECTIV

PLAN REFLEXIV-IDEATIC

nE.A.P. „sanguin”	nE.A.S. „flegmatic”	nE.n.A.P. „amor”	nE.n.A.S. „apatic”
De viață Energic	Calm Regulat	Nonșalant (lasă pe mâine) Caracter bun	Linistit Dispoziție egală
Activ-rapid	Activ-lent Curajos	Subactiv Hipotonic	Muncitor (dacă este motivat)
Întreprinzător	Asiduu	Nepăsător	Își dă silința
Senzorial Materialist	Sobru în toate Econom în toate	Nevoi organice (somm etc.)	Nevoi puține (vegetativ)
Se exteriorizează (știe să se stăpânească)	Rece, pozează (imposibil) Puțin comunicativ	Calm-lent (deși sensibil) Subafectiv	Stabil-fix (melancolic) Placid
Sociabil Vorbăreț Diplomat Liberal Tolerant	Sever Ceremonios Civic Respectuos Punctual Integru	Adaptabil Maleabil (bun interpret) Conciliant Dezinvolt	Închis-secretos Tacut Morocânos Fidel-drept Cinstit-moral
Oportunist Îi place să se facă util	Dezinteresat Grijuliu față de poziția socială	Independent Egocentrism de fond	Amor propriu Legat de părerile sale
Spontan (cu măsură)	De dispoziție egală Răbdător	Stabil Puțin expansiv	Sistematic Meditativ
Crede în imediat (omul prezentului)	Prevăzător-lucid Conformist	Îndrăzneț Nonconformist	Disciplinat Conservator
Suplu-abil Adaptabil	Simțul datoriei Prejudecăți-principii	Ideii largi Puțin punctual	Încăpățânat
Spirit clar-rapid concret-practic observator pragmatic	Spirit precis-ordonat profund-chibzuit simțul umorului	Spirit de adaptare de transpunere	Spirit conformist tenace metodic
Prezență de spirit	Rățiunea domină afectivitatea	Puțină inițiativă	Puțină curiozitate
REALIST	PONDERAT	INDIFERENT	CU OBICEIURI

Calculați-vă formula

Răspunzând la chestionarul de mai jos, vă veți putea evalua fiecare dintre dispozițiile dumneavoastră fundamentale: *emotivitate, activitate și reflexivitate*. În fiecare grupă de trei întrebări, este suficient să alegeți una dintre cele trei cifre (9, 5 sau 0) care reprezintă cel mai bine atitudinea dumneavoastră personală și să o treceți în coloanele de alături, unde caseta conturată gros corespunde întrebării respective.

Străduiți-vă să dați un răspuns decis (9 sau 0) și nu vă resemnați să alegeți 5 decât dacă nu puteți hotărî altfel.

• Sunteți lesne tulburat de nimicuri?	9			
sau sunteți sensibil la evenimente în mod măsurat?	5			
sau sunteți tulburat numai în cazuri grave?	0			
• Vă ocupați timpul liber făcând ceva?	9			
sau îl dedicați tabieturilor dvs.?	5			
sau vă place să nu faceți nimic, să visați, să vă distrați?	0			
• Vă gândiți la consecințele pe termen lung ale acțiunilor dvs.?	9			
sau sunteți prevăzător și vă gândiți la viitorul apropiat?	5			
sau vă interesează în mod special rezultatele imediate?	0			
• Vă entuziasmați sau vă indignați rapid?	9			
sau vă pasionați doar când credeți că este necesar?	5			
sau acceptați lucrurile așa cum sunt?	0			
• Executați imediat o hotărâre luată?	9			
sau o îndepliniți după ce vă mai gândiți o dată?	5			
sau trebuie să faceți un mare efort?	0			
• Sunteți organizat și vă pregătiți pentru „orice s-ar întâmpla”?	9			
sau faceți numai pregătirile strict necesare?	5			
sau lăsați totul pe seama inspirației de moment?	0			
• Vă simțiți profund rănit de orice critică?	9			
sau răspundeți calm la o critică oarecare?	5			
sau suportați bine critica?	0			
• Vă stimulează piedicile, efortul suplimentar?	9			
sau evitați pe cât posibil dificultățile?	5			
sau obstacolele vă descurajează dinainte?	0			

• Aveți principii stricte în orice faceți?	9			
sau aveți numai principii de ordin general?	5			
sau preferați să vă adaptați la circumstanțe?	0			
• Tresăriți, roșiți, tremurați ușor?	9			
sau vă stăpâniți ușor tulburarea?	5			
sau vă păstrați întotdeauna sângele rece?	0			
• Vă place să faceți planuri, pregătindu-vă în mod real pentru viitor?	9			
sau vă place să visați la un viitor determinat și apropiat?	5			
sau vă place să visați la trecut ori la un viitor vag?	0			
• Terminați întotdeauna ceea ce ați început?	9			
sau abandonați o lucrare care nu este indispensabilă?	5			
sau abandonați adesea o lucrare pentru alta?	0			
• Vorbiți cu însuflețire, folosind termeni violenți?	9			
sau nu ridicați decât foarte rar vocea?	5			
sau vorbiți întotdeauna în mod așezat?	0			
• Vă îndepliniți treburile curente imediat?	9			
sau le faceți din obișnuință, fără plăcere?	5			
sau sunteți tentat să le amânați, să le reprogramați mereu?	0			
• Sunteți constant în prietenii dvs.?	9			
sau vă place să vă faceți noi prieteni, păstrându-i și pe cei vechi?	5			
sau vă schimbați frecvent prietenii?	0			
• Vă speriați în fața unei sarcini noi?	9			
sau sunteți neliniștit numai dacă sarcina este importantă?	5			
sau abordați calm orice situație?	0			
• Luați hotărârile, chiar și pe cele dificile, imediat?	9			
sau cântăriți în mod firesc variantele pro și contra?	5			
sau nu vă puteți hotări și ezitați îndelung?	0			
• Vă împăcați foarte greu după un conflict cu ceilalți?	9			
sau rămâneți un timp supărați?	5			
sau vă trece repede orice supărare?	0			
• Treceți de la bucurie la tristețe fără motiv aparent?	9			
sau vă schimbați dispoziția numai din motive precise?	5			
sau sunteți întotdeauna în aceeași dispoziție?	0			
• Sunteți, în general, mobil și neastâmpărat?	9			
sau vă mișcați uneori, dar fără excese?	5			
sau în general sunteți imobil (în afara emoțiilor)?	0			

• Aveți multe tabieturi?	9			
sau vă ordonați viața în mod normal?	5			
sau aveți oroare de tot ce este dinainte plănuit?	0			
• Sunteți adesea obsedat de scrupule inutile?	9			
sau vă sustrageți lesne de la astfel de preocupări?	5			
sau nu sunteți niciodată preocupat de asemenea detalii?	0			
• Nu șovăiți niciodată să întreprindeți o transformare?	9			
sau o faceți numai dacă vi se pare indispensabilă?	5			
sau preferați să vă mulțumiți cu ceea ce există?	0			
• Vă place ordinea și simetria?	9			
sau ordinea vi se pare doar necesară?	5			
sau aveți nevoie să găsiți pretutindeni puțină fantezie?	0			
• Sunteți uneori emoționat până la „paralizie”?	9			
sau acest lucru vi se întâmplă foarte rar?	5			
sau nu vi s-a întâmplat niciodată?	0			
• Supravegheați îndeaproape executarea unui ordin dat?	9			
sau o faceți, dar de la distanță?	5			
sau aveți sentimentul că ați scăpat de o grijă?	0			
• Vă place să vă faceți planuri, orare, programe?	9			
sau vă faceți planuri numai dacă nu se poate altfel?	5			
sau vă lansați în acțiuni fără reguli fixate dinainte?	0			
• Simțiți frecvent că sunteți nefericit?	9			
sau nu vă simțiți niciodată nefericit cu adevărat?	5			
sau sunteți în general mulțumit de soarta dvs.?	0			
• Vă place mai mult să „faceți” decât să „priviți”?	9			
sau vă place atât „spectacolul”, cât și „acțiunea”?	5			
sau vă place mai mult să „priviți” decât să „faceți”?	0			
• Sunteți foarte constant în părerile dvs.?	9			
sau adaptați noile idei la propriile opinii?	5			
sau vă lăsați rapid cucerit de o idee nouă?	0			

Faceți totalul pe fiecare coloană și împărțiți cifrele obținute la 10 (rotunjiți la cifra inferioară sau superioară, dacă zecimala este inferioară sau superioară valorii 5). Ați obținut, astfel, cotele dvs. personale.

Total general
pe coloană

--	--	--

Cotele dvs.
personale

--	--	--

Formula dumneavoastră vă determină tipul:

• Coloana I:

Dacă cifra este inferioară valorii medii 5, înscrieți **nE** în dreptunghiul de mai jos.

Dacă cifra este egală sau superioară valorii medii 5, înscrieți **E** în dreptunghiul de mai jos.

• Coloana a II-a:

Dacă cifra este inferioară valorii medii 5, înscrieți **nA** în dreptunghiul de mai jos.

Dacă cifra este egală sau superioară valorii medii 5, înscrieți **A** în dreptunghiul de mai jos.

• Coloana a III-a:

Dacă cifra este inferioară valorii medii 5, înscrieți **P** în dreptunghiul de mai jos.

Dacă cifra este egală sau superioară valorii medii 5, înscrieți **S** în dreptunghiul de mai jos.

nE/E

nA/A

P/S

--	--	--

Veți găsi trăsăturile esențiale ale caracterului dumneavoastră în tabelele din paginile precedente.

XIII. ASTROLOGIA

*„Douăzeci de ani de studii practice
mi-au convins spiritul rebel de reali-
tatea Astrologiei.”*

Kepler

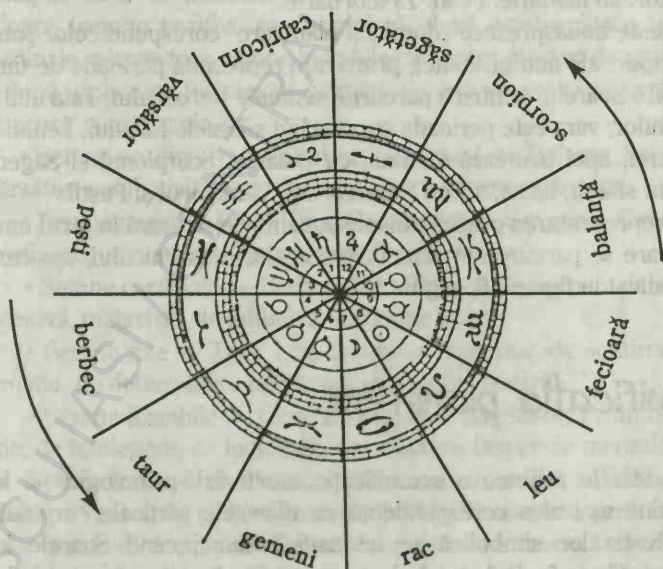
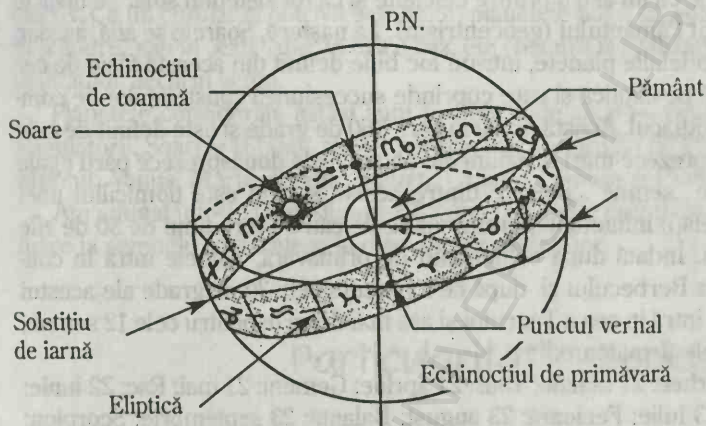
Concepția astrologică, fie ea veche sau modernă, consideră că Pământul nu reprezintă un sistem închis, o lume izolată în spațiu, și că, astfel, tot ceea ce trăiește și evoluează pe suprafața sa este, fără excepție, afectat într-o anumită măsură de influențele și condițiile schimbătoare la care planeta noastră este constant supusă în universul sideral. Astrologia își propune să studieze raporturile existente între astre și fenomenele observate pe pământ, în particular, la om. Odinioară, Astrologia făcea parte integrantă din Astronomie, care în zilele noastre nu mai studiază decât astrele în sine, mișcarea lor, constituția lor, configurația sau raporturile care există între ele.

Marile legi universale de analogie, enunțate, printre alții, de către Hermes Trismegistul, stipulează că „tot ceea ce există Sus este aido-ma cu ceea ce există Jos”, că microcosmosul este o copie a macrocosmosului și că noi îi resimțim cele mai complexe ritmuri. Aceste impulsuri se exercită, dincolo de conștiința noastră, asupra Eului nostru profund și, după cum reamintește Germaine Holley, „fiecare ființă umană este, atât în sensul propriu cât și în sensul simbolic, un clișeu instantaneu al vibrației cosmice care a acționat în momentul nașterii sale”.

Tema astrologică va fi, așadar, înainte de toate, o hartă a cerului, indicând o anumită poziție a planetelor și a semnelor zodiacale, unele în raport cu celelalte și în raport cu Pământul — horoscopul individual fiind harta cerului stabilită pentru o ființă situată într-un loc dat, la o dată și la o oră precisă. Iată de ce trebuie să ținem seama de „semnul solar”, care prezintă o semnificație generală, și de „semnul ascendent”, specific fiecăruia.

Zodiacul și sfera celestă

Fig. 46



Semnul solar

Deși Pământul se învâрте în jurul Soarelui, faptul că noi suntem solidari cu acesta ne conduce la concluzia că trebuie să considerăm Soarele ca un astru printre celelalte și că tot sistemul solar se învâрте în jurul Pământului (geocentrism). La naștere, Soarele se află, așadar, ca și celelalte planete, într-un loc bine definit din această fâșie de cer situată pe eliptică și care cuprinde succesiunea constelațiilor ce compun Zodiacul. Acesta din urmă are 360 de grade și este definit de cele douăsprezece mari diviziuni ale anului, cele douăsprezece părți egale numite „semne”. Fiecare dintre aceste semne este domiciliul unei constelații influențate, preferențial, de către Soare timp de 30 de zile din an. Îndată după echinocțiul de primăvară, Soarele intră în constelația Berbecului și, după ce a parcurs cele 30 de grade ale acestui semn, intră în cea a Taurului și așa mai departe pentru cele 12 semne, la datele următoare:

Berbec: 21 martie; Taur: 21 aprilie; Gemeni: 21 mai; Rac: 22 iunie; Leu: 23 iulie; Fecioară: 23 august; Balanță: 23 septembrie; Scorpion: 23 octombrie; Săgetător: 22 noiembrie; Capricorn: 21 decembrie; Vărsător: 20 ianuarie; Pești: 19 februarie.

Acele douăsprezece „domicilii planetare” corespund celor patru anotimpuri ale anului. Astfel, primăvara reprezintă perioada de timp necesară Soarelui pentru a parcurge semnele Berbecului, Taurului și Gemenilor; vara este perioada cuprinzând semnele Racului, Leului și Fecioarei; apoi urmează toamna, cu Balanța, Scorpionul și Săgetătorul; în sfârșit, iarna, având Capricornul, Vărsătorul și Peștii.

În reprezentarea grafică obișnuită, semnele se așază în jurul unui cerc, care se parcurge în sens invers acelor ceasornicului, așa cum este indicat în figura 46, pagina 123.

Semnificația planetelor

Tradiția le atribuie o semnificație morfo-fizio-psihologică și le determină mai ales corespondența cu diferitele părți ale corpului. Semnificația lor simbolică se intensifică atunci când Soarele le „luminează” și când planetele le traversează. Acestea din urmă, în

fond, simbolizează energiile vibratorii latente, precizează modalitățile individuale (tipurile planetare), care vor permite ființelor umane să se realizeze potrivit dispozițiilor fundamentale ale caracterului lor.

Trebuie să se țină cont de faptul că fiecare semn prezintă afinități în special cu o planetă, iar aceasta se află, atunci, în domiciliul său electiv. Ca un corolar și potrivit semnelor, planetele pot fi la „apogeu”, în „cădere” sau în „exil”, dar, în orice caz, ele concură la realizarea virtualităților fiecărui semn.

Planetele considerate astăzi sunt în număr de zece — cele două luminatorii: Soarele și Luna, apoi, în ordinea depărtării lor de Pământ: Mercur, Venus, Marte, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun și Pluto.

Am adunat într-un tabel (figura 47) caracteristicile esențiale referitoare la semnele zodiacale și la dispunerea planetelor.

Particularitățile Zodiacului

Conform tradiției, semnificația semnelor ține de o simbolistică multiplă, ceea ce permite clasarea lor în mai multe feluri: după valoare (semne pozitive sau negative), după cvadruplitate (semne cardinale, semne fixe, semne instabile care sunt moduri de expresie) și după triplicitate (semne de pământ, de apă, de foc și de aer). Iată, pe scurt, semnificația lor:

- Semne pozitive (+) — Berbec, Gemeni, Leu, Balanță, Săgetător, Vărsător: combativitate, dorință de putere, afirmare de sine.

- Semne negative (–) — Taur, Rac, Fecioară, Scorpion, Capricorn, Pești: receptivitate, acceptare, conciliere, reținere.

- Semne cardinale — Berbec, Rac, Balanță, Capricorn: de acțiune pozitivă, materială, de inițiativă (expresie fizică).

- Semne fixe — Taur, Leu, Scorpion, Vărsător: de sentiment, de emoție, de determinare interioară (expresie afectivă).

- Semne instabile — Gemeni, Fecioară, Săgetător, Pești: de reflexie, de înțelegere, de luciditate, de adaptare (expresie mentală).

Focul (materie radiantă), Pământul (materie solidă), Aerul (materie gazoasă) și Apa (materie lichidă) înseamnă, pentru antici, cele patru elemente simple, a căror asociere creează diversitatea obiectelor și a ființelor. Adaptarea acestei doctrine la medicină a dat

Semnele Zodiacului și planetele

Fig. 47

Perioade și semne	Simbol	Domiciliul planetar	Correspondența corporală	Principiu	Correspondența cu Casele
21 martie - 20 aprilie BERBEC			Cap	Inițiativă Impulsivitate Combativitate	Casa I Conștiință Temperament Personalitate globală
21 aprilie - 20 mai TAUR			Gât Faringe Voce	PĂMÂNT Posesie Tenacitate	Casa a II-a Căștiguri materiale Bunuri dobândite
21 mai - 21 iunie GEMENI			Umeri Bronhii Nervi Brațe	AER Comunicare Dualitate	Casa a III-a Relații cu anturajul Facultăți intelectuale
22 iunie - 22 iulie RAC			Piept Stomac Buze	APĂ Coeziune Receptivitate	Casa a IV-a Familie, cămin Ereditate Sfârșitul vieții
23 iulie - 22 august LEU			Măduva spinării Inimă Sistemul arterial Vedere	FOC Dominație Autoritate	Casa a V-a Reproducere Iubire, copii Sexualitate
23 august - 22 septembrie FECIOARĂ			Intestine Pancreas Organele nutriției	PĂMÂNT Analiză Luciditate	Casa a VI-a Capacitate de efort Sănătate, boală (fizică)

Perioade și semne	Simbol	Domiciliul planetar	Correspondența corporală	Principii	Correspondența cu Casele
23 septembrie - 22 octombrie BALANȚĂ			Rinichi Sistemul urinar AER	Echilibru Armonie	Casa a VII-a Asociații Căsătorie, solidaritate
23 octombrie - 21 noiembrie SCORPION			Organele genitale Coloana vertebrală APĂ	Perspicacitate Judecata dreaptă	Casa a VIII-a Bunuri moștenite Aporturi materiale Viață interioară Moarte
22 noiembrie - 20 decembrie SĂGETĂTOR			Șolduri Coapse Sistemul hepatic FOC	Independență Entuziasm	Casa a IX-a Evoluție morală și spirituală Călătorii, străinătate
21 decembrie - 19 ianuarie CAPRICORN			Genuchi Oase, Articulații Piele PĂMÂNT	Administrație Înțelepciune	Casa a X-a Poziție socială Cuceriri materiale
20 ianuarie - 18 februarie VĂRSĂTOR			Circulația sanguină Gambe AER	Complexitate Progres	Casa a XI-a Legături sociale Relații, prieteni, asociați
19 februarie - 20 martie PEȘTI			Lichidele organismului Picioare APĂ	Impresionabilitate Credință	Casa a XII-a Diverse încercări Dușmăanii

naștere teoriei celor patru „umori” constitutive ale organismului: bila, bila neagră, sângele și limfa, al căror amestec în proporții variabile condiționează „temperamentul psihologic”.

- Semnele de *Foc* (calde și uscate): Berbec, Leu, Săgetător. Entuziasm, încredere în sine, gustul riscului, pasiune. Natură expansivă, vulcanică. Temperament febril, biliar, coleric, cu reacții violente și rapide.

- Semnele de *Pământ* (reci și uscate): Taur, Fecioară, Capricorn. Analiză, metodă, prudență, rațiune, restricție, simțul utilului. Natură pozitivă, materială. Temperament atrabil, melancolic, cu sensibilitate interiorizată.

- Semnele de *Aer* (calde și umede): Gemeni, Balanță, Vărsător. Vioiciune, înțelegere, inițiativă, adaptare, dispersie. Natură întreprinzătoare, activă. Temperament sanguin, expansiv, cu reacții rapide, nici puternice, nici durabile.

- Semnele de *Apă* (reci și umede): Rac, Scorpion, Pești. Blândețe, emoție, reverie, sentimentalitate. Natură sensibilă, imaginativă. Temperament limfatic, indolent într-o oarecare măsură, nepozitiv.

Asocierea acestor semne, luate două câte două, nu prezintă dificultăți. Aceasta permite, în particular, după cum vom vedea, reunirea semnificației aduse de Soare și de Ascendent într-o temă individuală; de exemplu:

- *Foc + Apă* = pasiune + sensibilitate (Acțiune și visare, „cucerire și lirism”).

- *Foc + Pământ* = pasiune + rațiune (Creație și baze solide, „construcție și structurare”).

- *Pământ + Aer* = rațiune + dispersie (Logică și difuziune, „știință și comunicare”).

- *Apă + Aer* = imaginație + dispersie (Abstracție și amplitudine, „mit și fabulație”).

Aspectele psihologice complexe, care rezultă din combinarea diferitelor simbolistici — binare, trinare, cuaternare —, aduc fiecărui semn zodiacal o bogăție de semnificații și potențialități specifice.

Veți găsi la sfârșitul capitolului, începând de la pagina 137, cele douăsprezece portrete psihologice, corespunzătoare celor douăsprezece semne ale Zodiacului. Le-am prezentat sub formă de „fișe” și de cuvinte-cheie, pentru a vă permite să descoperiți principalele trăsături ale caracterului dumneavoastră. Acestea din urmă sunt repartizate potrivit planurilor fizic, mental și afectiv. Acestea le-am adăugat

(figura 50) un tabel de corespondență pentru fiecare planetă, tipurile umane pe care le determină acestea și principalele linii de activitate care le conduc (pagina 165).

Ascendentul care „personalizează”

În urma mișcării lor aparente, planetele fac înconjurul Zodiacului cu viteze variabile; mai mult, Pământul efectuează în jurul său o rotație completă în douăzeci și patru de ore, astfel încât la orizont, privind din orice punct, se poate vedea ridicându-se câte un semn al Zodiacului la fiecare două ore. Pentru a face legătura dintre semnificațiile semnelor și activitățile noastre terestre, vechii astrologi împărțiseră deja cerul în douăsprezece „Case”, fiecare reprezentând un aspect al vieții noastre personale și sociale. Originea Casei I, denumită Ascendent, indică semnul care este la orizont (la răsărit) în momentul nașterii unei persoane; acesta depinde, așadar, de coordonatele locului, ca și de ziua și ora acestei nașteri. Dată fiind succesiunea celor douăsprezece semne în 24 de ore, într-un același loc, douăsprezece persoane pot avea, așadar, fiecare, un Ascendent diferit. Temperamentele lor vor fi cu atât mai diferite între ele, cu cât cele douăsprezece Case personale nu se află în fața acelorași semne zodiacale. Semnificația primelor șase Case (care se găsesc sub orizont) corespund fazelor de formare a individului.

- Casa I: individul vine pe lume cu înzestrările sale.
- Casa a II-a: dobândește ceea ce îi este necesar pentru a trăi.
- Casa a III-a: conștientizează lumea înconjurătoare.
- Casa a IV-a: intră în posesia moștenirii familiei sale.
- Casa a V-a: creează și procrează.
- Casa a VI-a: muncește.

Ultimele șase Case (situată deasupra orizontului) corespund unei depersonalizări progresive a ființei, care urmează după intrarea sa în contact cu lumea:

- Casa a VII-a: subiectul se unește.
- Casa a VIII-a: renunță la posesie.
- Casa a IX-a: tinde să se ridice prin calitatea spiritului său.
- Casa a X-a: culminează pe scară socială.

- Casa a XI-a: își împarte viața cu un grup împărțind același ideal.

- Casa a XII-a: renunță la propria personalitate.

Dacă Zodiacul este o scenă fixă cu cele douăsprezece câmpuri de forță ale sale și dacă semnele zodiacale sunt diviziuni ale cerului stabilite pornind de la echinocții, „Casele” sunt, dimpotrivă, diviziuni legate de viața terestră și de existența individuală. Se înțelege astfel importanța primei Case (Casa I) care, cap de serie pentru toate celelalte, simbolizează potențialitățile noastre globale și al cărei început (sau „cuspidă”) este tocmai Ascendentul care ne personalizează.

Reluând o comparație îndrăgită de Joëlle de Gravelaine, Ascendentul este limba mare a unui ceas, iar Soarele (semnul solar) este limba mică; din combinația celor două rezultă precizia dorită.

Nu vom putea, în cadrul lucrării de față, să dăm toate indicațiile referitoare la construcția temei nașterii. Un astfel de studiu ar necesita, în fond, să avem la îndemână:

- „efemeridele” — tabele prin care se determină, pentru anul nașterii, timpul astral al zilei respective, ca și poziția planetelor în funcție de oră;

- un „tablou al caselor”, care permite situarea Ascendentului și a Caselor în funcție de latitudinea locului de naștere.

Însă trebuie să ținem cont și de faptul că „ora locală” a regiunii considerate trebuie transformată în „ora legală”, care este cea a meridianului Greenwich. Uneori mai sunt de făcut și alte corecții. Vă vom lăsa să faceți apel la lucrările de specialitate. Cu toate acestea, este posibil, pentru cazurile simple, și datorită câtorva reguli clasice, să se afle poziția Ascendentului. Noi vă oferim mijloacele, valabile cel puțin pentru Franța, la sfârșitul prezentului capitol.*

Pentru a cunoaște mai bine propria personalitate, va fi suficient, astfel, să determinați caracteristicile semnului solar și pe acelea ale semnului Ascendent și să le combinați între ele. Operațiunea va fi ușoară, dacă o veți face în prezența „fișelor” corespondente.

* Tabelele pentru România se pot găsi la sfârșitul cărții, în **Anexă** (pag. 209). (n.ed.)

Calculați-vă singuri Ascendentul

Pentru a vă stabili Ascendentul trebuie să cunoașteți data, locul și ora (cât mai exactă cu putință) a nașterii dumneavoastră.

Însă această oră este ora legală (sau civilă) și trebuie să determinați ora locală (sau solară), care este ora reală ce s-ar fi putut vedea pe un cadran solar așezat pe meridianul locului nașterii dumneavoastră. Așadar, trebuie să țineți seama de diversele convenții care au fost în vigoare în fiecare țară, de-a lungul anilor. Pentru Franța, până la 15 mai 1891, nu se considera decât ora locală, care varia în funcție de regiune. După această dată, s-a adoptat pentru ansamblul teritoriului ora meridianului Parisului. Abia la 10 martie 1911 s-a făcut referință la meridianul Greenwich. Tabelele următoare vă permit să căutați Ascendentul pentru nașteri ulterioare acestei date.

1) O primă corecție ce trebuie adusă este aceea în funcție de locul nașterii, dacă acesta se găsește la o anumită distanță față de meridianul Greenwich. Consultați tabelul I și, dacă departamentul dumneavoastră figurează în acesta, adăugați sau scădeți din ora nașterii dumneavoastră numărul de minute indicate. Dacă departamentul respectiv nu figurează, înseamnă că nu aveți de făcut nici o modificare.

Tabelul I

Ain	+ 20'	Drôme	+ 19'	Pas-de-Calais	+ 17'
Aisne	+ 14'	Finistère	- 17'	Puy-de-Dôme	+ 12'
Allier	+ 13'	Gard	+ 17'	Pyrénées-	
Basses-Alpes	+ 24'	Hérault	+ 15'	Orient	+ 10'
Hautes-Alpes	+ 24'	Ille-et-Vilaine	- 7'	Bas-Rhin	+ 30'
Alpes-Maritimes	+ 29'	Isère	+ 22'	Haut-Rhin	+ 29'
Ardèche	+ 18'	Jura	+ 22'	Rhône	+ 19'
Ardennes	+ 19'	Loire	- 17'	Haute-Saône	+ 24'
Ariège	+ 1'	Loire-Atlantique	- 6'	Saône-et-Loire	+ 18'
Aube	+ 16'	Haute-Loire	+ 15'	Savoie	+ 23'
Aude	+ 12'	Loiret	+ 7'	Seine	+ 9'
Aveyron	+ 10'	Lot	+ 7'	Seine-et-Marne	+ 10'
Bouches-du-Rhône	+ 21'	Lozère	+ 14'	Seine-et-Oise	+ 8'
Cantal	+ 9'	Marne	+ 17'	Somme	+ 10'
Charente-Maritime	- 4'	Haute-Marne	+ 20'	Tarn	+ 8'
Cher	+ 9'	Meurthe-et-Moselle	+ 25'	Var	+ 26'
Corrèze	+ 7'	Meuse	+ 20'	Vaucluse	+ 19'
Corse	+ 33'	Morbihan	- 11'	Vosges	+ 25'
Côte-d'Or	+ 20'	Moselle	+ 25'	Vendée	- 5'
Côtes-du-Nord	- 11'	Nièvre	+ 12'	Yonne	+ 14'
Creuse	+ 7'	Nord	+ 13'	Territoire d'	
Doubs	+ 24'	Oise	+ 7'	Belfort	+ 23'

2) În plus, trebuie să se țină cont de faptul că, din 1916 până în 1946, a fost în vigoare „ora de vară” în Franța. Dacă nașterea dumneavoastră se situează în perioadele menționate în tabelul II, va trebui să scădeți o oră sau două din ora obținută mai înainte (din 1940 până în 1945, ora legală a fost devansată cu o oră în iarnă și cu 2 ore în vară). Schimbarea de oră a fost abandonată în 1945, apoi reluată în 1976.

N.B. Pentru departamentele situate în sudul liniei Nantes-Besançon, aceste cifre variază puțin și suferă majorări cu aproximativ 10 minute.

Tabelul II

1916	De la 14 iunie ora 23 până la 1 octombrie ora 24	1h
1917	De la 24 martie ora 23 până la 7 octombrie ora 24	1h
1918	De la 9 martie ora 23 până la 6 octombrie ora 24	1h
1919	De la 1 martie ora 23 până la 5 octombrie ora 24	1h
1920	De la 14 februarie ora 23 până la 25 octombrie ora 24	1h
1921	De la 14 martie ora 23 până la 25 octombrie ora 24	1h
1922	De la 25 martie ora 23 până la 7 octombrie ora 24	1h
1923	De la 26 mai ora 23 până la 6 octombrie ora 24	1h
1924	De la 29 martie ora 23 până la 4 octombrie ora 24	1h
1925	De la 4 aprilie ora 23 până la 3 octombrie ora 24	1h
1926	De la 17 aprilie ora 23 până la 2 octombrie ora 24	1h
1927	De la 9 aprilie ora 23 până la 1 octombrie ora 24	1h
1928	De la 14 aprilie ora 23 până la 6 octombrie ora 24	1h
1929	De la 20 aprilie ora 23 până la 5 octombrie ora 24	1h
1930	De la 12 aprilie ora 23 până la 4 octombrie ora 24	1h
1931	De la 18 aprilie ora 23 până la 3 octombrie ora 24	1h
1932	De la 2 aprilie ora 23 până la 1 octombrie ora 24	1h
1933	De la 25 martie ora 23 până la 7 octombrie ora 24	1h
1934	De la 7 aprilie ora 23 până la 6 octombrie ora 24	1h
1935	De la 30 martie ora 23 până la 5 octombrie ora 24	1h
1936	De la 18 aprilie ora 23 până la 3 octombrie ora 24	1h
1937	De la 3 aprilie ora 23 până la 2 octombrie ora 24	1h
1938	De la 26 martie ora 23 până la 1 octombrie ora 24	1h
1939	De la 15 aprilie ora 23 până la 18 noiembrie ora 24	1h
1940	De la 24 februarie ora 23 până la 15 iunie '40 ora 11	1h
1940	De la 15 iunie ora 11 până la 6 octombrie '41 ora 24	2h
1941	De la 6 octombrie ora 24 până la 9 martie '42 ora 24	1h
1942	De la 9 martie ora 24 până la 2 noiembrie '42 ora 3	2h
1942	De la 2 noiembrie ora 3 până la 24 martie '43 ora 7	1h
1943	De la 24 martie ora 7 până la 4 octombrie ora 3	2h
1943	De la 4 octombrie ora 3 până la 3 aprilie '44 ora 2	1h
1944	De la 3 aprilie ora 2 până la 8 octombrie '44 ora 1	2h
1944	De la 8 octombrie ora 1 până la 2 aprilie '45 ora 2	1h
1945	De la 2 aprilie ora 2 până la 16 septembrie '45 ora 3	2h
1945	Începând din 16 septembrie ora 3	1h
1978	De la 28 martie ora 24 până la 25 septembrie ora 23	2h

Și așa mai departe.

3) Acum sunteți în măsură să vă calculați Ascendentul. Este de ajuns, de fapt, să adăugați la ora corectată, pe care tocmai ați obținut-o, ora astrală, care corespunde datei dumneavoastră de naștere și care vă este furnizată de tabelul III. Veți obține, astfel, timpul astral (TAN), care stabilește poziția Ascendentului. Dacă totalul depășește 24 de ore, va trebui să scădeți 24 de ore. Luați ca referință tabelul IV și veți vedea cărui Ascendent corespunde TAN pe care l-ați calculat mai înainte.

Ora astrală (valabilă pentru oricare an)

Tabelul III

Ziua	Ian.	Feb.	Mart	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1	6.36	8.38	10.33	12.36	14.33	16.36	18.34	20.37	22.39	0.37	2.39	4.38
2	6.40	8.42	10.37	12.40	14.37	16.43	18.38	20.41	22.43	0.41	2.43	4.42
3	6.44	8.46	10.40	12.44	14.41	16.43	18.42	20.45	22.47	0.45	2.47	4.46
4	6.48	8.50	10.44	12.48	14.45	16.47	18.46	20.49	22.51	0.49	2.51	4.50
5	6.52	8.54	10.48	12.52	14.49	16.51	18.50	20.53	22.55	0.53	2.55	4.54
6	6.56	8.58	10.52	12.55	14.53	16.55	18.54	20.57	22.59	0.57	2.59	4.57
7	7.00	9.02	10.56	12.58	14.57	16.59	18.58	21.00	23.03	1.01	3.03	5.01
8	7.04	9.06	11.00	13.02	15.01	17.03	19.02	21.04	23.07	1.05	3.07	5.05
9	7.08	9.10	11.04	13.06	15.05	17.07	19.06	21.08	23.11	1.09	3.11	5.09
10	7.12	9.14	11.08	13.10	15.09	17.11	19.10	21.12	23.14	1.13	3.15	5.13
11	7.15	9.18	11.12	13.14	15.13	17.15	19.14	21.16	23.18	1.17	3.19	5.17
12	7.19	9.22	11.16	13.18	15.17	17.19	19.18	21.20	23.22	1.21	3.23	5.21
13	7.23	9.26	11.20	13.22	15.21	17.23	19.22	21.24	23.26	1.25	3.27	5.25
14	7.27	9.30	11.24	13.26	15.24	17.27	19.26	21.28	23.30	1.29	3.31	5.29
15	7.31	9.33	11.28	13.30	15.28	17.31	19.30	21.32	23.34	1.32	3.35	5.33
16	7.35	9.37	11.32	13.34	15.32	17.34	19.34	21.36	23.38	1.36	3.39	5.37
17	7.39	9.41	11.36	13.38	15.36	17.38	19.38	21.40	23.42	1.40	3.43	5.41
18	7.43	9.45	11.40	13.42	15.40	17.42	19.42	21.44	23.46	1.44	3.47	5.45
19	7.47	9.49	11.44	13.46	15.44	17.46	19.46	21.48	23.50	1.48	3.50	5.49
20	7.51	9.53	11.48	13.50	15.48	17.50	19.49	21.52	23.54	1.52	3.54	5.53
21	7.55	9.57	11.52	13.54	15.52	17.54	19.53	21.56	23.58	1.56	3.58	5.57
22	7.59	10.01	11.55	13.58	15.56	17.58	19.57	22.00	0.02	2.00	4.02	6.01
23	8.03	10.05	11.58	14.02	16.00	18.02	20.02	22.04	0.06	2.04	4.06	6.05
24	8.07	10.09	12.02	14.06	16.04	18.06	20.06	22.08	0.10	2.06	4.10	6.09
25	8.11	10.13	12.06	14.10	16.08	18.10	20.10	22.12	0.14	2.12	4.14	6.13
26	8.15	10.17	12.10	14.14	16.12	18.14	20.14	22.16	0.18	2.16	4.18	6.17
27	8.19	10.21	12.14	14.18	16.16	18.18	20.18	22.20	0.23	2.20	4.22	6.21
28	8.23	10.25	12.18	14.22	16.20	18.22	20.22	22.24	0.26	2.24	4.26	6.24
29	8.26	10.29	12.22	14.26	16.24	18.26	20.26	22.27	0.30	2.28	4.30	6.28
30	8.30		12.26	14.29	16.28	18.30	20.30	22.31	0.34	2.32	4.34	6.32
31	8.34		12.30		16.32		20.33	22.35		2.36		6.36

Tabelul IV. – Situarea Ascendentului

0 h 35 până la 3 h 17	– Leu	15 h 44 până la 17 h 00	– Vărsător
3 h 18 până la 6 h 00	– Fecioară	17 h 01 până la 18 h 00	– Pești
6 h 01 până la 8 h 43	– Balanță	18 h 01 până la 18 h 59	– Berbec
8 h 44 până la 11 h 25	– Scorpion	19 h 00 până la 20 h 17	– Taur
11 h 26 până la 13 h 53	– Săgetător	20 h 18 până la 22 h 08	– Gemeni
13 h 54 până la 15 h 43	– Capricorn	22 h 09 până la 0 h 34	– Rac

Exemple:

- Născut la 24 iulie 1930, la Paris, la 3 h 45 dimineața

Ora legală	3 h 45
1 corecție	+ 9 (departamentul Seine, cf. tabelul I)
	3 h 54
2 corecție	- 1 (ora de vară, cf. tabelul II)
	2 h 54
+ Ora astrală	20 h 06 (pentru 24 iulie, cf. tabelul III)
	23 h 00
- ceea ce plasează Ascendentul în RAC (cf. tabelul IV)
- Născut la 13 aprilie 1926, în Saône-et-Loire, la 13 h 30

Ora legală	13 h 30
1 corecție	+ 18 (departamentul Saône-et-Loire,
2 corecție	0 în afara perioadei de oră de vară)
	13 h 48
+ Ora astrală	13 h 22
	26 h 40 (- 24 h) adică 2 h 40
- ceea ce plasează Ascendentul în LEU.
- Născut la 11 martie 1966, la Paris, la 21 h 20

Ora legală	21 h 20
1 corecție	+ 9 (departamentul Seine)
2 corecție	0 (perioadă fără oră de vară)
	21 h 29
+ Ora astrală	11 h 12
	32 h 41 (- 24 h) adică 8 h 41
- ceea ce plasează Ascendentul în BALANȚĂ.

Descoperiți-vă afinitățile

Este cât se poate de evident că unele semne prezintă afinități cu altele, că își pot asocia trăsături de caracter asemănătoare sau că prezintă fericite complementarități. În manieră generală, există o anume incompatibilitate între semnele de „apă” și semnele de „foc”, iar aceasta va trebui să fie compensată prin alte dispoziții. Un tablou general, pe care îl veți vedea mai jos (figura 48), menționează ca o primă aproximație care sunt armonizările naturale între semne. Cât privește tabelul de la pagina 136 el va furniza mai multe detalii despre diferitele grade de afinitate dintre semne în ansamblu, unele în raport cu celelalte (figura 49).

Armonizarea semnelor potrivit poziției soarelui natal

Căutați data nașterii dumneavoastră sau pe aceea a persoanei care vă interesează în tabel și reperați semnul corespondent pe cercul zodiacal. Pornind de la acesta, trăsăturile indică alte semne care prezintă fie „armonii”, fie „dizarmonii” cu semnul respectiv.

Fig. 48

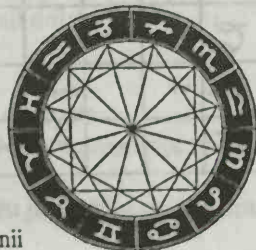
Tabelul semnelor

21 martie – 20 aprilie – Berbec
21 aprilie – 20 mai – Taur
21 mai – 21 iunie – Gemeni
22 iunie – 22 iulie – Rac
23 iulie – 22 august – Leu
23 august – 22 septembrie – Fecioară
23 septembrie – 22 octombrie – Balanță
23 octombrie – 21 noiembrie – Scorpion
22 noiembrie – 20 decembrie – Săgetător
21 decembrie – 19 ianuarie – Capricorn
20 ianuarie – 18 februarie – Vărsător
19 februarie – 20 martie – Pești

Armonii



Dizarmonii



Tabelul armonizării

Urmăriți vertical și orizontal coloanele corespondente semnelor pentru care căutați armonizarea (acesta poate fi propriul dumneavoastră semn solar și semnul dumneavoastră Ascendent). La intersecția coloanelor, numărul de „inimioare” indică gradul de armonizare posibilă.

Fig. 49

	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓
♈			♥♥		♥♥♥♥				♥♥♥♥		♥♥	
♉		♥		♥♥		♥♥♥♥				♥♥♥♥		♥♥
♊	♥♥		♥		♥♥		♥♥♥♥				♥♥♥♥	
♋		♥♥		♥		♥♥		♥♥♥♥				♥♥♥♥
♌	♥♥♥♥		♥♥				♥♥		♥♥♥♥			
♍		♥♥♥♥		♥♥		♥		♥♥		♥♥♥♥		
♎			♥♥♥♥		♥♥		♥		♥♥		♥♥♥♥	
♏				♥♥♥♥		♥♥				♥♥		♥♥♥♥
♐	♥♥♥♥				♥♥♥♥		♥♥		♥♥♥		♥♥	
♑		♥♥♥♥				♥♥♥♥		♥♥		♥		♥♥
♒	♥♥		♥♥♥♥				♥♥♥♥		♥♥		♥	
♓		♥♥		♥♥♥♥				♥♥♥♥		♥♥		♥

Cine sunteți, semn cu semn

21 martie–20 aprilie: Berbec

Semn uscat și cald, pozitiv, cardinal, *de Foc*.

Domiciliul lui Marte.

Soarele la apogeu. Venus în exil. Saturn în cădere.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Plin de viață, și tocmai aceasta vă permite să fiți apreciat pentru însuflețirea dumneavoastră, pentru antren.

Înflăcărat, resimțiți o „fierbere” interioară în fața unei rezistențe neprevăzute.

Optimist, considerați că nu este necesar să așteptați pentru a întreprinde ceva.

Juvenil, fiindcă porniți acțiunile cu bucuria pe care o dă certitudinea că o să câștigați.

Activ, dinamic, găsiți absolut firesc să acționați și să-i atrageți și pe ceilalți alături de dumneavoastră.

Sigur pe sine, și această încredere vă îngăduie să întreprindeți orice.

Independent, acționați cu o mare dorință de libertate.

Mândru, sentimentele dumneavoastră pot fi impregnate de vanitate, dar sunteți mărinimos cu generozitatea.

Combativ, aveți reflexe excelente de atac și de apărare.

Întreprinzător, vă plac dificultățile care vă acordă prilejul să vă dovediti forța.

Animator, preluați cu ușurință conducerea operațiunilor și aveți gustul competiției.

Sever, uneori dificil companion de viață, dar, sub un aer morocănos, ascundeți o inimă de aur.

Exclusivist, vă apărați cu gelozie ceea ce ați dobândit.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Exaltat, exploziv, sunteți astfel chiar și în dragoste.

Irascibil, *Coleric*, sunteți adeseori calificat de anturaj drept „iute la mânie”.

Pasionat, puțin cam excesiv, acceptați greu jumătățile de măsură.

Prietenos, vă plac camaraderiile, dar vă faceți dușmani la fel de repede cum vă faceți prieteni.

Entuziast, ferți-vă de surescitățile dumneavoastră, care ar putea să nu fie decât foc de paie.

Generos, fiindcă sunteți la fel de rapid pentru a da cât și pentru a lua, și cu aceeași inimă.

Sincer, direct, o trădare vă irită până la furie, dar nu păstrați pică.

Susceptibil, fiindcă este posibil, foarte ușor, să vă simțiți vexat.

Autoritar, vă realizați prin simțul de a comanda și nu vă place să vă supuneți.

Critic, cu un oarecare spirit de contradicție, dar cel dintâi raționament al dumneavoastră este, de obicei, cel bun.

Rebel, vă revoltați adeseori împotriva rutinei.

Subit, știți să reacționați, să faceți stânga-mprejur și să ieșiți din toate situațiile critice.

PLANUL MENTAL

Rapid, spontan, direct, tendința dumneavoastră nativă este de a merge înainte, fără a aștepta, drept la țintă.

Impulsiv, grăbit, ferți-vă s-o luați cu capul înainte, ferți-vă de acțiuni sau de gesturi uneori nesocotite.

Impetuos, îndrăzneț, puțin nehibzuit, vă puteți lansa prea des la voia întâmplării.

Voluntar, de o voință activă, ați câștiga totuși mai mult având un plus de perseverență.

Curajos, luați adesea inițiative și se va remarca tăria dumneavoastră de caracter.

Hotărât, sunteți capabil de schimbare, de reformă. Aceasta vă poate îndemna să creați.

Loial, ceea ce vă face o persoană dreaptă, aveți oroare de subterfugii sau de ambiguități.

Convins, nu șovăiți să afirmați ceea ce credeți că ar fi exact sau evident.

Încăpățânat, aduceți obiecții, vă place să demonstrați că dumneavoastră aveți dreptate, în pofida tuturor.

Concret, inteligența dumneavoastră este rapidă și nu se împiedică în considerații neîntemeiate.

Dintr-o bucată, categoric în limitele bunului simț, vă place să tranșați situațiile complicate.

Dorința dumneavoastră de *Acțiune* vă dă un sens vieții, veți reuși prin forțe proprii, indiferent care sunt obstacolele. De altfel, acestea din urmă chiar vă stimulează!

21 aprilie–20 mai: Taur

Semn uscat și rece, negativ, fix, de *Pământ*.

Domiciliul lui Venus.

Luna la apogeu. Marte și Pluto în exil. Uranus în cădere.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Plin de viață, fiindcă aveți o vigoare nebănuită, care vă predispune la traiul în aer liber.

Răbdător, rezistent, nu vă descurajați ușor și vă reluați sarcina cu încăpățănare.

Muncitor, laborios, lucrați încet, dar sigur, cu o mare eficacitate.

Constructiv, vă executați bine îndatoririle, sigur că veți învinge toate rezistențele.

Hotărât, decis, dacă aveți nonșalanță, nimic nu vă poate îndepărta de pe drumul dumneavoastră.

Modest, politicos, preferați înainte de toate o fericire sigură. Ambiția dumneavoastră este limitată.

Fermecător, liniștitor, exercitați inconștient asupra celorlalți o reală seducție.

Senzual, aveți gust pentru plăceri, iubiți Frumosul, manifestați o nevoie de armonie în toate lucrurile.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Calm, sunteți în aparență placid, ceea ce vă conferă o oarecare constanță în dispoziție.

Stăpân pe sine, puteți să vă țineți în frâu energiile voinței și ale mâinii.

Iubitor, prietenos, cu o doză de egoism, vă place să fiți răsfățat și tânjiți după bucuriile căminului.

Fidel, fiindcă sentimentele dumneavoastră sunt durabile, chiar dacă uneori sunt impregnate de un strop de gelozie.

Bun, caritabil și generos, sunteți astfel fără extravagănță, dar păstrați o oarecare neîncredere.

Devotat, săritor, capabil de sacrificii pentru a evita fricțiunile, pentru a menține armonia.

Indulgent, conciliant față de prieteni, fiindcă nu vă place scandalul, bârfa.

Vulnerabil, cunoașteți adeseori anxietatea și aveți izbucniri de violență neașteptate.

Posesiv, fiindcă vă atașați de ceea ce ați dobândit, de confortul dumneavoastră.

Sociabil, vă place să vă faceți simpatic, respectați bună-cuviința, ordinea stabilită.

Demn în ținuta dumneavoastră, în raporturile cu ceilalți sunteți, în egală măsură, demn de încredere.

Politicos, aveți un anumit respect pentru ierarhie și vă dezgustă intrigile.

Cordial, afabil, agreabil, micile dumneavoastră cusururi (orgoliu, vanitate) vă sunt dinainte iertate.

PLANUL MENTAL

Discret, rezervat și uneori chiar timid, vă place rareori să ieșiți în față.

Prevăzător și intrucâtva zgârcit din această cauză, calculați și vă asumați minimum de riscuri.

Om al tabieturilor, vă place să știți pe unde mergeți și vă urmați linia dumneavoastră de conduită.

Mai puțin rapid în ritmul de lucru, vi se întâmplă rar să vă zăpăciți, să vă grăbiți.

Prudent, circumspect, nu consimțiți să vă schimbați obiceiurile decât cu bună-știință.

Răbdător, sânguincios, dovediți asiduitate, perseverență. Aveți idei fixe.

Retroactiv, destul de melancolic, vă place uneori cam mult să reveniți asupra trecutului.

Cinstit, simțul dreptății vă permite să aveți și simțul datoriei.

Contemplativ, vă închideți câteodată în viața dumneavoastră interioară ca s-o îmbogățiți.

Eficient și activ, nu vă drămuți niciodată eforturile și continuați până la capătul puterilor.

Integru, meritați să vi se acorde încredere.

Curajos, fiindcă nu sunteți înclinat către acțiuni de răsunet, ci apărați cauzele nobile.

Tenace, știți să dați dovadă de încăpățânarea necesară oricăror reușite.

Scrupulos, bun observator, nimic nu vă scapă.

Pozitiv, practic, căutați realizările palpabile.

Dotat cu un temperament *Armonic*, aveți nevoie de un climat afectuos ca să vă împliniți.

21 mai-21 iunie: Gemeni

Semn umed și cald, pozitiv, instabil, de *Apă*.

Domiciliul lui Mercur.

Jupiter în exil.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Mobil, vă place variația și dați dovadă de o activitate în veșnică mișcare, călătorește.

Ciclotimic, adică traversați perioade de surescitare și de depresie.

Exuberant, expansiv, vă place să vă exteriorizați, dar rămâneți uneori pesimist.

Agil, natura v-a înzestrat cu spirit de imitație, de mimetism, și cu ușurința de exprimare.

Dinamic, depindeți profund de forțele dumneavoastră psihice.

Juvenil, vă păstrați multă vreme spiritul tânăr, fiindcă acesta este spontan, instantaneu.

Suplu, sunteți „trestia care se pleacă”, se îndoaie în furtuni, dar nu se rupe niciodată.

Încântător prin ușurința de a vă face plăcut, bazată mai ales pe vioiciunea și pe malițiozitatea dumneavoastră.

Cerebral în iubire, în materie de senzorialitate nu vă bucurați decât dacă rațiunea dumneavoastră este de acord.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Sensibil, acuitatea și agilitatea dumneavoastră vă dictează acțiunile, conduita.

Nervos, chiar agitat, riscați să dați dovadă de inconstanță și să fiți uneori nestatornic.

Ușor de stârnit, reacționați uneori prea repede, dar reveniți la calm la fel de repede.

Inegal, nu terminați întotdeauna ceea ce ați început. Fiți mai perseverent.

Neliniștit, câteodată, dacă vă lăsați năpădit de un val de îndoială sau de o senzație de nesiguranță.

Subafectiv, rațiunea domină inima, iar sentimentele dumneavoastră cele mai profunde sunt mai puțin vizibile.

Conciliant, admiteți de îndată tot ce spun ceilalți, fiindcă acest lucru este în interesul dumneavoastră.

Insinuant, aveți un spirit pătrunzător și ați putea trișa pentru a vă atinge scopurile.

Adaptabil, dați dovadă de sociabilitate, de comunicabilitate, de priecpere și, toate acestea, cu naturalețe.

Abil, înțelegeți bine mediul în care trăiți. Aveți reale aptitudini de diplomat.

Elocvent, exteriorizarea vă poate fi înlesnită de ușurința de a vă exprima verbal.

Omul prezentului, sunteți acaparat de senzațiile dumneavoastră imediate și aveți înclinații pentru oportunism.

Convingător, o faceți plin de curtoazie și, din această pricină, puteți fi agreabil și strălucitor într-o societate.

PLANUL MENTAL

Vioi, rapid, nu vă lipsește replica, insinuarea. Ați fi mai câștigat dacă ați gândi înainte de a acționa.

Nerăbdător până la precipitare, din pricina reacțiilor dumneavoastră rapide, uneori negândite.

Prolix, sunteți capabil de o cheltuială de energie depășind măsura atât în bine, cât și în rău.

Nehotărât, uneori incertitudinea vă poate împiedica să luați deciziile la momentul oportun.

Tensionat psihic, considerați că totul merge bine mai ales când moralul dumneavoastră este ridicat.

Curios, receptivitatea vă îndeamnă să acumulați cunoștințe și să descoperiți persoane noi.

Diletant, aveți o tendință clară de a vă împrăștia, de a vă risipi.

Comprehensiv, sunteți larg deschis către toate ideile, oricare ar fi acestea.

Multiplu, ambivalent, după cum sunteți înzestrat, puteți aborda orice domeniu de activitate.

Intuitiv, imaginația dumneavoastră este întotdeauna trează, însă fără a-i știrbi vreodată drepturile rațiunii.

Subtil, observați nuanțele atât în planul mental, cât și în planul sentimental, spiritul dumneavoastră este pătrunzător.

Fantezist, degajat, spiritual, puțin cam ironic, sunteți sensibil la umor. Evitați paradoxurile.

Îndrăzneț, fiindcă știți să găsiți întotdeauna o soluție la orice fel de problemă.

Spiritul dumneavoastră este *Concret* și *Abstract*, *Suplu* și *Clarvăzător*, reușita dumneavoastră se bazează în mod esențial pe calitățile mentale și pe adaptabilitatea de care dați dovadă.

22 iunie–22 iulie: Rac

Semn rece și umed, negativ, cardinal, *de Apă*.

Domiciliul Lunii.

Jupiter în apogeu. Saturn în exil. Marte în cădere.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Astenic, vitalitatea dumneavoastră se bazează în întregime pe sistemul nervos și pe psihism.

Indolent, mai mult în aparență decât în realitate, din pricina importanței pe care o acordați vieții dumneavoastră interioare.

Obosiți rapid, ca mai toți nervoșii, aveți nevoie de destindere frecventă pentru a vă reface forțele.

Nonșalant, ceea ce poate lăsa impresia de pasivitate, în vreme ce activitatea dumneavoastră este reală.

Blând, discret, nu vă plăc tonurile ridicate, gesturile necontrolate, strigătele perturbatoare.

Impresionabil, anturajul joacă un rol important asupra echilibrului dumneavoastră și vă poate influența.

Timid, aveți o atitudine rezervată față de orice vă poate răni sensibilitatea.

Alunecos, pentru că sunteți destul de complex, dar sunteți capabil de o rară tenacitate.

Fin, delicat, subtil, acționând cu tact, stările dumneavoastră sufletești își păstrează prospețimea tinereții.

Senzorial, dar și platonice, căutați bucuria vieții de cuplu și prietenii amoroase.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Emotiv, sensibil, tulburarea dumneavoastră crește în fața solici-tărilor exterioare.

Schimbător după dispoziție sau mediu, dar numai dacă nu vă perturbă obișnuințele.

Neliniștit, riscați să cădeți pradă, din când în când, temerilor, gri-jilor nejustificate.

Afectuos, posesiv, singurătatea vă apasă. Vă place intimitatea, siguranța căminului.

Sentimental, romantic, căutați în ființele din jur, oricare ar fi ace-s-tea, tandrețea.

Melancolic, sunteți înclinat către tristețe, fără să deveniți mohorât sau pesimist.

Subiectiv, raportați totul la impresiile dumneavoastră și la inter-pretarea lor afectivă.

Serviabil, cu devotament, îi înțelegeți pe cei slabi și le săriți în ajutor.

Capricios, vă place să cunoașteți senzații noi — numai să nu deveniți lunatic.

Interiorizat, circumspect. Vă trebuie o ambianță de simpatie pen-tru a vă exterioriza.

Ambivalent, fiindcă sunteți capabil și de exteriorizare, contactele dumneavoastră sociale vor fi originale, neprevăzute.

PLANUL MENTAL

Prudent, aveți răbdare și așteptați momentul propice. Puteți fi tenace.

Lent, deși cu spirit viu, ideile dumneavoastră vor părea adesea în contradicție cu firea dumneavoastră.

Mnemonic, fiindcă memoria este una din principalele dumnea-voastră facultăți spirituale, calitatea dumneavoastră esențială.

Tradiționalist, vă place să schimbați mediul, fără a vă schimba, totuși, prea mult modul de viață.

Zgârcit, econom, puteți fi foarte sobru și să vă limitați nevoile la minimum.

Inconstant, dar numai în gândire, fiindcă vă puteți mulțumi să călătoriți „visând”.

Idealist, preferați adeseori să vă atașați de trecut și să vă refugiați în amintiri.

Nesigur, uneori căutați să dați dovadă de decizie, pentru a nu trece drept veleitar.

Atent la detalii, deslușiți în mod firesc toate nuanțele care le scapă celorlalți.

Visător, nevoia dumneavoastră de evadare vă îngăduie să vă detașați de ceea ce vă înconjoară.

Negativist din pricina excesului de spirit de contradicție, care v-ar putea transforma în chițibușar.

Nepozitiv, îi priviți pe ceilalți așa cum ați dori să fie și nu cum sunt de fapt.

Imaginativ, mintea dumneavoastră mereu trează adoră să se plimbe în abstract, în fantezie.

Intuitiv, ceea ce vă permite să aveți presentimente și să vă îmbogățiți viața interioară.

Individualitatea dumneavoastră este *Complexă*, subtilă, iar intuiția va fi cea mai bună călăuză în existența dumneavoastră.

23 iulie-22 august: Leu

Semn cald și uscat, pozitiv, fix, *de Foc*.

Domiciliul Soarelui.

Neptun la apogeu. Saturn și Uranus în exil.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Puternic, mulțumită unei vitalități profunde, care vă furnizează energie în orice ocazie.

Înflăcărat, în proiectele și în munca dumneavoastră, aspirați la o reușită materială și morală.

Optimist, vă ridicați repede la înălțimea îndatoririi dumneavoastră și știți să țintiți foarte sus.

Prompt, reacționați rapid la orice ar putea atinge integritatea personalității dumneavoastră.

Sigur pe sine, caracterul dumneavoastră vă îndeamnă să aveți încredere în dumneavoastră, să-i depășiți pe ceilalți.

Ambițios, dominator, sunteți apt să conduceți, să organizați. Vă veți face înțeleș și ascultat.

Cuceritor, observați rapid ce trebuie făcut și acceptați bucuros responsabilitățile.

Mândru, cu un plus de orgoliu, nu vă place să stârniți mila și vă salvați pielea cu orice preț.

Radios, cu o oarecare dorință de a face impresie, „prezența” dumneavoastră vă dă siguranță.

Eстет, fără s-o știți, vă place tot ce este frumos, măreț, și niciodată ce este mediocru.

Senzorial, dar nu vă plac deloc excesele, întrucât le considerați lipsite de demnitate.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Flegmatic, mai puțin influențabil, chiar dacă sunteți irascibil, accesele dumneavoastră de mânie vor fi repede calmate.

Senin, deși pe moment emoțiile ar putea să vă copleșească.

Entuziast, dar reținut, nu vă place să vă arătați necazurile, temerile.

Fidel, cu precădere în prietenii și mai ales în cele care vă flatează puțin.

Generos, chiar dacă nutriți ranchiună, știți să practicați arta dificilă a iertării.

Nobil, puțin susceptibil, vă place să fiți privit cu aceeași stimă pe care o acordați și dumneavoastră celorlalți.

Îngăduitor cu dumneavoastră înșivă, sunteți sensibil la admirația care vi se arată.

Sincer, deschis, puteți da dovadă de iritare în fața neloialității celorlalți.

Sociabil, sub aparențe binevoitoare, nu vă deschideți sufletul decât dacă sunteți absolut sigur.

Demn, nu vă plac flecărelile, micile intrigi, grosolănia, meschinăria.

Distins în toate, căutați compania persoanelor cu aceeași sensibilitate ca a dumneavoastră.

Distant, câteodată, vă arătați intransigent față de cei care vă displac, vă rănesc.

PLANUL MENTAL

Ponderat, respectați dreptul celui alt, vă cunoașteți bine datoria și știți să conduceți.

Chibzuit, echilibrat, deși vă aprindeți rapid, nu întreprindeți nimic cu nepăsare.

Voluntar, plin de inițiativă, puteți să vă mobilizați forțele în direcția unei singure pasiuni.

Hotărât și sigur pe judecata dumneavoastră, nu vă place să reveniți asupra deciziilor luate.

Drept, loial, sunteți onest față de ceilalți, ca și față de dumneavoastră înșivă. Sunteți integru.

Autoritar, fiindcă sunteți greu influențabil, vă faceți ascultat fără efort. Să nu deveniți tiranic.

Idealist, căutați ceea ce iese din comun, dar știți și să rămâneți realist.

Curajos, vă atingeți scopul care, chiar dacă este înalt, este pe măsura capacităților dumneavoastră.

Deschis către cunoaștere, prin sufletul mare și curiozitatea intelectuală.

Cu aptitudini intelectuale, datorită puterii de înțelegere, ale cărei mii de fațete vă pot conduce la succes.

Autoritatea dumneavoastră asupra celorlalți, bogăția însușirilor dumneavoastră sunt cele mai sigure garanții ale realizării.

23 august–22 septembrie: Fecioară

Semn uscat și rece, negativ, instabil, *de Pământ*.

Domiciliul și apogeul lui Mercur.

Jupiter în exil. Venus în cădere.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Delicat, s-ar putea să fiți considerat fragil. De fapt, aveți o puternică energie fizică.

Obosit periodic, întrucât sistemul dumneavoastră nervos are nevoie frecvent de relaxare.

Minușios în tot ce întreprindeți, munca nu vă displace.

Prompt, mintea dumneavoastră trează acordă o atenție specială pentru tot ce vă înconjoară.

Indemânatic, sunteți apt pentru toate activitățile care cer calitate precum finețea și răbdarea.

Timid, reticent, nu spuneți mereu cu voce tare ceea ce gândiți.

Modest, câteodată cam șters, nu faceți zgomot, dar aveți conștiința valorii dumneavoastră.

Amabil, sunteți fermecător pentru toată lumea și acționați cu mult tact și amor propriu.

Rafinat, delicat, vă apărați împotriva instinctelor dumneavoastră, pe care vreți să le sublimați.

Influențabil, vi se va întâmpla să aveți nevoie de păreri ale celorlalți și să vă conformați acestora.

Cerebral, mintea dumneavoastră filtrează toate senzațiile și sunteți capabil de renunțări.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Hipersensibil, receptiv mai ales în domeniul spiritual, puteți fi ușor impresionabil.

Inhibat, nu vă exteriorizați lesne gândirea și aveți pudoare față de sentimentele dumneavoastră.

Neliniștit, câteodată chiar anxios, vă temeți de agresivitatea vieții și vă sperie nesiguranța.

Retinut, uneori lăsați impresia lipsei de inimă, pe care gustul dumneavoastră pentru cămin o va contrazice.

Fidel, fiindcă o dată ce ați pus ochii pe cineva, veți ști să-l apreciați.

Altruist, vă place să le săriți în ajutor celor slabi și să vă dedicați unei persoane, unei opere.

Exact, gustul pentru precizie și respectul pentru celălalt vă determină să îndrăgiți punctualitatea.

Susceptibil, fiindcă, în atitudinea dumneavoastră puțin cam egocentrică, riscați să vă simțiți vexat foarte ușor.

Selectiv, o oarecare concentrare asupra sinelui vă va limita adesea contactele cu cei din anturaj.

Abil, întrucât, în fond, știți să dați dovadă de oportunism.

PLANUL MENTAL

Chibzuit, aveți totuși vioiciune de spirit, iar viața dumneavoastră interioară poate fi, așadar, bogată.

Econom, prevăzător, aveți un simț al cheltuielii care, la dumneavoastră, este o calitate de excepție.

Discret, nu vă place nici să se amestece alții în treburile dumneavoastră, nici dumneavoastră într-ale lor.

Prudent, cu un plus de suspiciune, nu acordați încredere de la prima întâlnire.

Studios, capacitatea dumneavoastră de înțelegere este mare și dovediți finețe în calcule.

Corect, nu lăsați nimic la voia întâmplării, vă urmați principiile morale și regulile dumneavoastră de comportament.

Disciplinat, aveți simțul datoriei, al respectului și o anumită formă de etică personală.

Minuțios, grijuliu, acordați importanță detaliilor și aveți gustul perfecțiunii.

Scrupulos, sunteți cinstit, încercați să vă satisfaceți amorul propriu și moralitatea.

Logic, metodic, vă țineți imaginația în frâu și preferați să fiți eficient.

Critic față de tot ce nu este absolut conform gusturilor dumneavoastră, punctelor dumneavoastră de vedere.

Ingenios, și imaginația dumneavoastră, spiritul dumneavoastră fin favorizează aplicațiile precise.

Asimilator, credeți în experiență și aveți darul de a organiza, de a gestiona.

Analitic, prin plăcerea raționamentelor, sunteți sensibil la demonstrație, la dovezi.

Realist, practic, vă plac sarcinile concrete.

Lucid, reușita dumneavoastră se bazează pe discernământul, munca și dragostea dumneavoastră pentru calitate.

23 septembrie–22 octombrie: Balanță

Semn umed și cald, pozitiv, cardinal, *de Aer*.

Domiciliul lui Venus.

Saturn la apogeu. Marte în exil. Soarele în cădere.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Echilibrat sub diferite aspecte: fizic, afectiv, mental, aveți forțe de rezervă.

Atrăgător, fiindcă emană din dumneavoastră efluvii deopotrivă instinctive și senzoriale.

Juvenil și predispus la veselie, exercitați asupra celorlalți o veritabilă atracție.

Euforic din fire, temperamentul dumneavoastră fericit devine, fără dragoste, rapid nefericit.

Pașnic, căutați mai degrabă să seduceți decât să vă impuneți. Arma dumneavoastră este seducția.

Îndemânatic, posedați un simț înăscut al valorilor și împlețiți suplețea cu eficacitatea.

Amabil, de o blândețe naturală, aceasta nu vă împiedică să dați dovadă de personalitate.

Fermecător, într-atât încât dorința dumneavoastră de a plăcea este cumva rațiunea de a trăi din temperamentul dumneavoastră.

Plastic, uneori influențabil, cedați la prima impresie, dar vă adunați mai apoi.

Senzorial, dar în mod delicat, ceea ce conferă o atracție pentru sexul opus, bucurie, plăceri.

Voluptuos, gurmand, iubitor de Frumos, știți să apreciați ceea ce dă farmec vieții.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Sensibil, mai degrabă calm, ceea ce vă face să căutați armonia necesară realizării dumneavoastră.

Iubitor, afectuos, întreaga dumneavoastră existență va fi axată pe sentimentele care vă vor domina rațiunea.

Sentimental, vă urmați întotdeauna înclinațiile, vă plac romanele și amintirile tandre.

Efuziv, fiindcă vă comunicați ușor mulțumirea, speranțele, bucuriile.

Devotat, serviabil, puteți dărui mult și îi faceți și pe ceilalți să profite de afecțiunea dumneavoastră.

Încrezător, fiindcă vă place să credeți în sentimentele altora, însă doriți să fiți răsplătit pentru aceasta.

Agreabil, simpatic, companion plăcut. Se va căuta tovărășia dumneavoastră, veți avea prieteni numeroși.

Indulgent, comprehensiv, admiteți concesiile cerute pentru o bună înțelegere.

Sociabil, afabil, ceea ce vă face să apreciați companiile agreabile, vesele, de oameni nostimi.

Călduros, fiindcă se simte, la contactul cu dumneavoastră, o căldură comunicativă. Vă place să vă confesați.

Adaptabil, exteriorizarea dumneavoastră înlesnește raporturile umane și aveți darul de a vă face plăcut.

Amabil, curtenitor, într-atât încât delicatețea dumneavoastră vă pune la adăpost de gafe în materie de gust.

Cochet, doriți „să faceți impresie” și știți că prezentarea ajută la farmecul dumneavoastră personal.

PLANUL MENTAL

Spontan, un pic nechibzuit, spiritul dumneavoastră iscusit contribuie la întreținerea unei bune dispoziții.

Nepăsător, așadar, nu vă neglijați prea mult studiile și nu vă mulțumiți cu noțiuni foarte sumare.

Echitabil, fiindcă aveți spiritul dreptății, măsură și un bun-simț bazat pe comparație.

Versatil, dacă, din întâmplare, vă lăsați să plutiți în voia valurilor. Nu vă arătați prea nehotărât.

Inconsecvent în raționamente, gândirea nu face decât să contrabalanseze adeseori afectivitatea dumneavoastră.

Deschis la minte și la suflet, aceasta vă favorizează un spirit de observație care nu vă înșală niciodată.

Tolerant, ceea ce vă permite să nu contraziceți convingerile și impresiile celui alt.

Diletant, acordați importanță numai la ceea ce vă place. Discernământul dumneavoastră este instinctiv.

Liric, vă lăsați furat de imaginația, de entuziasmul dumneavoastră romantic.

Înțelegerea inimii, intuiția sunt atuurile dumneavoastră majore. Veți ști să cuceriti prin arta seducției pe care o stăpâniți.

23 octombrie–21 noiembrie: Scorpion

Semn rece și umed, negativ, fix, de Apă.

Domiciliul lui Pluton.

Uranus la apogeu. Venus în exil. Luna în cădere.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Energic, fiindcă știți să dovediți la momentul oportun o forță, o vigoare rezistentă la orice încercare.

Resurgent, vi se spune de neînfrânt, aveți destulă energie și supunerea vi se pare intolerabilă.

Realizator, îndârjit, știți să vă canalizați posibilitățile, să vă dedicați scopului.

Hotărât, știți să așteptați momentul propice și să arătați, când trebuie, siguranță, aplomb.

Ambițios, sunteți capabil de sacrificii personale, dacă aspirațiile dumneavoastră înalte o cer.

Individualist, independent, sunteți mândru de personalitatea dumneavoastră și sunteți autodidact.

Dintr-o bucată, violent și sincer, sunteți sensibil la respect, la considerație.

Îndărătnic, reticent, aveți ideile dumneavoastră personale, la care este greu să fiți convins să renunțați.

Novator, puțin donquijotist, vă place să transformați, să reformați. Aveți o sete de absolut.

Polemist, vă place să combateti calculat, premeditat, iar caracterul dumneavoastră este foarte „insistent”.

Dominator, știți să dobândiți ascendent asupra celorlalți. Feriți-vă să nu deveniți tiranic.

Senzual, întindeți mreje amoroase și aveți de ce vă teme de conflicte de rivalitate.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Flegmatic sau *emotiv*, acumulați senzații și puteți rămâne de neclintit, stăpân pe dumneavoastră.

Vehement, irascibil, vă descărcați nervii cu o pornire violentă care poate atinge furia.

Pasionat în toate domeniile, profesionale sau afective, vi se va întâmpla să vă înflăcărați.

Furtunos, însă, în pofida geloziei, știți să protejați și să stimulați ființele pe care le iubiți.

Fidel, atașat, destul de exclusiv, aveți sentimente, prietenii, iubiri foarte profunde.

Zeflemitor fără răutate, însă mușcător și incisiv, vă arătați destul de extremist, dacă sunteți atacat.

Suspicios, fiindcă aveți mult amor propriu. Este ușor să vă rănească, să vă ofenseze cineva.

Vindicativ, însă, dacă vi se întâmplă să fiți ceva mai acerb, critica dumneavoastră este constructivă.

Nesupus sau *disciplinat*, veți desfășura aceeași tărie de caracter care vă stă în fire.

Abil, viclean, aveți darul de a depista adevărul și nu puteți fi păcălit prea multă vreme.

Corect, puneți respectul mai presus de toate, dacă deciziile dumneavoastră sunt luate, iar prietenii stabile.

PLANUL MENTAL

Zbuciumat și plângându-vă să-i tulburați și pe alții, vi se întâmplă să vă împărtășiți angoasa interioară.

Secretos, știți să vă pregătiți în tăcere planurile și să nu le dezvăluiți decât la momentul oportun.

Circumspect, prudent, câteodată chiar neîncrezător, fiindcă aveți experiență și vedeți departe.

Idealist, vă dezvoltăți spiritul de dreptate, la fel cum știți să sublimați iubirea.

Exigent, aveți dreptul să fiți astfel față de ceilalți, fiindcă așa sunteți și față de dumneavoastră înșivă.

Tenace în voința dumneavoastră, sunteți îndărătnic și nu lăsați să vă scape nici prada, nici dușmanii.

Curajos, datorită spiritului de combativitate, vă atingeți întotdeauna obiectivul.

Intransigent, puțin părtinitor, opuneți idei bine argumentate celor care vă contrazic.

Scrupulos, dovediți precizie, punctualitate, aveți sentimentul responsabilităților.

Analist, concentrat, cu discernământ, aveți talent pentru a experimenta și a crea.

Caustic, aduceți obiecții și este dificil să vă înfrângă cineva în discuție.

Dotat cu o individualitate complexă și perspicace, energia pe care știți s-o desfășurați va învinge toate obstacolele.

Semn cald și umed, pozitiv, instabil, de Foc.

Domiciliul lui Jupiter.

Mercur în exil.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Viguros, exuberant, datorită unei vitalități naturale, care vă îndeamnă să vă cheltuiți energiile.

Mobil, trebuie să îndrăgiți deplasările, călătoriile, care, de altfel, vă sunt benefice.

Antrenant, înclinat spre veselie, jovial, sunteți, în fond, ușor de bine dispus.

Optimist și lesne euforic, chiar dacă tensiunile interioare sunt reale.

Dinamic, puterea dumneavoastră de acțiune, antrenul dumneavoastră sunt factori ai reușitei personale.

Realizator, știți să puneți acțiunea în slujba unui scop, a unui ideal.

Întreprinzător, având încredere în viitor, sunteți ușor convins de steaua dumneavoastră norocoasă.

Independent, căutați în toate împrejurările să vă salvați autonomia, libertatea.

Senzorial din punct de vedere material și mental, înflăcărea dumneavoastră vă presează să vă bucurați de viață.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Flegmatic, fiindcă puteți să vă arătați măsurat în pasiuni, chit că păreți puțin burghez.

Echitabil, datorită judecății sănătoase, a înțelegerii dumneavoastră față de situații și față de oameni.

Amical, afectuos, vă place atmosfera călduroasă pe care v-o creează familia, prietenii.

Entuziast, vă place să vă asumați riscuri și nu refuzați jocul.

Altruist, serviabil, mergeți cu ușurință în întâmpinarea celorlalți. Ei vă vor ajuta să vă realizați.

Agreabil din fire, vă place să povestiți și să aduceți buna dispoziție în anturajul dumneavoastră.

Uman, fiindcă dragostea dumneavoastră de viață și de semeni vă determină să îndrăgiți bucuriile în comun.

Generos, indulgent, nu păstrați niciodată resentimente pentru greșelile sau răul care vi s-a putut face.

Liberal, căci, dacă vreți să vi se respecte libertatea, trebuie s-o respectați și dumneavoastră pe a celorlalți.

Sociabil, datorită unui anumit spirit de echipă, de cooperare, favorizați concordia.

Exteriorizat, trebuie să vă vină ușor să aveți un comportament demonstrativ, chiar strălucitor.

Ierarhic, posedați un anumit respect al rangului, un simț al valorilor sociale.

Politicos, manifestați cordialitate, gustul contactelor și știți să vă cultivați relațiile.

PLANUL MENTAL

Natural, prin modul de a vă simți pretutindeni în largul dumneavoastră, dar spontaneitatea vă poate dăuna.

Eficient, fiindcă scopul dumneavoastră este de a reuși după cum doriți, fie numai pentru prestigiu.

Cinstit, loial, aveți conștiința datoriei și doriți să fiți stimat.

Evolutiv, prin dorința de a vă instrui, de a vă perfecționa, de a crea lucruri noi.

Drept, fiindcă judecata dumneavoastră este bine echilibrată, impregnată de înțelepciune și de puțină filozofie.

Comprehensiv, cu idei destul de largi, ceea ce nu vă împiedică să fiți uneori tradiționalist.

Tolerant, fiindcă știți să ridicați nivelul ideilor dumneavoastră și nu vreți să le coborâți pe ale altora.

Idealist, intuitiv, încercați să vedeți mai departe, vă place să căutați lucruri necunoscute.

Organizator, știți să coordonați, să administrați și dați dovadă de talent psihologic.

Deviza dumneavoastră este *Reușita*, folosindu-vă puterea de independență și de acțiune.

Semn uscat și rece, negativ, cardinal, *de Pământ*.

Domiciliul lui Saturn.

Marte la apogeu. Luna în exil. Jupiter în cădere.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Rezistent, răbdător, rezervele dumneavoastră de energie vă permit să abordați, cu succes, sarcini pe termen lung.

Puțin expansiv, starea dumneavoastră sufletească de seriozitate poate să vă întunece ideile vesele. Nu fiți pesimist.

Muncitor, laborios, vă place să acumulați și să vă folosiți cunoștințele pentru o mai bună reușită.

Prompt, fiindcă aveți un bun spirit de observație, iar psihologia dumneavoastră rareori vă induce în eroare.

Ambițios, chiar înconștient, nu puneți preț pe dumneavoastră înșivă, pe meritul personal.

Selectiv, senzațiile dumneavoastră sunt controlate de rațiunea care le exaltă sau le sancționează.

Sobru, frugal, sunteți capabil de sacrificii și de privațiuni pentru a vă atinge scopurile.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Stăpân pe sine, știți să vă păstrați sângele rece și nu vă lăsați sensibilitatea să devieze.

Stabil, fix, nu vă plac ambalările nesocotite și se poate conta în mod real pe dumneavoastră.

Melancolic, v-ați construit o „rațiune” și practicați, uneori, o anumită filozofie.

Fidel, deoarece, o dată ce ați judecat oamenii, nu vă schimbați lesne părerea.

Egocentric, fiindcă sunteți puțin cam prea legat de concepțiile dumneavoastră, de sentimentele personale.

Interiorizat, vă aplecați asupra sinelui, aveți o uimitoare capacitate de concentrare.

Izolat în turnul dumneavoastră de fildeș, unde vă place să vă refugiați, puteți trăi departe de lume.

Secretos, sunteți dificil de citit în intenții, acțiunile dumneavoastră sunt bine gândite, premeditate.

Suspicios, puțin mizantrop chiar, fiindcă decepțiile dumneavoastră provin din vanitatea ființelor, din viață.

PLANUL MENTAL

Prevăzător, aveți simțul viitorului și o profundă noțiune a timpului.

Conservator, econom, chiar zgârcit, întrucât vă temeți adeseori să nu vă lipsească esențialul.

Lent în ritmul general și în elaborarea ideilor, vă trebuie timp pentru a lucra.

Calculat, credeți mai ales în logică, în ceea ce se poate demonstra sau dovedi.

Chibzuit, ponderat, nu întreprindeți nimic la întâmplare, ci după ce meditați profund.

Om al obiceiurilor, fiindcă aveți nevoie de un sistem de referință sigur, care este unul al dumneavoastră, personal.

Răbdător, perseverent, aveți continuitate în idei și nu vă place zăpăceala.

Studios, sânguincios, imaginația dumneavoastră este întotdeauna ținută în frâu. Gratuitatea vă plictisește.

Vigilent, puterea de discernământ vă permite să păstrați ceea ce ați cucerit cu greu.

Metodic, analitic, vă place să disecați situațiile pentru a vă face o părere exactă.

Conștient, lucid, ambițiile, visele, nevoile dumneavoastră nu vă depășesc posibilitățile.

Disciplinat, respectuos, dacă recunoașteți că eventualele constrângeri sunt juste și necesare.

Sceptic, cădeți uneori pradă îndoielii și atunci tergiversați înainte să luați o decizie.

Scrupulos, integru, fiindcă în ceea ce faceți aveți simțul răspunderii.

Interogator, puneți întrebări despre cauzele lucrurilor, aprofundați.

Rațional în toate, sentimentele, simțurile dumneavoastră sunt înfrânate și dominate de gândire.

Constructiv, ceea ce faceți este trainic, ajungeți cu răbdare dar sigur la țintă.

Obiectiv, puteți aborda atât realizările concrete, cât și raționamentele abstracte.

Judecata dumneavoastră vă va permite să puneți ordine în lucruri și vă veți realiza cu timpul, căci aveți și ambiție, și înțelepciune.

Semn umed și cald, pozitiv, fix, de Aer.

Domiciliul lui Uranus.

Soarele în exil. Neptun în cădere.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Încordat la maximum în forul dumneavoastră interior. Manifestați, în schimb, un mare control al voinței.

Resurgent, fiindcă, în ciuda decepțiilor, a dificultăților, ardoarea dumneavoastră renaște în timp util.

Derutant prin reacțiile neașteptate. Într-adevăr, neprevăzutul vă marchează existența.

Juvenil, deoarece cultivați o anumită fantezie, care contrastează cu seriozitatea ideilor dumneavoastră.

Dinamic, înaintați cu repeziciune atât prin inimă, cât și prin deciziile minții dumneavoastră.

Independent, vă place libertatea și suportați greu constrângerea morală sau fizică:

Deosebit, ieșit din comun, ideile dumneavoastră pot surprinde, pot uimi, dar vă singularizează persoana.

Ambivalent, nu știți întotdeauna să vă apreciați la justa valoare, care este mare.

Fin, știți să dați dovadă de blândețe, de umilință, de modestie, dar vă revoltați uneori.

Romanesc, pradă iubirilor fulgerătoare, confundați adeseori dorințele proprii cu realitatea.

Temperat, sobru, puteți uita cu ușurință bucuriile, contingențele materiale.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Sensibil pe plan mental, insatisfacțiile provin adesea dintr-o lipsă de înțelegere pentru ceilalți.

Intermitent, temperamentul dumneavoastră „cu descărcări” vă poate conduce la reacții bruște, nesocotite.

Exaltat, vă pasionați ușor pentru ideile care vă plac și deveniți extremist.

Agitat, surescitabil, acțiunea dumneavoastră poate fi destul de neregulată. Fiți ceva mai perseverent.

Amical, fiindcă amabilitatea vă face disponibil și puteți da sfaturi excelente.

Altruist, ocupându-vă de alții, aveți impresia că vă puneți în valoare.

Primitor, uman, în raporturile dumneavoastră cu alții, vă place să răspundeți cu binele pentru bine.

Sincer, încrezător, firea dumneavoastră este totodată profundă și spontană, de o mare loialitate.

Cooperant, vă place colectivitatea. Deși individualist, aveți spirit de echipă.

Dezinteresat, devotat, săritor, fraternitatea nu este pentru dumneavoastră o vorbă în vânt.

Binevoitor și, în egală măsură, caritabil, sunteți permeabil la sentimentul de milă.

Nonconformist prin disprețul dumneavoastră față de convenții, prejudecăți, idei înapoiate.

Capricios, lăsați impresia aceasta pentru că ascundeți opoziții, contradicții.

PLANUL MENTAL

Ambiguu, spontan sau liniștit, capabil de vioiciune sau de seriozitate, de indisciplină sau de credință.

Profund, foarte serios sau ușuratic, nu sunteți întotdeauna cu picioarele pe pământ.

Idealist, imaginația dumneavoastră vă înflăcărează, dar este cea care vă întreține arderea interioară.

Puțin voluntar, aveți energie și deveniți exigent pentru ceea ce vă interesează.

Progresist dintr-o dorință de evoluție, de perfecționare atât pentru ceilalți, cât și pentru dumneavoastră.

Comprehensiv, captați imediat intențiile altuia și știți să le dezvoltați.

Original în idei și comportament, căutați ceea ce este rar, inedit, bizar.

Inventiv, vă place să inovați, vă atașați de probleme cărora numai dumneavoastră le vedeți necesitatea.

Complex, contrastele din dumneavoastră sunt o bogăție din care trebuie să scoateți un profit.

Îmbinați în dumneavoastră *Înțelepciunea* și *Aventura* și vă puteți permite să priviți lucrurile în ansamblu.

Semn umed și rece, negativ, instabil, de Apă:

Domiciliul lui Neptun.

Venus la apogeu. Exilul și căderea lui Mercur.

PLANUL VITAL ȘI SENZORIAL

Placid, în străfundul sufletului dumneavoastră, agitația vă deranjează. Aveți o forță defensivă.

Hipotonic, ar fi bine să vă întăriți caracterul, căci sunteți înclinat să vă lăsați la voia întâmplării.

Sedentar, puteți munci serios și sunteți capabil să insistați, să răbdați.

Vulnerabil în anumite laturi ale caracterului dumneavoastră, aveți nervii fragili — menajați-i!

Boem, lesne schimbător, vă place să uimiți, căci aveți un spirit foarte elevat.

Fluctuant, știți să „absorbiți” obstacolul, să vă dezarmați detractorii prin manevre subtile.

Blând, chiar docil, amabilitatea de care dați dovadă vă atrage mulți prieteni.

Plastic, spiritul dumneavoastră prinde din zbor ideea celuiilalt, dar nu emiteți judecăți pripite.

Impresionabil, chiar puțin influențabil, anturajul dumneavoastră poate dicta asupra deciziilor pe care le luați.

Timid, șters, mai ales în tinerețea dumneavoastră, vi se pare deseori foarte greu să spuneți nu.

Suplu, știți să vă folosiți de farmecul dumneavoastră personal și aveți darul seducției, al mimetismului.

Respectuos față de ceilalți, le puteți câștiga încrederea în favoarea avansării dumneavoastră.

Alunecos, uneori, știți să vă strecurați printre dificultăți și să evitați toate capcanele.

Platonic, dacă iubirile nu corespund idealului dumneavoastră. Senzorialitatea dumneavoastră este rafinată.

PLANUL AFECTIV ȘI SOCIAL

Sensibil, pentru că sunteți foarte emotiv, ușor de tulburat, căutați să vă sprijiniți pe certitudini.

Inegal, căci stările dumneavoastră sufletești pot fi profund marcate de decepții.

Neliniștit, vi se întâmplă să vă îngrijoreze viitorul, să vă fie teamă de viață.

Inhibat, riscați să aveți spaima fără temei, dar știți să reacționați.

Sentimental, romanesc, tandru și fidel, vă iubiți familia, copiii.

Melancolic, faceți din tânțar armăsar. Cultivați-vă optimismul!

Încrezător, astfel vă arătați față de ceilalți și ar trebui mai ales să vă dezvoltăți încrederea în dumneavoastră.

Devotat, bun și săritor, sunteți sociabil, fiindcă știți să faceți abstracție de dumneavoastră.

Politicos, ospitalier, primitor, cu toate că, paradoxal, aveți un maxim de egoism.

Amabil, afabil, dacă sunteți izolat de lume, riscați să aveți o propensiune spre tristețe.

PLANUL MENTAL

Rezervat, nu vă resemnați, fiindcă puteți schimba situația în favoarea dumneavoastră.

Nehotărât, uneori, fiindcă bogăția trăirilor interioare vă complică deciziile. Fiți voluntar!

Nostalgic, memoria dumneavoastră excelentă evocă trecutul și face să renască amintirile dragi.

Nepozitiv, varietatea impresiilor vă determină să considerați adesea dorințele dumneavoastră drept realități.

Versatil, uneori, din pricina opozițiilor interne și a tendințelor divergente.

Deschis, spiritul dumneavoastră are o capacitate de atenție cu totul aparte, nimic nu-i scapă.

Scrupulos, atribuiți importanță detaliilor și munciți cu încăpățănare.

Intuitiv, pătrunzător, sunteți psiholog înăscut și presimțiți evenimentele înaintea tuturor.

Imaginativ, vă faceți adesea iluzii. Nu părăsiți drumul drept ca să alergați după năluci!

Idealist, dar dovedind aptitudini de ordin practic, veți ști să vă folosiți de relațiile dumneavoastră.

Scopul dumneavoastră este *Împlinirea* personală. Reușita depinde de subtilitatea și de energia care trebuie dirijate.

Dispozițiile fundamentale ale caracterului

PLAN VITAL ȘI SENZORIAL

PLAN AFECTIV ȘI SOCIAL

PLAN MENTAL

♂ Berbec	♉ Taur	♊ Gemeni	♋ Rac
Vital Înflăcărat Optimist Jovenil Activ, dinamic	Vital Răbdător Muncitor Laborios Constructiv Decis Hotărât	Mobil Ciclotimic Exuberant Agil Dinamic	Astenic Indolent Obosit precoce Nonșalant sau Muncitor
Sigur pe sine Independent Mândru Protector Întreprinzător Animator Sever Ambițios	Modest Amabil Fermecător Liniștitor	Jovenil Spontan Suplu, fin Fermecător Seducător Malițios	Bland Impresionabil Timid Alunecos Fin, delicat
Exclusivist Practic	Senzual Atrăgător Voluptuos	Cerebral	Senzorial Sensibil
Exaltat Irascibil Pasionat	Stabil Pașnic Stăpân pe sine	Sensibil Nervos Ușor de stărnit Inegal	Emotiv Schimbător Nelinistit
Amical Entuziast	Iubitor Fidel Posesiv	Puțin afectiv	Afectuos Sentimental
Simplu Generos Sincer	Bun, simplu Devotat Conciliant	Conciliant Insinuant	Melancolic
Susceptibil Autoritar Critic	Sociabil Demn Politicos	Adaptabil Abil Elocvent Omul prezentului	Subiectiv Serviabil Capricios Dezinteresat
Rebel Subit	Cordial	Persuasiv Afabil	Interiorizat Ambivalent
Spontan Nerăbdător Impetuos Îndrăzneț	Discret Prevăzător Cu tabieturi Lent, chibzuit Prudent	Vioi Spontan Prolix Tensionat	Prudent Lent Mnemonic Trădăționalist Zgârcit
Voluntar Hotărât Loial, drept Curajos	Răbdător Asiduu	Curios Diletant Înțelegător	Inconstant Idealist Nesigur
Convins Încăpățânat	Cinstit Constant Contemplativ Eficient	Multiplu Intuitiv Nuanțat	Visător Atent la detalii
Concret Direct	Integru Curajos Scrupulos Pozitiv	Subtil Fantezist Îndrăzneț	Nepozitiv Imaginativ Intuitiv Fantezist
SUNT	AM	GÂNDESC	SIMT

Dispozițiile fundamentale ale caracterului (continuare)

PLAN VITAL ȘI SENZORIAL

PLAN AFECTIV ȘI SOCIAL

PLAN MENTAL

 Leu	 Fecioară	 Balanță	 Scorpion
Puternic Înflăcărat Optimist Sărguincios Dinamic Sigur pe sine Ambițios Cuceritor Mândru Radios Estet Moderator	Delicat Obosit Minuțios Sărguincios Îndemânat Ordonat Timid Modest Amabil Rafinat Cerebral	Echilibrat Atrăgător Tânăr, vesel Euforic Seducător Pașnic Îndemânat Amabil Fermecător, arogant Plastic Senzorial Voluptuos	Energic Viguros Resurgent Muncitor Realizator Sărguincios Dinamic Ambițios Individualist Personal Reticent Reformator Senzual
Flegmatic Senin Entuziast Fidel Generos Nobil Îngăduitor Sincer Sociabil Demn Distins Distant	Hipersensibil Anxios Fidel Atașat Exact, precis Altruist Selectiv Abil	Linistit Sensibil Iubitor Sentimental Efuziv Devotat Încrăzător Agreabil Indulgent Sociabil Călduros Adaptabil Curtenitor Cochet	Flegmatic Vehement Pasionat Furtunos Fidel Zeflemitor Suspicios Critic Acerb Disciplinat Abil, viclean Corect
Ponderat Spontan Voluntar Hotărât Loial Idealist Curajos Deschis Intellectual Creator	Serios Prevăzător Discret Prudent Studios Corect Disciplinat Moral, responsabil Minuțios Scrupulos Logic Ingenios Analitic Practic Asimilator Lucid	Spontan Nepăsător Echitabil Versatil Veleitar Deschis Tolerant Observator Intuitiv Liric	Rezervat Secretos Circumspect Voluntar Idealist Concentrat Tenace Curajos Loial Exigent Analist Perspicace
VREAU	ANALIZEZ	EZIT	DORESC

Dispozițiile fundamentale ale caracterului (continuare)

	♐ Săgetător	♈ Capricorn	♊ Vărsător	♉ Pești
PLAN VITAL ȘI SENZORIAL	Viguros Exuberant Calător Antrenant Optimist Dinamic Realizator Independent Întreprinzător	Rezistent Răbdător Puțin expansiv Muncitor Laborios Sărguincios Ambițios	Hipertensionat Resurgent Juvenil Dinamic Ciclotimic Independent Deosebit Ambivalent Fin	Placid Hipotonic Sedentar Vulnerabil Boem Fluctuant Bland, docil Plastic Impresionabil Timid Suplu Respectuos Alunecos
	Senzorial Gurmand	Selectiv Sobru	Romanesc Temperat	Platonic
PLAN AFECTIV ȘI SOCIAL	Flegmatic Echitabil Amical Entuziast Altruist Agreeabil Uman Generos Liberal Sincer Sociabil Exteriorizat Ierarhic Afabil Diplomat	Stăpân pe sine Stabil, fix Melancolic Fidel Egocentric Interiorizat Izolată Secretos Neîncercător	Sensibil Emotiv Senin Exaltat Agitat Rational Amical Entuziast Altruist Primitiv Sincer Încercător Cooperant Dezinteresat Binevoitor Nonconformist Capricios	Sensibil Inegal Temător Inhibat Sentimental Melancolic Încercător Devotat, bun Liniștitor Amabil Ospitalier Afabil, pașnic
PLAN MENTAL	Natural Nerăbdător Eficient Cinstit, loial Evolutiv Drept, înțelept	Prevăzător Conservator Lent Calculat Chibzuit Cu obiceiuri Circumspect Răbdător Studios Metodic Conștient Disciplinat Sceptic Scrupulos Interrogator Rațional Pozitiv	Spontan Meditativ Profund Idealist Puțin voluntar Progresist Întelegător Original Inventiv Inspirat Complex Ocultist	Rezervat Nehotărât Nostalgic Nepozitiv Deschis Atent la detalii Scrupulos Intuitiv Imaginativ Mnemonic Idealist Practic
	VĂD	FOLOSESC	ȘTIU	CRED

Planetele

Fig. 50

PLANETE RAPIDE

Planete	Simbol	Mișcare astrală	Principiu	Tip uman
SOARE		un an	Radios Viață	Evolutiv Care impune
LUNĂ		27,3 zile	Generare Fecunditate	Contemplativ Imaginativ Care resimte
MERCUR		88 zile	Comprehensiune Adaptabilitate	Viu, multiplu Care unește
VENUS		225 zile	Dragoste Senzorialitate	Armonic Voluptuos Care farmecă
MARTE		1 an + 322 zile	Forță Combativitate	Voluntar Care luptă

PLANETE GREAOIE ȘI LENTE

JUPITER		11 ani + 313 zile	Echilibru Sociabilitate	Organizator Care ambiționează
SATURN		29 ani + 155 zile	Concentrare Interiorizare	Gânditor Care meditează
URANUS		83 ani + 273 zile	Neprevăzut Originalitate	Idealist Care descoperă
NEPTUN		163 ani + 253 zile	Insidios Complexitate	Intuitiv Care percepe
PLUTO		250 ani	Reformă Transformare	Brusc Excesiv Care modifică

XIV. BIORITMURILE

„Cunoașterea bioritmurilor
permite o mai bună utilizare a
potențialului psihic.”

Pol Paquin

Doctorul F.J. Kallmann, de la Institutul Psihiatric din New York, anunța, în anul 1958, că, după ce studiasse, timp de treizeci de ani, 27 000 de perechi de gemeni, stabilise că orice ființă poartă în sinea sa un „orologiu”, reglat la nașterea sa și care îi predetermină în special maladiile și accidentele. El cita, ca exemplu, gemenele care, despărțite timp de cincizeci de ani, una în China, cealaltă în Europa, suferiseră aceleași cicluri de manifestări, întâi biologice și apoi patologice, aceste ultime perioade de deteriorare fiind, în plus, determinate de cauze de aceeași natură.

Lucrul acesta nu trebuie să ne uimească, fiindcă se știe că prima celulă, inițială, cuprinde unitatea ființei vii, „individualitatea” care deține toate proprietățile viitoare, și că, încă din momentul conceperii, această celulă primește toate informațiile care îi sunt necesare pentru a construi, apoi a dezvolta și a întreține ființa care rezultă. Celula primară conține toate planurile, în detaliu, ale edificiului personalității.

Așadar, suntem supuși acestei „programări”, și în această moștenire biologică, ca atare și în străfundurile ființei noastre, sunt gravate etapele „ritmice” ale existenței noastre.

În natură, această activitate ritmică este aproape universală, de la algele unicelulare până la om. „*Orologiile biologice*” au devenit obiectul unor cercetări intense.

Cele trei ritmuri esențiale

Încă de la începutul secolului XX, biologul Wilhelm Fleiss a observat și a studiat variațiile stărilor psihologice și psihice, care sunt cauza unei scăderi temporare a tonusului nostru, când suntem cel mai puțin eficienți, și care, de-a lungul stărilor noastre sufletești, ne determină să ne gândim că nu suntem „în plină formă” sau în „cea mai bună formă” a noastră.

Aceste fluctuații de dispoziție sau de condiție fizică au fost puse, la început, pe seama a două cicluri distincte: un ciclu de douăzeci și trei de zile, în care suntem capabili să dăm dovadă de forță, de răbdare, considerat, din această cauză ca „masculin”, și un ciclu de receptivitate afectivă, de sensibilitate și de intuiție, considerat drept „feminin”. Amândouă ciclurile erau prezente la ambele sexe. De durată inegală, interacțiunea lor putea crea „suișuri și coborâșuri” și ne făcea să credem în zilele noastre bune și în zilele noastre proaste. Observând comportamentul studenților mai multor universități, Dr. Teltscher a constatat că puterea sau, mai precis, tensiunea intelectuală oscila pe o perioadă de treizeci și trei de zile. Un al treilea ciclu se adăuga, astfel, celor două de mai înainte.

Studiile aprofundate, efectuate mai ales de Dr. Teltscher, H. Swoboda sau G. Thommen în S.U.A., au permis precizarea faptului că orice individ este supus variațiilor periodice, pe care el le resimte pe plan vital (mai puțin dinamism, lipsa de zel), pe plan emotiv (lipsa de entuziasm, de exemplu) sau pe plan intelectual (mai puțină energie psihică, dificultate de concentrare). În fond, este vorba despre faze pozitive și negative care se succed și se întretaie în anumite zile, numite „critice”.

După cum a enunțat B. Gittelson, fiecare individ posedă un „bioritm” care îi este propriu, determinat de trei cicluri ale comportamentului său: fizic, emoțional, intelectual; de asemenea, după cum a observat Prof. F.J. Kallmann pentru gemeni, punctul de început al bioritmurilor poate fi stabilit la naștere, în momentul în care ființa dobândește autonomie. Pornind de la această origine, cele trei cicluri se dezvoltă cu o periodicitate diferită, ceea ce va crea decalaje semnificative:

• ritmul fizic: unsprezece zile și jumătate de fază pozitivă, urmate de unsprezece zile și jumătate de fază negativă, adică un ciclu complet de douăzeci și trei de zile;

• ritmul emoțional: paisprezece zile de fază pozitivă, urmate de paisprezece zile de fază negativă, adică un ciclu complet de douăzeci și opt de zile;

• ritmul intelectual: șaisprezece zile și jumătate de fază pozitivă, urmate de șaisprezece zile și jumătate de fază negativă, respectiv un ciclu complet de treizeci și trei de zile.

Zilele când efectul este cel mai intens sunt, evident, cele în care curbele, pe care le asimilăm unor sinusoidale, culminează în fiecare din fazele lor, pozitivă sau negativă, și va trebui să ținem cont în special de „punctele critice”, în care fazele se inversează (vezi figura 51).

Dat fiind decalajul curbelor între ele, se constată că există intervale favorabile fie cheltuielilor de energie fizică, fie intensității afective, fie elanului intelectual. În același fel, există, periodic, o alternanță cu perioade defavorabile în fiecare dintre aceste planuri. Trasând cele trei curbe pe același grafic, așa cum am indicat în figura 51, poziția lor relativă și combinațiile lor ne informează despre dozajul energiilor noastre, despre tripla noastră potențialitate.

Să reamintim semnificația ritmurilor, în fază pozitivă.

• Planul fizic: reprezintă forțele de acțiune, dinamismul, curajul, încrederea în sine, rezistența, constanța în efort.

• Planul emoțional: dispozițiile afectiv-emotive, înlesnirea contactelor, sociabilitatea și tot ceea ce privește sentimentele, în diverse grade, intuiția care ajută la creație și face imaginația fecundă.

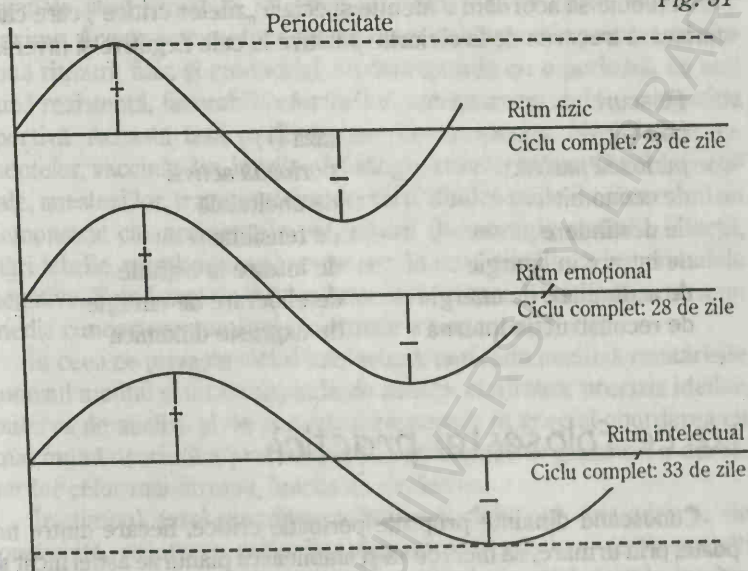
• Planul intelectual: dispozițiile mentale, de concepție, energia psihică prin care ideile capătă forță, care face posibil efortul de concentrare, favorizează capacitatea de a raționa, puterea de determinare și permite un mai bun randament intelectual.

Fiecare ciclu cuprinde o perioadă pozitivă (+) și o perioadă negativă (-). Aceasta din urmă este, de fapt, o perioadă de reconstituire celulară, de recuperare și de „reîncărcare” psihică, ceea ce reclamă un efort intern și obosește organismul. Forțele disponibile sunt reduse, capacitatea de rezistență fizică sau intelectuală este scăzută și atunci nu facem față unei solicitări peste medie.

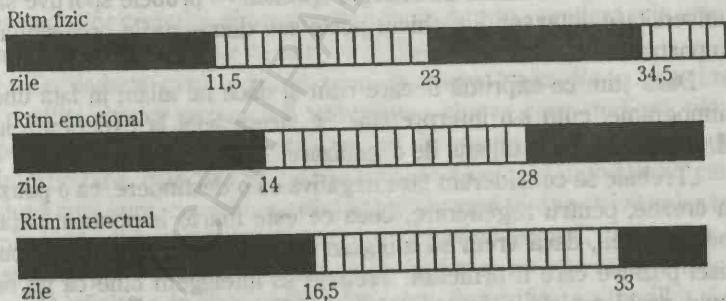
Însă, această pregătire profundă, regeneratoare, anunță faza următoare, punându-ne la dispoziție noi forțe, potențialități sporite,

Cele trei ritmuri ale bioritmului

Fig. 51

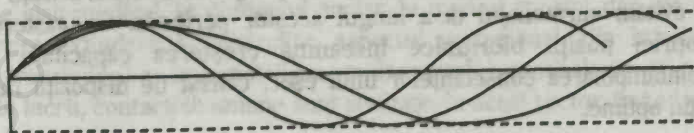


Principiul biogramei



Zonele înnegrite: perioadele favorabile. Zonele albe: perioadele defavorabile.

Suprapunerea ritmurilor



care vor crește în cazul în care două cicluri au fost negative în același timp.

Trebuie să acordăm o atenție specială „zilelor critice”, care caracterizează trecerea de la ciclurile pozitive la cele negative și invers.

Pe scurt:

fază (-)

perioadă pasivă:

de economie

de destindere

de intrare în letargie

de acumulare de energie

de reconstrucție internă

fază (+)

perioadă activă:

de cheltuială

de tensiune

de intrare în acțiune

de eliberare de energie

de expresie dinamică

La ce folosește, practic?

Cunoscând dinainte propriile perioade critice, fiecare dintre noi poate, prin urmare, să încerce să-și stabilească planurile astfel încât să plaseze, dacă se poate, într-o perioadă favorabilă acțiunile din viață care solicită o cheltuială de energie specială — probele sportive sau universitare, intervențiile chirurgicale sau demersurile profesionale importante.

Dacă știm ce exprimă fiecare ritm și dacă ne aflăm în fața unei ritmograme, cum s-o interpretăm? Să facem apel la experiența lui H. Bernaténé, ca la un sfat de organizare:

„Trebuie să considerăm faza negativă ca o destindere, ca o pauză în creație, pentru regenerare, ceea ce este foarte important, chiar indispensabil, dacă vrem să atingem un potențial ridicat în timpul fazei pozitive care îi urmează. Trebuie să înțelegem bine că nu se pune problema de a înceta orice activitate pe parcursul acestor perioade negative, ci de a ne drămuî forțele, de a fi zgârciți cu energia personală, fiindcă, dacă nu putem să ne întrerupem activitățile, putem cel puțin să fim prudenți (din moment ce suntem avizați) și să evităm surmenajul de-a lungul acestor perioade. Cunoașterea propriei poziții bioritmice înseamnă creșterea capacității și preîntâmpinarea consecințelor unui eșec, cauzat de dispoziții mai puțin optime.

Invers, perioada pozitivă este în mod esențial aceea a consumului de forțe; rezervele sunt deja acumulate și trebuie, așadar, utilizate, organele sunt capabile să «reziste», chiar și în cazul eforturilor maxime. Acesta este motivul pentru care dubla poziție pozitivă a celor două ritmuri, fizic și emoțional, va corespunde cu o perioadă de mai bună rezistență, favorabilă eforturilor, antrenamentului în competiția sportivă. Această fază pozitivă este, de asemenea, favorabilă tratamentelor, vaccinărilor, luărilor de sânge, curelor, operațiilor chirurgicale, anesteziilor, tratamentelor dentare, fiindcă miile de observații au demonstrat că «accidentele» operatorii (hemoragii, embolii, infecții, stări febrile, tromboze etc.) se petrec, în mod predilect, în perioadele negative. Este lesne de înțeles interesul pe care îl prezintă pentru un medic cunoașterea poziției bioritmice a pacientului”.

În ceea ce privește ciclul intelectual, perioada pozitivă reîntărește tonusul mental și tot ce depinde de acesta: claritatea, precizia ideilor, puterea de analiză și de sinteză, care permit în special abordarea cu mai multă ușurință a problemelor complexe de organizare, a dezbatărilor celor mai diverse, luarea de decizii etc.

În timpul fazei negative a acestui ciclu, se va încerca, de preferință, repetarea noțiunilor deja învățate și doar se va pregăti terenul pentru faza activă viitoare. Acționând astfel, forțele intelectuale vor putea să se refacă și să atingă, ulterior, cote ridicate. În mod asemănător corpului, și acestea au nevoie de a se regenera prin somn, hrană și o coborâre a pragului lor de intensitate.

Se deduce marele profit care se poate trage din cunoașterea „poziției ritmice personale” atât pentru cineva care studiază, cât și pentru un inginer sau pentru un om de afaceri. Pentru o mai bună interpretare, este util să ținem cont de tipologia individuală, care, după cum știm, condiționează și sensibilizează ființa potrivit celor trei planuri în discuție. Cele trei impulsuri bioritmice vor fi, deci, mai mult sau mai puțin intens resimțite, după tipul care ne este caracteristic.

O infinitate de observații sistematice, de verificare a teoriilor și de corelații statistice au acreditat, de mai mulți ani, principiile și tehnica bioritmurilor în diferite țări ale lumii, în special în Japonia, Australia și S.U.A. S-au efectuat experimente în domeniile cele mai diverse: pe plan medical, în domeniul școlar, în mediul sportiv, dar cea mai mare extindere a dobândit-o aspectul profesional, din interiorul întreprinderilor. Îmbunătățirea randamentului, amenajarea orarelor de lucru, contactele umane sunt studiate, în acest sector, ținând cont

de bioritmuri, care pot aduce informații prețioase pentru analiză și apreciere în studiul comportamentului de grup, mai ales în ceea ce privește o cunoaștere exactă a „defazajului” dintre membrii săi, și o mai bună utilizare a factorului uman.

„Ritmograma” individuală

Valorificarea personală a bioritmurilor se face cu ajutorul tabelelor pe care le găsim în cărțile de specialitate și care indică poziția celor trei curbe între ele, pentru o zi dată — calculul fiind efectuat începând cu data nașterii (vezi figura 51).

Diferite metode, tabele matematice sau diverse dispozitive au fost proiectate pentru a efectua rapid aceste calcule. Îi revine meritul lui Hans Fröh de a fi conceput „bioharta” și un biocalculator, aparat fabricat în Elveția, începând din 1932.

Mai recent, „calendarul bioritmice” al lui B.J. Krause-Poray, ca și „tabelul bioritmice” al lui B. Gittelson au oferit soluții practice și puțin costisitoare pentru această problemă.

În sfârșit, grație electronicii, aparatele s-au perfecționat, la rândul lor, sub diverse mărci. Ne vom limita să amintim despre *Kosmos I* și *Mini-bio*, calculatoare bioritmice de buzunar, ușor de găsit în Franța, la furnizorii de material informatic. Practicată, astăzi, de către mii de persoane din întreaga lume, această disciplină a dobândit o asemenea extensie, încât s-au înființat unele instituții speciale, precum societatea Biorythm Computers din New York, care este un centru de informare despre bioritmuri și care furnizează întregul echipament necesar acestui gen de studiu.

XV. TERENUL INDIVIDUAL

„*Simila similibus curantur. Cei ce se aseamănă sunt vindecați de către cei asemănători.*”

Hahnemann

Noțiunea de „*teren individual*” îl preocupa deja pe Hipocrat când atribuia tipului „sanguin” o predispoziție la hemoragii și la artratism, tipului „biliar”, tulburările digestive și hepatice, „nervosului”, neuropatiile, iar „limfaticului”, astmurile și afecțiunile cronice. Se pare, în esență, că specificitatea terenului poate fi tot atât de importantă, cât maladia care se va dezvolta pe acesta.

Pe de altă parte, există în orice maladie un stadiu preclinic, de afecțiune neperceptută. Se depun eforturi să fie detectată prin examene biologice, dar este util de a prevedea dezvoltarea acesteia în funcție de tipul constituțional. Îngrijirile, igiena vieții și orientarea care i se va imprima astfel unui subiect anume vor permite întârzierea, dacă nu evitarea problemelor de sănătate, care, foarte adesea, începând din tinerețe, împovărează atât de greu vârsta adultă sau bătrânețea.

Este necesar, cu toate acestea, să se facă distincția între două cercetări diferite, aceea a *constituției* și aceea a *temperamentului*.

După cum amintea, pe bună dreptate, Dr. Léon Vannier, constituția este „văzută” de observator, în vreme ce temperamentul este „perceptut”. Trebuie să înțelegem din aceasta că diagnosticul unei constituții se stabilește printr-o observație directă (vedere), în timp ce determinarea temperamentului reclamă un raționament, o judecată elaborată în urma unei impresii. Cercetările acestui homeopat au cuprins, așadar, anatomia celor trei tipuri constituționale, pe care el le-a denumit: carbonic, fosforic și fluorid. Deși această clasificare este mai curând simbolică decât biochimică, iar terminologia este discutabilă sau arhaică, nu este mai puțin adevărat că descrierea tipurilor se bazează pe o observație extrem de bogată.

Cele trei constituții

Constituția carbonică. Totul se află într-o perfectă ordine: bust și trunchi, membrele superioare și membrele inferioare. Corpul carbonicului este armonios construit și dimensiunea diferitelor etaje din ansamblul său se află întotdeauna într-un raport de egalitate.

Poziția statică a carbonicului este rigidă și dreaptă, arcadele dentare superioare și inferioare sunt, în toate punctele lor, în contact perfect; antebrațul este întotdeauna proiectat înainte, în poziția stând naturală, aproape în linie dreaptă cu brațul, în hipertensiunea forțată a membrului superior; coapsa și gamba sunt într-o linie dreaptă perfectă, în directă prelungire, fără deformare angulară.

Carbonicul este o ființă „rigidă” și „dreaptă”, cu mersul țeapăn, lent sau rapid, dar întotdeauna „cadentat”, cu gesturi sobre și clare. Rigiditatea atitudinii sale se regăsește în toate actele vieții lui. Răbdător și încăpățânat, nu se încovoiaie niciodată; clar și exact, el este ordonat. Atent să execute bine, nu se teme de responsabilități și se impune prin autoritatea sa.

Constituția fosforică. Membrele sunt lungi și subțiri, trunchiul este prelung, toracele este îngust. Arcadele dentare, superioară și inferioară, sunt, în toate punctele lor, în contact perfect. Bolta palatină prezintă o dispunere ogivală, mai mult sau mai puțin marcată. Antebrațul este în linie dreaptă cu brațul, în hiperextensia forțată a membrului superior; coapsa și gamba nu sunt niciodată contractate, dar se află în perfectă linie dreaptă, fără deformare angulară.

Fosforicul este o ființă plăpândă și subțire, înaltă, zveltă, cu mersul suplu și elegant, cu gesturi grațioase, în mod obișnuit, armonioase. Atitudinea sa expresivă reflectă întotdeauna sentimentele care îl animă, dar distincția sa naturală știe să corecteze violența impresiilor. Este o ființă exaltată, care vibrează sau suferă profund, o fire senzitivă și delicată, cu entuziasme prompte și disperări rapide, al cărei farmec atrage, captivează și emoționează.

Constituția fluorică. Nu prezintă o atitudine bine structurată, ci adoptă poziții variate, din lipsă de tonus corporal. Stând în picioare, fluoricul nu se ține drept, ci întotdeauna în forma literei S sau Z, iar când se așază, mai degrabă se scurge pe scaun. Aceasta provine dintr-o nepotrivită juxtapunere a oaselor, din cauza ligamentelor articulare laxe, ca și a slabului tonus muscular.

Poziția statică a fluoricultui este instabilă și flexibilă. Arcadele dentare, superioară și inferioară, nu se află în contact perfect, iar partea de sus acoperă, adesea, partea de jos. Coapsa și gamba nu sunt niciodată în linie dreaptă.

Fluoricul este, în consecință, mai puțin stabil, mersul său este neregulat, gesturile sale sunt largi și dezordonate. El nu-și poate asigura poziția statică decât coordonându-și propriile gânduri. Fluxului ideilor, care sunt reprezentate de mișcările sale, i se adaugă o mare facultate de asimilare, făcându-l o ființă complexă, dificil de cunoscut, cu reacții imprevizibile.

Descrierea acestor trei constituții, din care am oferit doar scurte fragmente, demonstrează o mare claritate a observației. Această transpunere a unei atitudini morfologice într-un dinamism fiziologic și într-un comportament caracterial, folosind aceeași termeni pentru a vorbi despre calitățile statice și cinetice, arată *valoarea corespondențelor* în biotipologie.

Fiecărei constituții îi corespunde, evident, un anumit număr de predispoziții către anumite maladii. „Carbonicul”, de pildă, este predispus la autointoxicație progresivă, care ajunge la ceea ce s-a convenit să se numească artrism, ale cărui manifestări sunt foarte diverse.

Identificați-vă „tipul constituțional”

În practică, nu este întotdeauna ușor de recunoscut constituția prin examenul anatomic, dar putem avea o idee destul de exactă privind cu atenție mâinile. Acestea, după cum am spus, sunt reprezentative pentru biotip, adică sunt o parte alicotă*, un „rezumat” al individului global. În cadrul unității individului, acest segment privilegiat al corpului, participant la structura sa, va aduce o mărturie despre acesta atât din punct de vedere osos, cât și muscular. Rigiditatea sau suplețea sa, flexibilitatea degetelor, proporțiile arhitecturii sale, forma

* Parte care se cuprinde exact, de un anumit număr de ori, într-o cantitate dată. (n.ed.)

și modelul său, rezistența sau moliciunea cărnii sale vor traduce, foarte fidel, proprietățile corespunzătoare corpului însuși.

Îi suntem datori lui Henri Mangin pentru faptul că a știut să identifice aceste trei tipuri constituționale ale Dr. Vannier, exclusiv prin observarea mâinilor, și am adunat într-o schiță (figura 52) indicațiile care vă vor permite să vă recunoașteți dominanta dumneavoastră constituțională.

Prototipurile constituționale după Henri Mangin *

Fig. 52



CONSTITUȚIA „CARBONICĂ”

Mână masivă, scurtă, înclinând către forma pătrată, de o alcătuire fermă, solidă.

Degetele au tendința de a fi scurte, noduroase, groase și late, nonflexibile, cu unghii pătrate, scurte, pe jumătate cât late, rezistente.

Liniile palmare bine trasate, puțin numeroase, adânci și mai degrabă late.

Pe plan psihologic:

Calm, atent, ordonat, tenace, răbdător, rezistent.

Spirit de disciplină, rezervă, supunere.

Simțul metodei, gust pentru regularitate.

Mai puțin creator, dar posesor al calității de „a pune la punct”.

Ritm vital lent. Lipsă de suplețe.

* *Telle main, tel homme.* Ed. L.P. (n.a.)

CONSTITUȚIA „FOSFORICĂ”

Mână lungă, elegantă, de formă dinamică, tinzând către oval.

Degete grațioase, puțin cărnoase, drepte sau fusiforme, cu unghii fine, roz strălucitoare, potrivit de lungi, „migdalate”.

Alcătuire palmară suplă, ușor tendinoasă, cu linii destul de adânci, fine, numeroase.



Pe plan psihologic:

Emotiv, imaginativ, inventiv, complăcându-se în abstracțiuni, uneori himeric.

Delicatețea senzațiilor. Sensibil la armonii, la ritmuri. Sentimente estetice și etice.

Gândire intensă. Memorie spontană și curiozitate care favorizează cultura generală.

Perfecționist. Nu îi place constrângerea, dar este capabil de disciplină.

CONSTITUȚIA „FLUORICĂ”

Mână foarte flexibilă, de culoare deschisă, cu rețea venoasă vizibilă. Articulațiile se „dizlocă” ușor (mai ales policele). Piele flască, „dezlipită”.

Degete de lungime medie, reversibile. Unghii subțiri și moi, de formă în general triunghiulară. Alcătuire palmară moale. Linii numeroase, superficiale, fine.



Pe plan psihologic:

Instabil prin excelență, poate fi nehotărât, anxios, capricios, versatil sau pur și simplu zăpăcit, dezordonat.

Intuitiv, rapid, cu putere de asimilare. Interesat de toate. Tendință de împrăștiere. Se subtrage constrângerilor, disciplinei, regularității. Puțin voluntar, deciziile și realizările sale nu pot fi decât imediate și spontane.

Slabă autoritate asupra celorlalți și asupra lui însuși, caută să-și facă iluzii.

Ritm vital rapid. Mare suplețe.

Tipologia „umorală”

Temperamentul reprezintă o „*stare dinamică*”, bazată pe constituția „*stării statice*”. Dacă temperamentul ne permite să ghicim dinamismul individului față de ambianță, de mediul său evolutiv, ne îngăduie, totodată, să-i apreciem maniera de a reacționa în fața bolii. Studiul acestuia este foarte important pentru medic, care, astfel, poate *prevedea* și, în consecință, *preveni* tulburările malade proprii acestei constituții.

Fără a intra în considerații patologice, este important totuși să amintim valoarea celor patru tipuri galeno-hipocratice pe planul fiziologiei, precum și organele și sistemele specific vulnerabile fiecăruia dintre aceste temperamente. Vom lua ca referință concluziile doctorilor M. Périot și P. Carton:

CELE PATRU PROPRIETĂȚI VITALE

DISTRIBUȚIA ANATOMICĂ ȘI FUNCȚIONALĂ. PREDISPOZIȚII

Limfatic	Sanguin	Biliar	Nervos
Nutriție Aparatul digestiv și limfatic • Tulburări ale mucoasei • Afecțiuni cronice • Angine, bronșite • Otite • Vegetații • Inflamații oculare • Afecțiuni ale uterului	Aparatul cardio-vascular Sânge și germenii • Afecțiuni inflamatorii cardiace circulatorii • Varice • Obezitate • Hemoroizi • Apoplexie • Hemoragii • Afecțiuni pulmonare • Artrism	Reactivitate Sistemul neuro-muscular și endocrin • Tulburări hepatice • Ictere • Surmenaj • Uzură osteo-musculară • Scleroze • Reumatisme	Receptivitate mentală Sistemul nervos central • Nevralgii • Neuropatii diverse • Tulburări spastice • Alergii • Tulburări ale apetitului • Dezechilibre nutriționale • Afecțiuni psiho-somatice

XVI. STUDIUL UNGHIILOR

*„Natura ne oferă întotdeauna
un mic semn, suficient pentru a
percepe și a înțelege atât cât să
orientăm diagnosticul.”*

Henri Mangin

Anticii remarcaseră deja existența unui raport între aspectul unghiilor și sănătatea psihică sau mentală. În Orient, medicii chinezi apelau la același examen pentru a-și întemeia diagnosticul. Într-adevăr, unghia omului nu este o simplă gheară atrofiată, ci o „placă sensibilă” care poate traduce perturbările fiziologice și psihice, devenind astfel „barometrul” stărilor noastre generale. Se știe, astăzi, că dacă unul dintre organele noastre este slăbit fie din cauza oboselii, fie din cauza bolii, pe unghiile noastre se regăsește marca acestei disfuncții.

Doi medici francezi, P. Carton și L. Lévi, i-au adus un suflu nou acestei vechi științe, remarcând la pacienții lor o relație sistematică între anumite dezechilibre endocrine sau organice și duritatea sau coloratura unghiilor. Mai recent, Henri Mangin a reușit să le confirme teza, aducând nenumărate dovezi. El a cules toate observațiile care s-au putut face pe plan medical atât în Franța, cât și în străinătate, și-a lărgit investigațiile în domeniul caracterului, mai ales în școli, putând astfel cataloga toate deformațiile unghiilor și preciza raportul lor cu diversele maladii și tipuri de temperament.

Onicodiagnosticul este, așadar, în zilele noastre, o metodă de explorare clinică extrem de serioasă. Vom încerca să rezumăm esențialul.

Lunula, indicator de vitalitate

Situată la rădăcina unghiei, lunula, în mod normal deschisă la culoare și rozalie, dictează creșterea unghiei, care este de 0,1 mm pe zi; aspectul său este, din această cauză, direct legat de bogăția sanguină, de sistemul cardiac și vascular. Prezența sau absența sa, conturul său mai mult sau mai puțin clar, paloarea sa traduc gradul de vitalitate și rezerva de energie care contribuie la o mai bună rezistență și indică, în general, o stare de sănătate bună.

În caz de oboseală, de boală, într-un cuvânt de deficiență, care poate fi de ordin psiho-somatic (șoc moral), lunulele se pot micșora, estompa, chiar șterge pe aproape toate degetele, însă reapar foarte repede în timpul convalescenței sau de îndată ce survine o ameliorare. Așadar, ele joacă rolul unui indicator foarte sensibil, crescând, de pildă, primăvara, anotimp în care organismul își regăsește vigoarea.

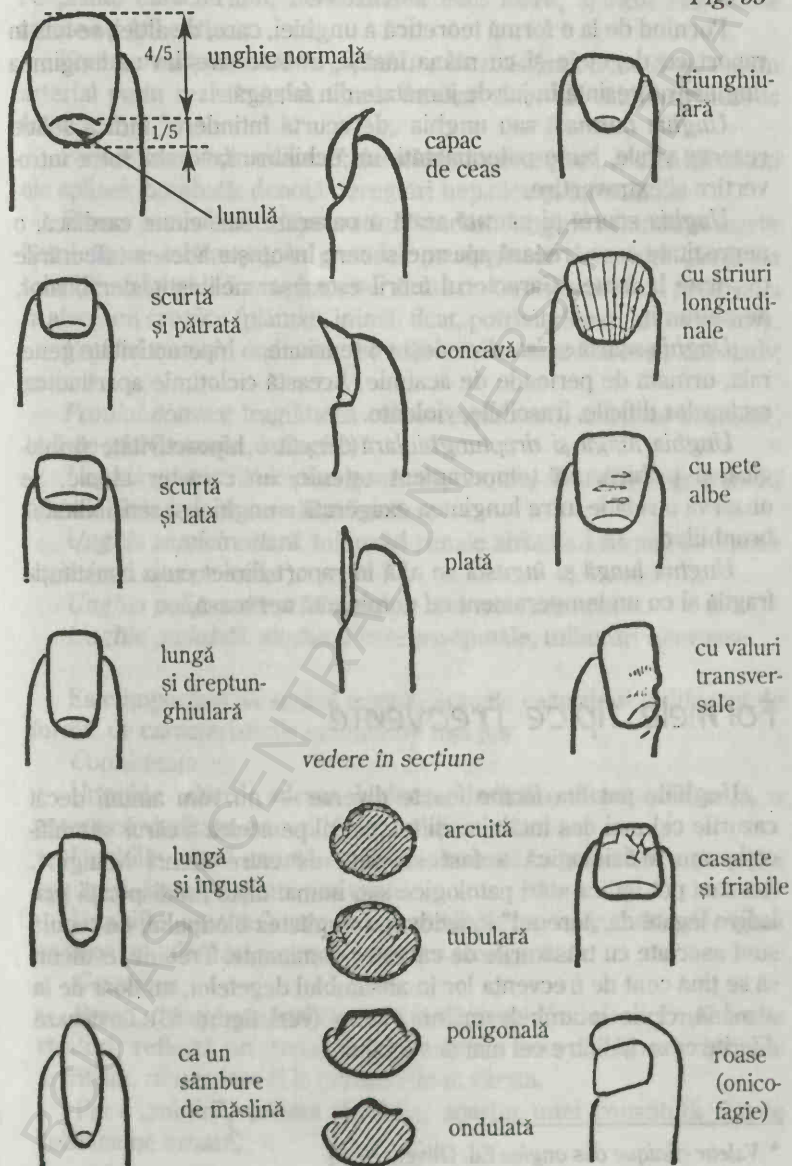
În caz normal, lunula trebuie să reprezinte în jur de $\frac{1}{5}$ din lungimea unghiei, dar nu este prezentă pe toate degetele cu aceeași intensitate. Clinicienii au observat că absența lunulei de pe auricular este în raport cu funcționalitatea vezicii biliare, de pe inelar, cu sistemul renal, de pe mijlociu, cu tubul digestiv (stomac) și de pe index, cu sistemul circulator. Pe unghia policelui, aceasta indică starea generală de sănătate, nu dispare decât foarte rar și se mai vede chiar și atunci când de pe celelalte degete a dispărut.

Atunci când lunulele sunt foarte mari, disproporționate, atestă o funcționare excesivă a tiroidei (hipertiroidie) și pot reprezenta un simptom de hipertensiune, de tulburări cardiace.

În ceea ce privește aspectul, colorația sau însăși prezența lunulelor, este obligatoriu să se țină cont de tipologia de bază a indivizilor. Ar fi anormal ca o persoană de temperament „sanguin” să nu prezinte un minim de lunule și, dimpotrivă, nu este de mirare dacă la o persoană „limfatică” acestea vor fi abia vizibile.

Formele particulare

Fig. 53



Unghiile, suprafața și dimensiunea lor

Pornind de la o formă teoretică a unghiei, care, de altfel, se află în raport cu degetele și cu mâna însăși, trebuie să știm că lungimea unghiei reprezintă în jur de jumătate din falangă.

Unghia normală sau unghia „de scurtă întindere” indică solide rezerve vitale, bune potențialități, un echilibru favorabil între introvertire și extravertire.

Unghia scurtă și pătrată arată o oarecare slăbiciune cardiacă, o nervozitate care creează spasme și care însoțește adesea tulburările ovariene la femei. Caracterul febril este ușor neliniștit, nerăbdător, nemulțumit.

Unghia scurtă și lată dovedește o tensiune, o hiperactivitate generală, urmată de perioade de acalmie. Această ciclotimie aparține caracterelor dificile, irascibile, violente.

Unghia lungă și dreptunghiulară denotă o hipoactivitate fiziologică și psihică, un temperament astenic, un caracter atonic. Se observă o relație între lungimea exagerată a unghiei și sensibilitatea bronhiilor.

Unghia lungă și îngustă se află în raport direct cu o constituție fragilă și cu un temperament cu dominantă nervoasă.

Formele tipice frecvente

Unghiile pot lua forme foarte diverse — nu vom aminti decât cazurile cel mai des întâlnite, și în special pe acelea a căror semnificație morfo-fiziologică a fost stabilită de către Henri Mangin*. Acestea pot indica stări patologice sau numai niște predispoziții malade legate de „terenul” individual. În unitatea biotipului, de regulă sunt asociate cu trăsăturile de caracter dominante. Trebuie, evident, să se țină cont de frecvența lor în ansamblul degetelor, nu doar de la o mână, ci de la ambele mâini. Planșa (vezi figura 53) ilustrează diferite cazuri, dintre cel mai des întâlnite.

* *Valeur clinique des ongles* Ed. Oliven. (n.a.)

Forma „triunghiulară”: dispoziții hiperestezice care, dacă unghia este scobită, palidă, concavă, ar putea însoți tulburări cerebro-spinale. Pe planul caracterului, nervozitatea este mare, spiritul chițibușar ascute simțul critic.

Forma ovală strâmtă, de „sâmbure de măslină”: denotă un sistem arterial puțin rezistent, un tonus cardiac slab, un echilibru nervos fragil.

Forma numită „în evantai”: dacă unghia este plată, indică afecțiuni ale splinei; bombată, denotă dereglări hepatice și intestinale.

Forma semisferică „hipocratică”: această unghie rotundă și foarte bombată se întâlnește, în general, pe degetele denumite „bețe de tobă”, cu falangele foarte înguste. Arată un teren individual predispus la afecțiuni cronice (plămân, inimă, ficat, potrivit degetului respectiv).

Profilul concav: indicator al tulburărilor nervoase și, corelativ, psihice.

Profilul convex: fragilitatea căilor respiratorii, afecțiuni bronșice, boli de gât (bronșite, laringite).

Unghia plată: slăbiciune generală, atonie, limfatism, provenind adesea dintr-o dereglare hipofizară.

Unghia semicirculară: tulburări renale atrăgând riscuri de intoxicație (mai ales pe inelar).

Unghia poligonală: predispoziție la arterioscleroză.

Unghie ondulată: afecțiuni cerebro-spinale, tulburări nervoase.

Este important să se țină seama, în toate cazurile și indiferent de formă, de caracteristicile enumerate mai jos:

Consistența

Unghiile „dure”, adesea lucioase, indică o bună rezistență, o puternică vitalitate, uneori hipertiroidism.

Unghiile „moi” anunță carențe, oboesală, o coborâre a pragului voinței și, în caz extrem, pasivitate.

Unghiile „casante”, care se cojesc sau se rup ușor, indică dereglări endocrine, tulburări nervoase, adesea pasagere.

Grosimea

Prea „groase”, suprafața cornoasă prezentându-se în mai multe straturi, reflectă un metabolism încetinit, frecvent la suferinzii de artrism, reumatism și la persoanele în vârstă.

Prea „subțiri”, adesea flexibile, aparțin unei constituții fragile (slăbiciune osoasă).

Coloratura

Unghiile prezentând un colorit „trandafiriu” semnaleză hipertensiunea. Dacă sunt „gălbui”, indică tulburări hepatice (icter), iar foarte palide, „alb de fildeș”, o predispoziție către anemie (frecventă la menopauză).

Petele albe sau „albugo”

Mai mult sau mai puțin frecvente și trecătoare, acestea corespund perioadelor de demineralizare (în general hipocalcemie) sau de oboseală trecătoare. Distanța lor pe matricea unghiei permite precizarea epocii, dată fiind viteza de creștere a unghiei (de aproximativ 1 mm pe săptămână).

Vălurile transversale

Acestea, de asemenea, situează în timp deficiențele de moment ale căror cauze pot fi foarte diverse (maladii infecțioase, stare gripală acută, operații, traumatisme psihice etc.). În timpul acestor perioade, organismul a fost nevoit să depună un efort pentru a se apăra și a se reface.

Striurile longitudinale

Acestea sunt, în general, în legătură cu afecțiunile cronice (căile urinare, colite, tulburări de nutriție) și cu reumatismele acute, care se manifestă cu vârsta.

Unghiile roase

„Onicofagia” se manifestă ca un tic nervos și poate avea cauze multiple: lipsa de calciu sau, la copii, prezența paraziților intestinali. Din punct de vedere psihanalitic, mulți văd în aceasta indiciul frustrării.

De bună seamă, dată fiind complexitatea sa, „onicologia” nu vă autorizează să vă formulați propriul diagnostic sau să vă aplicați singur un tratament, dar, dacă vă examinați cu atenție unghiile și descoperiți o anomalie, o ciudățenie, ar fi recomandabil să consultați medicul.

XVII. IRIDOLOGIA

„Ochii sunt oglinda sănătății. Cum
sunt ochii, așa este și corpul.”

Hipocrat

Iridologia studiază suprafața irisului cu anomaliile sale, pe care le pune în legătură cu tulburări funcționale sau cu leziuni ale diferitelor organe din corp. După părerea homeopatului Léon Vannier, toate bolile determină apariția de linii, umbre, pete, semne de coloratură variabilă, mai mult sau mai puțin intense, în anumite sectoare, bine definite, ale irisului, astfel încât este posibil să descoperim, examinându-l, nu doar maladiile trecute care au lăsat urme, dar și pe cele care sunt în plină desfășurare. Acest lucru nu trebuie să ne mire, deoarece, printr-un fel de proiecție, numită *somatotopie*, suntem în întregime „figurați” la nivelul organelor noastre de simț care, exemplul mâinii, reflectând fidel lumea noastră interioară, ajută la formularea unui prediagnostic.

Cel dintâi care a aprofundat aceste observații a fost un medic ungur, Dr. Ignaz Peczley, în 1881. Înainte de el, numeroși savanți remarcaseră existența unei corelații între semnele irisului și starea organismului, dar fără a întreprinde niște studii științifice sau sistematice ale acestui fenomen. După el, dar în alte țări, cercetările au înregistrat mai multe succese — ilustrate de nume ca Schlegel, medic, elev al lui Peczley, Liljequist, Thiel, Lane Felke, Schnabel, abatele Wagner, Collins, Madaus, Shulte și mulți alții... În Franța, după studiile doctorilor L. Vannier și Fortier-Bernoville, un mare număr de cercetători au aprofundat această metodă de analiză și au ridicat-o la rang de știință. Iată de ce vom expune aici câteva noțiuni foarte sumare, destinate numai să stârnească interesul cititorului și să-i arate cum a devenit iridologia un auxiliar al medicinei, permițând precizarea diagnosticului și orientând tratamentul.

O semnificație bogată

Irisul, membrană vasculară a ochiului, joacă rolul unei diafragme care închide mai mult sau mai puțin fanta pupilară (vezi figurile 54 și 55). Din acest punct de vedere, irisul cuprinde niște fibre radiale și o membrană pigmentară, ale cărei celule dau culoarea irisului. Aceasta din urmă poate avea o „densitate”, o „omogenitate” diferită de la un individ la altul. Același lucru se întâmplă și cu relieful său, care capătă forme destul de variate și care este în corelație cu starea generală a subiectului. Suprafața irisului este rar netedă, prezentând, cel mai adesea, asperități și depresiuni. Culoarea sa nu este niciodată uniformă: cuprinde pete extrem de variate ca nuanță și formă. Am preluat de la G. Jausas* semnificația multiplelor aspecte pe care le poate prezenta irisul, datorită jocului subtil dintre detaliile sale proteiforme, capabile să exprime universul complex al patologiei noastre.

Cromatică și petele toxice

Culorile naturale simple sunt, în principal, căprui și albastru, fiecare oferind o gamă de nuanțe extrem de întinsă. Cea de-a treia categorie, aceea a „amestecurilor”, încă și mai diversificată, ar rezulta din combinația, în diferite proporții, a culorilor de bază. Și unele, și celelalte sunt strâns legate de trăsăturile rasei, de tipul latin, nordic, germanic, slav etc. Coloraturile anormale, dimpotrivă, sunt cel mai adesea temporare, fiindcă ele indică intoxicații prin deficiența eliminării anumitor produși sau a medicamentelor pe bază de fier, de iod sau de arsenic, de pildă.

Există unele pete mici, ușor vizibile cu ochiul liber, de culoare maro, roșiatică, portocalie, presărate adesea pe suprafața irisului, și care par ieșite în relief, cumva aplicate peste acesta. Și în acest caz este vorba despre o eliminare insuficientă a toxinelor, adesea datorate unei maladii, care are drept consecință niște tulburări hepatice. Aceste pete n-au o semnificație anume după locul în care apar pe iris.

* *Traité d'iridologie médicale*. Ed. Dangles. (n.a.)

Densitatea irisului

Textura irisului poate fi normală, fină sau mai „deasă”, aspect care se întâlnește la persoanele sănătoase, trăind de preferință în aer liber. Însă poate fi și mai rarefiată, prezentând unele spații (iris vacuolar) sau presărată de goluri (iris lacunar), care indică o apărare insuficientă a organismului sau niște tulburări profunde, mai degrabă generalizate decât localizate. Este vorba despre calitatea terenului individual cu încărcătura sa ereditară.

Relieful irisului

Examenul acestuia îl completează pe cel al densității, fiindcă este legat atât de ereditate, cât și de trecutul psihologic. Este posibil să se distingă diferitele profiluri, luminând irisul în mod adecvat și observând umbrele pe care le generează. În varietatea semnificațiilor lor, acestea indică maladii infecțioase deja trecute, maladii cronice, din pricina reminiscentelor inerente acestora — dar în afara oricărei localizări organice precise.

Descentrarea pupilară

Astfel se desemnează pupila care nu se află exact în centrul irisului. Orientarea acestei descentrări poate indica un sector al irisului căruia îi precizează semnificația. Interpretarea diferitelor descentrări trebuie făcută în paralel cu interpretarea semnelor organice, de care vom vorbi mai jos, fiindcă astfel se obțin unele informații mai generale, care vor permite confirmarea indicațiilor ulterioare.

Inelele de „contractie”

Numite și inele „de crampe” sau inele „cardiace”, acestea se datorează unor surescitări mai mult sau mai puțin dureroase și însoțesc, potrivit părerii unor specialiști, tulburările cardiace, palpitatiile și diferite simptome întâlnite în afecțiunile inimii. În esență, se prezintă ca niște semne în formă de arce, de cercuri concentrice, discontinue, mai mult sau mai puțin clare și profunde, ușor de observat. Sunt însoțite, cel mai adesea, de „semne organice”, în sectorul inimii de pe harta iridologică.

Pupila

În afara descentrării despre care am vorbit, pupila poate fi analizată în proprietățile sale intrinseci.

- Dilatația (midriaza): excitarea simpaticului (de exemplu: stările spasmodice).
- Contractia (mioza): afecțiunea sistemului cerebro-spinal (de exemplu: meningita).
- Inegalitatea pupilară (anizocoria): cazurile de paralizie.
- Deformările pupilare: formă ovală (pe axa verticală sau pe diagonală), formă clar neregulată.

Cercurile concentrice

Zona circulară care înconjoară pupila, sau gulerășul, este mai intens colorată ca restul irisului, dar o ușoară diferență cromatică permite, în general, ca și această zonă să fie împărțită în două. Se observă, în același fel, un inel spre conturul exterior al irisului și încă unul, la limita gulerășului. Aceste șase inele au o semnificație organică sau funcțională, dar semnele organice se situează numai pe cel de-al cincilea inel, care este de două ori mai mare decât celelalte. Dr. R. Bourdiol a adus noi precizări asupra acestei somatotopii circulare a irisului*.

* *Traité d'Irido-diagnostic*. Ed. Maisonneuve. (n.a.)

Cercurile concentrice

Fig. 54

Relieful irisului

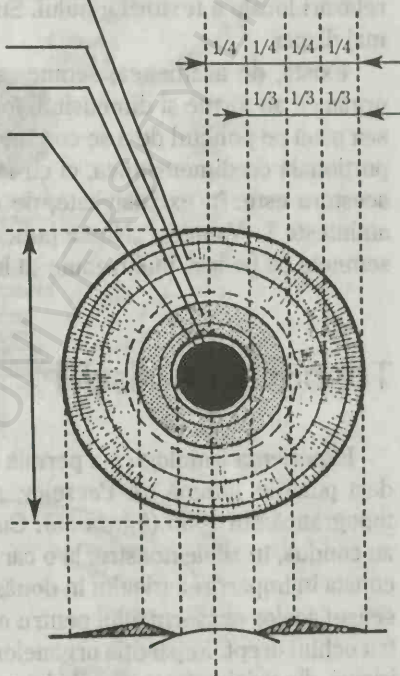
Zona ciliară
(semnele organice)

Guleraș

Margine pupilară

Pupilă

Fibre radiale
și membrană
pigmentară
(textura irisului)



Exemplu de descentrare pupilară



Exemplu de deformare pupilară



Semnele organice

Aceste semne se prezintă sub diverse aspecte:

Se pot datora unei schimbări de culoare mai mult sau mai puțin variate. Sunt denumite „inflamatorii”, când sunt evolutive și ajung să dispară. Se pot prezenta sub formă de macule, datorate unei relaxări locale a texturii irisului. Sunt denumite „cataroase”, când nu mai dispar.

Există, de asemenea, semne „speciale”, dar toate aceste semne organice au forme și dimensiuni foarte variabile. Se învecinează adesea până pe punctul de a se confunda. Boala nu este întotdeauna proporțională cu dimensiunea, ci cu forma și culoarea lor; identificarea acestora este, în exclusivitate, de resortul specialistului, după cum amintește L. Vannier: „Nu se pune problema numai să știi să «vezi» semnele de pe iris, mai trebuie să le și «citești», să le «interpretezi»”.

Topografia irisului

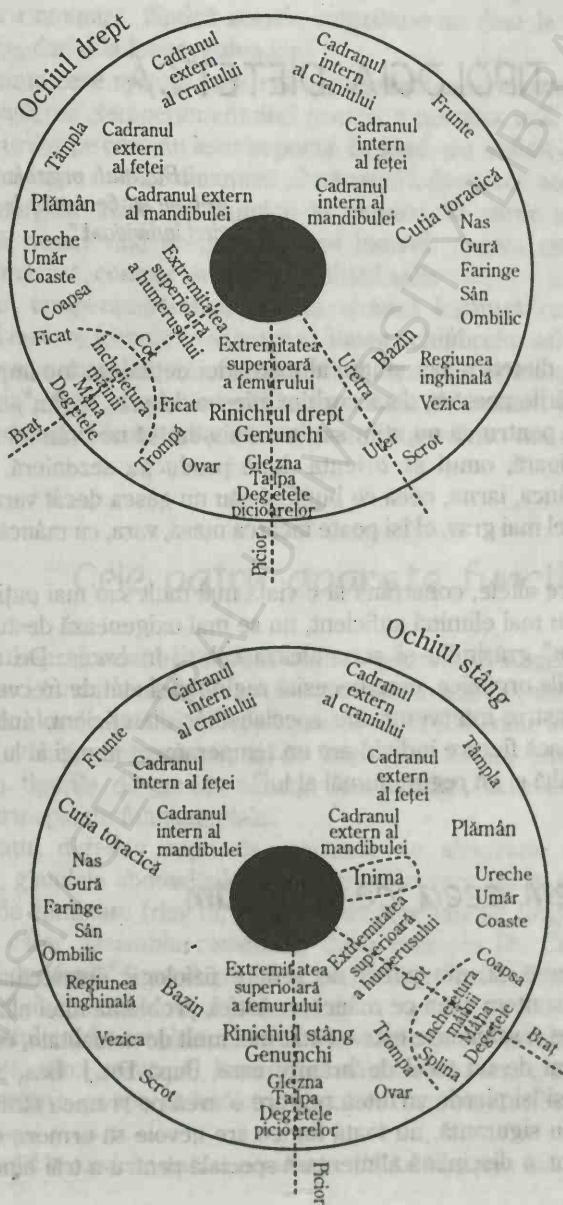
Experiența iridologică a permis o mai bună precizare a locațiilor, deja puse în lumină de Peczeley, așa cum apar în prima sa hartă topografică din 1886 (figura 55). Cunoștințele dobândite după aceea au condus, în zilele noastre, la o cartografiere destul de precisă, care constă în împărțirea irisului în douăsprezece sectoare, numerotate în sensul acelor ceasornicului pentru ochiul stâng și în sens invers pentru ochiul drept. Repartiția organelor nu este exact aceeași pe ambele irisuri, din pricina factorilor de lateralitate.

În ceea ce privește semnificația lor, vom recomanda cititorului lucrările mai recente, menționate în bibliografia noastră. În acestea se descriu, totodată, progresele făcute în tehnica fotografică pentru obținerea de documente în culori.

Unii cercetători au încercat să găsească o corespondență directă între aceste douăsprezece sectoare și cele douăsprezece semne ale Zodiacului, care oferă, la rândul lor, corespondențe cu segmentele și organele corpului omenesc. Harta zodiacală și harta iridologică par să aibă numeroase puncte comune. Mai sunt încă destule descoperiri de făcut în materie de astro-iridologie!

Topografia irisului

Fig. 55



XVIII. TIPOLOGIA DIETETICĂ

*„Bugetul organic individual
trebuie să fie reglat la potențialul
vital individual.”*

Dr. Viard

Dacă dietetica sau știința alimentației deține un loc important în preocupările noastre, dacă vorbim adesea despre „regim”, aceasta se întâmplă pentru că nu știm sau nu mai știm să ne hrănim. În vreme ce, odinioară, omul se orienta după producția sezonieră, acum el poate mânca, iarna, ceea ce bunicul său nu găsea decât vara și, ceea ce este cel mai grav, el își poate încărca masa, vara, cu mâncărurile de iarnă.

Printre altele, constrâns la o viață mai mult sau mai puțin sedentară, el nu mai elimină suficient, nu se mai oxigenează destul pentru a-și „arde” grăsimile și acumulează calorii în exces. De aici apar dezordinile organice, care necesită regimuri și atât de frecvențele, în zilele noastre, intervenții ale specialiștilor dieteticieni, nutriționiști etc. Or, dacă fiecare individ are un temperament numai al lui, nu trebuie să aibă și un regim numai al lui?

„Suntem ceea ce mâncăm”

Se spune că, din punct de vedere fiziologic, intelectual, chiar spiritual, suntem ceea ce mâncăm. Astfel, problema unei alimentații echilibrate și sănătoase este cu atât mai mult de actualitate, cu cât ne îndepărtăm de un mod de hrănire care, după Dr. J. Bas, „nu mai seamănă și își pierde virtutea pe care o avea pe vremea strămoșilor noștri”. Cu siguranță, nu toată lumea are nevoie să urmeze un veritabil regim, o disciplină alimentară specială pentru a trăi bine și a fi

sănătoasă, dar trebuie să recunoaștem că alimentația are tot atâta importanță pe plan fiziologic și patologic ca și carburanții sau lubrifi-anții pentru motoare, fiindcă aceștia contribuie nu doar la buna lor funcționare, dar și la longevitatea lor.

Ce anume cere motorul nostru, organismul nostru poate fi aflat prin cunoașterea „temperamentului” nostru, a nevoilor sale specifice sau a lucrurilor pe care nu le-ar suporta. În fond, am definit deja temperamentul ca pe o stare dinamică „fluctuantă”, deoarece acesta integrează energiile fizice, biochimice și psihice, al căror ansamblu determină ritmul vital propriu fiecărui individ. Acesta este, într-o oarecare măsură, comportamentul vitalității sale.

Așadar, temperamentul se află în strânsă legătură cu mediul, împreună cu care trebuie să asigure calitatea echilibrelor sale. Iată de ce dietetica se completează cu o altă știință, nu mai puțin importantă, „mezologia”, care studiază mediile favorabile dezvoltării optime a ființei umane, indiferent care ar fi climatul atmosferic sau ambianța socială.

Cele patru aparate funcționale

Studiul aprofundat al tipurilor umane permite distingerea celor patru tipuri fundamentale de temperamente, având fiecare reacțiile sale, modul lor de a trăi și de a se hrăni, precum și mediile lor respective de evoluție armonioasă și de împlinire. Astfel, am ales să descriem tipurile de „predominanță funcțională”, care corespund celor patru aparate fundamentale.

Aparatul digestiv cuprinde organele de absorbție (stomac, intestin), glandele abdominale anexe de prelucrare (ficat, pancreas, splină), de eliminare (rinichi, vezică) și de reproducție (organe genitale), al căror ansamblu constituie, după expresia Dr. Carton*, o „uzină abdominală” în mod special însărcinată cu lucrări fizice de construcție și de întreținere a organismului.

Aparatul cardio-respirator, cu inima, vasele de sânge și plămânii, reprezintă uzina „toracică”, însărcinată să absoarbă energia și oxigenul atmosferic, ca apoi să le distribuie către toate țesuturile corpului.

* *Diagnostic et conduite des tempéraments*. Ed. Le François. (n.a.)

Sistemul nervos, cu axa cerebro-spinală voluntară (creier, cerebel, bulb, măduvă, rețele și ramificații nervoase) și sistemul simpatic, reflex (ganglioni și plexuri), corespund unei centrale prin excelență „cefalice”, distribuind curentul nervos care coordonează, regulează, conservă, avertizează, protejează, repară întreaga economie, prin jocurile determinărilor voluntare, al incitărilor reflexe, al solici-tărilor instinctive, al impulsurilor defensive, al eforturilor imunizante și cicatrizante.

Sistemul osteo-muscular, în fine, grupează economia întreagă într-o entitate individuală, furnizându-i șarpanta scheletului, care susține întreg edificiul, și mușchii datorită cărora se deplasează. Acesta reprezintă o „uzină motrice și unificatoare”.

Cele patru aparate anatomice pun omul în raport cu cele patru medii exterioare: aparatul digestiv primește impulsurile mediului ali-mentar, aparatul respirator le preia pe cele ale mediului atmosferic, sistemul nervos, pe ale mediului mental (psiho-social), iar sistemul osteo-muscular se exercită asupra mediului fizic.

Predominanța uneia sau alteia dintre aceste grupe de organe va declanșa, așadar, nevoile vitale, de ordin diferit: ambianța nutrițională, cheltuielile de energie musculară, cheltuielile de energie nervoasă și psihică.

„Tipul dietetic” individual

Clinicianul lionez Sigaud a reluat și a determinat cu mai multă precizie tipurile deja studiate de către Rostan, în 1826, și le-a descris în unitatea lor psiho-somatică.

Tipul „digestiv” sau tipul „D”

Din punct de vedere morfologic, individul este destul de palid, gras și rotund, cu un abdomen proeminent, în raport direct cu mărimea etajului inferior al feței, care este cel mai adesea înecată în grăsime la nivelul gâtului și devine piriformă.

Din punct de vedere fiziologic, țesuturile sunt infiltrate cu ușurință de grăsime și de apă, de unde o tendință clară către obezi-tate, ca și către încetinirea circulației arterio-venoase.

Din punct de vedere psihologic, această predispoziție atrage după sine o diminuare a tonusului muscular și a excitabilității nervilor. O înclinație către sedentarism, calm, pasivitate însoțește reacțiile psihomotrice lente.

Rezistența organică este bună, dar deficitară când este vorba despre forță, abilitate sau viteză.

Din punct de vedere alimentar, tipul „D” are o preferință pentru mâncărurile grase, pronunțat sărate și dulci. Îi plac mesele copioase și frecvente, fiindcă, mai degrabă gurmand decât cunoscător culinar, și cu un mare apetit, sistemul său gastro-intestinal generos îi permite nu numai să aibă o mare capacitate stomacală, dar și să asimileze cu ușurință. Astfel, el este atras, în mod firesc, către supele consistente, mâncărurile în sos (tocane etc.), mezeluri, murături, unt, smântână proaspătă, brânzeturi grase, produse de patiserie foarte dulci, lapte, bere, alcool.

Tipul „respirator” sau tipul „R”

Din punct de vedere morfologic, individul are o piele colorată, posedă o musculatură suplă, un torace relativ proeminent, corespunzător, în mod normal, etajului cel mai bine dezvoltat, median, al feței (cu pomeții evidențiați, expresivi). Din această cauză, fața dobândește forma unui oval destul de lat.

Fiziologic, sângele său este bogat și capacitatea sa toracică este importantă, ceea ce corespunde funcției respiratorii dominante. El este un germo-sanguin cu sexualitate marcată.

Contrar tipului precedent, nu suferă de hidrofilie pasivă (retenția apei în țesuturi) și posedă, ca atare, un tonus bun.

Psihologic, această dispoziție induce un bun dinamism al organismului la nivel global. Cel ce aparține acestui tip, întrucâtva entuziast, cu sânge cald, se pasionează ușor și îi plac reînnoirea situațiilor, cucerirea, fiindcă adaptarea sa este lejeră atât pe plan psihic, cât și intelectual.

Sub raport alimentar, tipul „R” este înclinat în mod natural către o bucătărie variată, către mese destul de copioase și distanțate în timp, pe care le asimilează rapid. El arde cu ușurință grăsimile și volumul trupului său nu este adipos. Deși are un apetit viguros, este mai

degrabă amator de rafinate culinare decât mîncăcios. Preferințele sale alimentare se îndreaptă către cărnurile roșii, vînat, pâine, diversele alimente bogate în amidon (paste făinoase, cartofi, linte etc.), spanac, brînzeturi fermentate, vinuri roșii, băuturi tari.

Tipul „muscular” sau tipul „M”

Morfologic, acest tip este caracterizat printr-o puternică dezvoltare a membrelor și a musculaturii. Există o proporție armonioasă între torace și abdomen, astfel încît trunchiul, ca și fața se înscriu într-un dreptunghi, mai mult sau mai puțin bondoc sau lung. Cele trei etaje ale feței sunt sensibil egale.

Fiziologic, el prezintă particularitatea de a fi hipercrnic, glandele sale endocrine funcționând din abundență, cu o predominanță funcțională a hipofizei, a tiroidei și a gonadelor. La tipul precedent, hipofiza anterioară era, de asemenea, activă, dar conducea mai ales la o dezvoltare generoasă a corpului, făcând să predominie diametrele orizontale. Aici, hormonul de creștere asigură predominanța segmentelor verticale. Lipsa de activitate musculară antrenează, rapid, tulburări hepatice.

Psihologic, este vorba despre un individ activ, prin excelență „motor”, autoritar și sincer. Este un coleric care știe să se stăpânească, așadar, deciziile sale vor fi clare, categorice, și uneori manifestă o prea mare siguranță sau o dorință de a se impune, psihic sau intelectual. Forța, rezistența și viteza se află într-un raport bine echilibrat.

În ceea ce privește alimentația, tipul „M” preferă bucătăria simplă, mesele cât mai sobre, regulate, „ritmice” ca și persoana sa. De capacitate stomacală medie, apetitul său este mijlociu. Acordă relativ puțină importanță plăcerii de a mânca și suportă greu supraîncărcarea alimentară. Este atras, în mod natural, de crudități, salate verzi, morcovi, roșii, legume proaspete, grăsimi vegetale, ouă, pește fript sau rasol, cărnuri albe, orez, grâu, zahăr, miere, dulceturi, fructe glasate (crude sau fierte), băuturi puțin alcoolizate.

Tipul „cerebral” sau tipul „C”

Morfologic, tipul cerebral este, în general, „făcut din linii lungi”, înalt, destul de palid, subțire sau slab, el posedă o constituție osteomusculară subțire sau puțin evidentă. Predominanța etajului superior al feței, ochii, fruntea, îi conferă figurii sale cu trăsături fine o formă triunghiulară, cu bărbia care se îngustează până devine chiar ascuțită în partea inferioară.

Fiziologic, puținul profit pe care organismul îl obține de pe urma alimentației și dispozițiile sale energetice sărace justifică absența grăsimilor și a mușchilor, ca și osatura delicată. Hipotonic, cu tendințe de variație a tensiunii nervoase de natură tiroidiană, acest temperament este când exaltat, când deprimat (ciclotimic), iar vitalitatea sa generală este măsurată. Absența masei, „volatilitatea” sa îi permit, dimpotrivă, să fie vioi. Gesturile numeroase îi ușurează exprimarea.

Psihologic, sensibilitatea emotivă atrage după sine bogăția și reînnoirea senzațiilor a căror exploatare are loc în sfera mentală, care, la intelectuali, se activează, la rândul său. Vulnerabilitatea, din exces de sensibilitate, determină adesea persoana de acest tip să caute o izolare salutară, această „fugă” fiind motivată printr-o reacție de apărare.

Alimentar, tipul „C” caută instinctiv tot ce este în stare să-i excite nervii, să-i înmulțească senzațiile și să-i stimuleze curiozitatea nativă. Preferințele sale se îndreaptă către aperitive divers condimentate, scoici, pești sau preparate deosebite, pe bază de creier, mure de la gâtul vițelului, ficat, omlete garnisite, foitaje, păsări, deserturi variate, vinuri albe, răcoritoare acidulate, cafea, ceai, lichioruri și băuturi alcoolice dulci, dar capabile să-i provoace o dispoziție euforică.

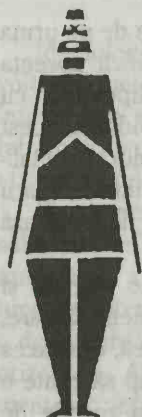
Condițiile mezologice și nutriționale ale celor patru tipuri fundamentale după Dr. L. Corman

Fig. 56

Mijloc electiv

Mijloc de corectare

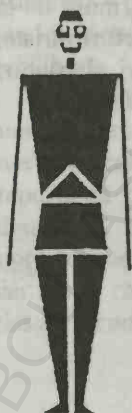
TIPUL DIGESTIV



- Climat blând, cald, umed.
Locuri adăpostite, mediu însoțit.
Vecinătatea cursurilor de apă sau a lacurilor.
Puțină cheltuială de energie fizică.
Ritm de viață lent, repaus frecvent.
Se închide în casă.
- Hrană abundentă (grăsimi, făinoase, dulciuri) și multe băuturi (apă, supă, lapte, bere).

- Climat mai nuanțat, ușor mai rece și uscat.
Helioterapie, băi în mare.
Gimnastică, antrenament progresiv la marșuri lungi.
Ieșiri dese. Evitarea siestei.
- Hrană mai puțin abundentă, mai tonică, mai variată: mai multă carne, mai puține grăsimi, un plus de crudități.
Reducerea consumului de lapte, bere și alte băuturi în timpul mesei.

TIPUL RESPIRATOR

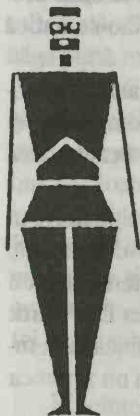


- Climat temperat, cu variații de anotimpuri, dar fără exces. Expunere la soare moderată, în locuri de aer liber (însuflețite și reinnoite), țărmul mării.
Deplasări, călătorii frecvente.
- Hrană abundentă, mixtă, predominant carne.
Băuturi diverse și abundente (vinuri grele, băuturi tari).

- Climat puțin mai aspru (munte). Deplasări mai rare, pentru a menaja perioadele de repaus, de recuperare.
Căutarea liniștii acasă, în locuri liniștite.
- Hrană mai puțină și mai puțin iritantă, pe bază vegetariană. Perioade de cumpănare, pentru a îngădui organismului să se odihnească.

Mijloc electiv

Mijloc de corectare



TIPUL MUSCULAR

- Climat uscat, oricare ar fi diferențele de temperatură (de la cald la frig). Aer liber (munte sau câmpie), regiuni de interior.

- Hrană fortifiantă.

Cărnuri variate, legume și crudități.

Mai curând cumpătată, dar agrementată cu băuturi slab alcoolizate.

- Climat mai puțin uscat, de temperatură și umiditate medii. Hidroterapie măsurată, fără expuneri la soare. Relaxare, exerciții de mobilitate.

- Hrană mai puțin „energizantă”, reducerea consumului de carne.

Compensare, eventual, prin lactate.

Fruite zemoase și mai puține băuturi tari.

TIPUL CEREBRAL



- Climat foarte temperat, puțin variabil, fiindcă se resimte la cele mai mici schimbări de temperatură sau umiditate (friguros, nu suportă curentul de aer). Preferă atmosfera învecinată medilor urbane.

- Hrană lejer variată, cu mâncăruri rafinate.

Mănâncă puțin, dar des.

Meniuri mixte, grupând laolaltă: carne, legume, brânzeturi, fructe și dulciuri.

Îi plac cafeaua, ceaiul, excitantele.

- Climat puțin mai stimulant, dezintoxicant (aer liber, soare, mediu rural), dar în etape progresive, căci este foarte reactiv. Exercițiu fizic treptat.

Mai dese perioade de destindere și de somn.

- Hrană la fel de variată în continuare, dar nu atât de abundentă. Meniuri originale, care să stârnească apetitul. Reducerea excitantelor nervoase, evitarea stimulentele de orice fel. Favorizarea calmantelor.

Un regim „individualizat”

Astfel, vedem că, parcurgând cele patru grupe de aparate periferice aflate în contact permanent cu mediul, ajungem la funcțiile predominante ale fiecărui tip, dar și la temperamente (nervi, sânge, hormoni) care asigură asimilarea, punerea în funcțiune a acestor energii, conservarea lor (*anabolism*) sau eliberarea lor sub forma cheltuielilor vitale (*catabolism*). Acestor predispoziții fiziologice le sunt asociate în mod intim unele modalități psihice în unitatea psiho-somatică a fiecărui organism.

Tipurile „D”, „R”, „M” și „C”, deși le-am descris sumar, sunt suficient de clare pentru a justifica interesul unei dietetici „pe măsură” și dificultatea întâmpinată la prescrierea acesteia în mod eficace, dacă nu este personalizată.

Într-adevăr, este important să se țină cont de predispoziția fiecărui tip dintre acestea de a favoriza, exagerat, funcția sa dominantă. Dietetica va consta în frânarea, în corectarea acestei tendințe, cu scopul de a păstra un echilibru salutar. După cum preciza Dr. Viard: „Trebuie să știm să utilizăm judicios ceea ce este contrar fiecărui temperament, pentru a ține în frâu exuberanțele sau pentru a nu provoca reacții contrare”.

Pe de altă parte, și în măsura posibilului, persoana va simți nevoia de a se fixa în mediul cel mai favorabil pentru ea, acolo unde condițiile geografice, climatice, sociale îi vor permite să absoarbă ceea ce este necesar schimburilor organismului și echilibrului său. Sigaud atrăgea atenția că, în caz de boală, înainte de întrebuintarea medicamentelor puternice, este preferabil a-l aduce pe subiect în stare de a-și extrage din propriile resurse vitale și din mediul exterior ceea ce este necesar pentru garantarea vindecării sale. Astfel, pentru un mai bun echilibru (figura 56):

Tipul „D” va trebui să evite excesul de alimente grele (mezeluri, grăsimi etc.) și, în general, supraalimentația, precum și să evite un prea mare sedentarism, inacțiunea fizică și mentală, climatele reci sau molesitoare. Vecinătatea mării, malurile de râuri, navigația, pescuitul îi pot furniza o liniște binevenită.

Tipul „R”, foarte reactiv pe toate planurile, și mai ales în domeniul emotiv-afectiv, va avea nevoie să-și modereze exuberanța, eventualele excese, să-și tempereze entuziasmul, dar păstrându-le totuși ca resorturi

personale în caz de deficiență. El va avea întotdeauna nevoie să se descarce în aer liber, cu atât mai mult cu cât meseria sa l-ar putea priva de asemenea ocazii. Va trebui să evite, totuși, o prea îndelungată expunere la soare, fiindcă este predispus la congestii.

Tipul „M” fiind în mod esențial motor, este necesar ca mușchii săi să lucreze constant, dar fără exces, altminteri riscând crampele, contracturile, spasmele, cu repercusiuni dintre cele mai diverse (la nivelul ficatului, mai ales). Este de dorit să trăiască într-un mediu în care să aibă preocupări solicitând o mare cheltuială de energie fizică. Dacă nu există asemenea condiții, va trebui să facă sport cu regularitate, să-și pună mușchii în mișcare prin masaj, să practice hidroterapia.

Tipul „C” trebuie, în măsura posibilului, să evite ceea ce ar putea să-l traumatizeze, să-l irite (cafea, alcool, tutun), surmenajul, frecventarea oamenilor pesimiști sau revoltați, emoțiile prea violente. Va trebui, cu toate acestea, să-și mențină o tensiune nervoasă și psihică suficientă, conservând un minimum de activități și de poli de interes. Dar, fiind inclinat către ocupații care pun spiritul în mișcare, el se veștejește și se uzează în activități excesiv fizice. Tentat să trăiască în apropierea casei, îi va fi benefic, totuși, să reacționeze împotriva acestei înclinații și să aducă mai multă varietate existenței sale.

Bineînțeles, se întâmplă foarte rar să identificăm niște tipuri pure, așa cum le-am descris mai sus, fiindcă, în realitate, purtăm în noi, în diferite grade de dezvoltare, fiecare dintre cele patru aparate funcționale. Nu este mai puțin valabil faptul că examinarea minuțioasă a morfologiei noastre corporale, completată de aceea a mâinilor noastre, trebuie să ne permită să degajăm cel puțin două dominante principale și apartenența noastră la două tipuri de bază. Aceasta este, de obicei, o operațiune la îndemână, iar dozajul este relativ simplu. Cele patru tipuri de bază sunt reluate schematic în planșa de la acest capitol (vezi figura 56).

Pe de altă parte, este necesar să ținem cont de adaptarea alimentară la bugetul organic individual, cu scopul de a stabili proporția între rețetările de cheltuială musculară și nervoasă. Trebuie, în fond, să hrănim mai mult un individ în timpul perioadelor de cea mai intensă activitate fizică (anotimpul verii, călătorii, sporturi etc.), în scopul de a-i menține echilibrul bugetului organic. Adaptarea alimentară trebuie să se efectueze în funcție și de starea de sănătate, de potențialul vital de moment, nutriția nefiind doar o problemă de

aporturi nutritive, ci, înainte de toate, o problemă de asimilare și de utilizare. După cum subliniază Dr. Carton: „nu trebuie hrănit un individ viguros ca pe un debil, nici un bolnav ca pe omul sănătos... trebuie să se țină cont de rezistența vitală, altfel riscăm să provocăm niște dezastre în starea de sănătate, o uzură viscerală «ireparabilă»”.

Temperamentul evoluând în mod sensibil o dată cu vârsta (coborârea pragului energetic), ca și o dată cu schimburile noastre cu mediul (simbioză mai puțin îngustă), este cu atât mai dificil să admitem existența „regimului standard”. Avantajul „regimului personalizat” va fi, aşadar, la fel de important de luat în considerație ca și vârsta, pentru a evita suprasarcinile și pentru a nuanța activitățile compensatorii sau alegerile nutriționale în funcție de receptivitatea globală a organismului persoanei în chestiune.

Dincolo de gerontologie, există protecția omului adult, a sistemului său nervos, a aparatului său circulator, a facultăților sale mentale. Cunoaștem, astăzi, rolul adeseori determinant pe care psihismul îl joacă în sănătate, în general. Dietetica și, în sens mai larg, igiena vieții vor fi, ca atare, condiționate în mare parte de către *voință*. Efectele lor binefăcătoare, împotriva uzurii fiziologice, nu vor atinge rezultate cu adevărat satisfăcătoare decât la persoanele care au dorința profundă de a le pune în practică.

În sfârșit, este cu atât mai important să se vegheze la calitatea și la bunul echilibru al aparatelor funcționale, căci, dacă fiecare sistem are o activitate proprie, el rămâne intim solidar cu celelalte sisteme. În virtutea legilor sinergiei funcționale, disfuncția unui organ se repercutează asupra celorlalte organe, și orice dezordine apărută într-un punct riscă de a se propaga, din aproape în aproape, și de a afecta, în final, întreaga noastră ființă.

Cunoașterea „tipologiei dietetice” este întotdeauna în favoarea bunelor condiții alimentare, dar și profitabilă pentru igiena vieții și, bineînțeles, pentru terapeutică. În sens mai larg, aceasta ne ajută să evităm carențele sau excesele și, în consecință, să prevenim uzura prematură.

BIBLIOGRAFIE

Morfologie-Fiziognomonie-Otoscopie-Hemifete-Prosopologie-Chiropologie-Dactiloscopie

BAUD (F.) *Physionomie et caractère*, PUF, Col. „Que sais-je?“, Paris, 1950.

BEAUMONT (G. de) *Cours de morpho-psychologie de la Société française de psychotechnique*, Paris, 1961.

CARTON (Dr. P.) *Diagnostic et conduite des tempéraments*, Le François, Paris, 1961.

BLIN (C.) „L'étude des mains ou chiropologie“. *Encyclopédie de la psychologie*, vol. VI, Nathan, Paris, 1973.

BLIN (C.) *Votre main. Principes de chirométrie*, Ed. du Rocher, 1980.

CORMAN (Dr. L.) *Connaissance des tempéraments*, J. Oliven, Paris, 1953.

CORMAN (Dr. L.) *Quinze leçons de morpho-psychologie*, Stock, Paris, 1953.

CORMAN (Dr. L.) *Nouveau manuel de morpho-psychologie*, Stock, Paris, 1966.

DENIS (R.) *Le jugement premier*, Ed. Sabri, Paris, 1953.

DENIS (R.) *Le visage de l'homme*, Ed. Sabri, Paris, 1961.

DENIS (R. și S.) *Le visage et ses mystères dévoilés*, Ed. J. Fourten, Châteauroux (Franța), 1967.

ERMIANE (Dr. R.) *Jeux musculaires et expressions du visage*, Le François, Paris, 1949.

ERMIANE (Dr. R.) *Les visages du chef*, Ed. Sociales françaises, Paris, 1966.

ERMIANE (Dr. R.) *Visages et contacts humains*, Ed. Sociales françaises, Paris, 1969.

GAUSSIN (J.) *Le visage*, CEPL, Paris, 1973.

HUTCHINSON (B.) *La main, reflet du destin*, Payot, Paris, 1971.

MANGIN (H.) *Telle main, tel homme*, Ed. L. P., Paris, 1941.

MANGIN (H.) *La main, portrait de l'Homme*, Ed. du Griffon d'or, Paris, 1947.

MARTINY (Dr. M.) *Essai de biotypologie humaine*, J. Peyronnet, Paris, 1948.

SONDAZ (M.-L.) *Tous les signes expliqués*, R. Laffont, 1942.

WEISSBROT (R.) *Les lignes de vos mains parlent*, Tchou, Paris, 1978.

WOLFF (Dr. Ch.) *La main humaine*, PUF, Paris, 1952.

Grafologie

BEAUCHATAUD (G.) *Apprenez la graphologie*, Oliven 91, Sermaise (Franța), 1973.

CARTON (Dr. P.) *Le diagnostic de la mentalité par l'écriture*, Le François, Paris, 1942.

COBBAERT (A.-M.) *Les secrets de la graphologie*, Ed. Elsevier-Sequoia, Paris, Bruxelles, 1975.

CREPIEUX-JAMIN (J.) *ABC de la graphologie* (2 vol.), F. Alcan, Paris, 1929.

CREPY (R.) *L'interprétation des lettres de l'alphabet dans l'écriture* (2 vol.), Delachaux et Niestlé, Neuchâtel (Elveția), 1966.

ESTOURMEL (G. d') *La graphologie expliquée*, G. Kogan, Paris, 1974.

FOIX (P.) *Méthode de graphologie en quinze leçons*, A. Michel, Paris, 1975.

GAILLAT (G.) *La graphologie*, CEPL, Paris, 1973.

GILLE-MAISANI (J.-Ch.) *Écritures de poètes, de Byron à Baudelaire*, Dervylivres, Paris, 1977.

HERTZ (H.) *La graphologie*, PUF, Col. „Que sais-je?”, Paris, 1948.

PERIOT (Dr. M.) și BROSSON (P.) *Morpho-physiologie de l'écriture*, Payot, Paris, 1957.

STRELETZKI (Dr. C.) *Précis de graphologie pratique*, Vigot, Paris, 1950.

TEILLARD (A.) *L'âme et l'écriture*, Ed. Traditionnelles, Paris, 1966.

TRILLAT (R.) *Graphologie pratique*, Vigot, Paris, 1968.

VELS (A.) *L'écriture, reflet de la personnalité*, Ed. du Mont Blanc, Geneva (Elveția), 1966.

Caracterologie. Testul arborelui

BERGER (G.) *Traité pratique d'analyse du caractère*, PUF, Paris, 1967.

BERGER (G.) *Caractère et personnalité*, PUF, Paris, 1967.

DENIS (R.) și TORKOMIAN (S.) *Caractérologie appliquée*, Ed. Sabri, Paris, 1960.

DENIS (R.) și TORKOMIAN (S.) *La caractérologie au service de l'entreprise*, Ed. Sabri, Les Éditions d'organisation, Paris, 1966.

GEX (M.) *Test caractériel pour un diagnostic rapide*, PUF, Paris, 1953.

KOCH (Ch.) *Le test de l'Arbre*, Ed. Emmanuel Vitte, Col. „Animus Anima”, Lyon, 1964.

LE GALL (A.) și SIMON (S.) *Les caractères et le bonheur conjugal*, PUF, Paris, 1965.

LE SENNE (R.) *Traité de caractérologie*, PUF, Paris, 1957.

MESNARD (P.) *Éducation et caractère*, PUF, Paris, 1953.

MUCHIELLI (R.) *La caractérologie à l'âge scientifique*, Ed. Griffon, Neuchâtel (Elveția), Dunod, Paris, 1961.

PALMADE (G.) *La caractérologie*, PUF, Col. „Que sais-je?”, Paris, 1952.

Astrologie

BARBAULT (A.) *Traité pratique d'Astrologie*, Ed. du Seuil, Paris, 1961.

BARBAULT (A.) *Le Zodiaque (les 12 signes)*, Ed. du Seuil, Paris, 1957.

COLOMBET (P.) *Secrets et technique de l'Astrologie (2 vol.)*, Ed. Famot, Geneva, 1979, distr. de Beauval, Paris.

DE VEER (O.) *Faites votre horoscope vous-même*, Ed. Solar, Paris, 1976.

GAUQUELIN (M.) și SADOUL (J.) *L'astrologie hier et aujourd'hui*, CAL, Paris, 1972.

GRAVELAINE (J. de) *Connaissez-vous par votre signe astral*, Ed. de la Pensée moderne, Paris, 1975.

GRAVELAINE (J. de) și AIME (J.) *L'Astrologie*, Ed. spéciale J. Lanzmann, Denoël, Paris, 1969.

HOLLEY (G.) *Comment comprendre votre horoscope?*, Ed. du Rocher, Paris, 1977.

RIGNAC (J.) *Faites votre horoscope avec Jean Rignac*, Ed. de Vecchi, Paris, 1978.

SONDAZ (M.-L.) *Votre signe et les problèmes sexuels*, Ed. Guy le Prat, Paris, 1974.

VERDIER (J.-G.) *Ce que disent les astres*, Stock, Paris, 1954.

Psihobiologie–Onicologie–Iridologie–Bioritmuri

BOURDEL (L.) *Groupes sanguins et tempéraments*, Maloine S.A., Paris, 1960.

BOURDEL (L.) *Les tempéraments psychobiologiques*, Maloine S.A., Paris, 1961.

BOURDEL (L.) *Sangs et tempéraments*, Fayard, Col. „Bilan de la science”, Paris, 1962.

BOURDIOL (Dr. R.) *Traité d'Irido-diagnostic*, Ed. Maisonneuve, 57 Sainte Ruffine (Franța), 1975.

CARTON (Dr. P.) *L'Art médical*, Ed. Le François, Paris, 1965.

GITTELSON (B.) *Vos Biorythmes*, Ed. Tchou, Paris, 1978.

JAUSAS (G.) *Traité pratique d'iridologie médicale*, Ed. Dangles, Paris, 1958.

JAUSAS (G.) *L'iridologie renouvelée*, Ed. Maloine, Paris, 1978.

JENSEN (B.) *The Science and Practice of Iridology*, Bernard Jensen products publishing division, Escondido, SUA, 1964.

MANGIN (H.) *Étude clinique et psychologique des ongles*, Ed. Joseph Charles, Paris, 1976.

MANGIN (H.) *Valeur clinique des ongles*, Ed. Oliven, Paris, 1932.

MANGIN (H.) *Introduction à l'étude de la chirosopie médicale*, Ed. Oliven, Paris, 1932.

MAUBACH (A.) *Augen-diagnostik*, Hang și Cie Salgau, 1952.

MORIN (Dr. G.) *La physiographie*, Dervy-Livres, Paris, 1956.

NOGIER (P.F.M.) *Recueil des textes d'iridologie*, Club d'Iridologie de Bordeaux (88 de pagini).

NOGIER (P.F.M.) *Toxicité oculaire des médicaments*. Actes du XIV^e Congrès de la Société Européenne pour l'étude de la toxicité des médicaments, Utrecht, 1972.

SCHNABEL (R.) *Iridoscopie. Anleitung krankheiten und deren veranlagung aus der menschlichen Iris zu erkennen*, Arkana Verlag, Ulm, 1959.

THOMMEN (G.S.) *Biorythmes. Guide des bons et mauvais jours de la vie*, Ed. L'Étincelle, 1980.

VANNIER (Dr. L.) *Le diagnostic des maladies par les yeux. Précis d'iriscopie*, Ed. G. Doin, Paris, 1951.

VIDA (F.) și DECK (J.) *Contrôle clinique de l'Iriscopie*, Traducere de J. A. Reilenger și P. Payrau.

WILLIS (H.) *Biorythm Phantom of Human Error*, Ed. Ling-Tenco-Vought Corp., Dallas, SUA, 1969.

ZUCKERMANN (J.) *Diagnostic Examination of the Eye*, ed. a II-a, Lipincott, Philadelphia, SUA, 1964.

Cum se calculează ascendentul

Ora oficială a României este GMT+2 ore, respectiv, GMT+3 ore, pentru perioada aprilie–septembrie (orașul de vară începând la data de 27.05.1979).

1) O primă corecție se face scăzând 2 ore sau 3 ore (dacă v-ați născut după anul 1979, în perioada aprilie–septembrie) din *ora nașterii* dumneavoastră.

2) O a doua corecție se face în funcție de *locul nașterii*. Consultați tabelul următor și adăugați la ora nașterii dumneavoastră numărul de ore și minute indicate în dreptul localității natale (pentru localitățile care nu apar în tabel se face aproximația cu localitatea cea mai apropiată, știind că distanța dintre două meridiane este de 4 minute).

3) La ora obținută se adaugă ora astrală, care corespunde *datei* dumneavoastră de naștere, furnizată de Tabelul III de la pag. 133. Astfel, ați obținut timpul astral (TAN) care stabilește poziția Ascendentului. Dacă totalul depășește 24 de ore, scădeți 24 de ore.

4) Luați ca referință Tabelul IV de la pagina 134, și veți vedea căruia Ascendent corespunde TAN pe care l-ați calculat.

* Text adăugat de redacția Editurii Corint, pentru versiunea în limba română a acestei lucrări. (n.ed.)

Tabelul unor localități din România

Abrud	1h 32'	Craiova	1h 35'
Aiud	1h 34'	Curtea de Argeș	1h 38'
Alba Iulia	1h 34'	Curtici	1h 25'
Anina	1h 27'	Deta	1h 24'
Arad	1h 25'	Deva	1h 31'
Bacău	1h 47'	Dorohoi	1h 45'
Baia de Aramă	1h 31'	Drobeta	
Baia Mare	1h 33'	Turnu Severin	1h 30'
Bârlad	1h 50'	Făgăraș	1h 39'
Beiuș	1h 29'	Făget	1h 28'
Bistrița	1h 38'	Fălticeni	1h 45'
Blaj	1h 35'	Fetești	1h 52'
Botoșani	1h 46'	Focșani	1h 48'
Brașov	1h 42'	Galați	1h 52'
Brad	1h 31'	Giurgiu	1h 43'
București	1h 44'	Halmeu	1h 32'
Buzău	1h 47'	Herculane	1h 29'
Buziaș	1h 26'	Huși	1h 52'
Călărași	1h 49'	Huedin	1h 32'
Călan	1h 32'	Hunedoara	1h 31'
Calafat	1h 31'	Iași	1h 50'
Câmpeni	1h 32'	Ineu	1h 27'
Câmpia Turzii	1h 35'	Jimbolia	1h 22'
Câmpina	1h 42'	Lipova	1h 26'
Câmpulung		Lugoj	1h 27'
Moldovenesc	1h 42'	Mangalia	1h 54'
Câmpulung	1h 40'	Marghita	1h 29'
Caracal	1h 37'	Medgidia	1h 53'
Caransebeș	1h 29'	Mediaș	1h 37'
Carei	1h 30'	Miercurea Ciuc	1h 43'
Chișinău-Criș	1h 26'	Moravița	1h 25'
Cluj Napoca	1h 34'	Motru	1h 32'
Constanța	1h 54'		

Nădlac	1h 23'	Sebeș	1h 28'
Nucet	1h 30'	Sf. Gheorghe	1h 43'
Oțelu Roșu	1h 29'	Sibiu	1h 36'
Odorheiul Secuiesc	1h 41'	Sighișoara	1h 39'
Onești	1h 47'	Sighetu-Marmației	1h 35'
Orșova	1h 29'	Simeria	1h 32'
Orăștie	1h 32'	Slatina	1h 37'
Oradea	1h 27'	Slobozia	1h 49'
Oravița	1h 26'	Suceava	1h 45'
Pașcani	1h 46'	Șimleul Silvaniei	1h 31'
Pâncota	1h 26'	Tășnad	1h 30'
Petroșani	1h 33'	Târgoviște	1h 41'
Pitești	1h 39'	Tecuci	1h 49'
Ploiești	1h 44'	Tg. Jiu	1h 33'
Rădăuți	1h 43'	Tg. Mureș	1h 38'
Reghin	1h 38'	Timișoara	1h 25'
Reșița	1h 27'	Tulcea	1h 55'
Rm. Sărat	1h 48'	Turda	1h 35'
Rm. Vâlcea	1h 37'	Urziceni	1h 46'
Roșiori de Vede	1h 40'	Valea lui Mihai	1h 28'
Roman	1h 47'	Vaslui	1h 51'
Salonta	1h 26'	Vânju Mare	1h 31'
Satu Mare	1h 31'	Zalău	1h 32'

CUPRINS

Cuvânt înainte	5
----------------------	---

Înzestrările noastre constituționale

I. Morfologia	7
Ființa exterioară indică ființa interioară. Datorită formelor și a proporțiilor noastre, ne descoperim „tipul” din care facem parte	
II. Studiul feței (fiziognomonie)	13
Trăsăturile și relieful feței noastre au înregistrat experiența trăită și ne arată urme despre aceasta	
III. Studiul urechii (otoscopia)	30
Urechea evoluează foarte puțin de la naștere și rămâne un fidel racurs al înclinațiilor noastre fundamentale	
IV. Hemifețele	37
Disimetria feței indică faptul că suntem locuiți de două ființe. Trebuie să facem cunoștință cu „dublul” nostru	
V. Studiul mâinii (chirologia)	42
Mâna nu mai este un suport pentru divinație, ci o veritabilă „carte de identitate” a Eului nostru	
VI. Ampretele digitale (dactiloscopia)	56
Acele desene originale care permit identificarea exprimă, în realitate, structurile noastre profunde	
VII. Grupa sanguină	65
Sângele este un mediu interior care ne condiționează pe plan psihologic și, ca atare, pe cel al caracterului	

Aspectul nostru dinamic

VIII. Gesturile și atitudinile	71
Expresia dinamică a corpului nostru ne dezvăluie la fel ca și aspectul nostru exterior	
IX. Mimica (prosopologia)	80
Emoțiile se localizează pe față, iar repetiția lor o modelează	
X. Scrisul (grafologia)	88
Expresia grafică ne trădează nu numai dispozițiile noastre fundamentale, experiența trăită, dar și prezentul ființei noastre intime	
XI. Testul arborelui	101
În desenul unui arbore proiectăm, de fapt, imaginea lumii noastre interioare	
XII. Caracterul (caracterologia)	110
Metoda de analiză preconizată de R. Le Senne și Gaston Berger	

Ritmurile vieții

XIII. Tema astrală (astrologia)	122
Descoperirea ritmurilor cosmice de care suntem strâns legați	
XIV. Bioritmurile	166
Aplicația lor ne permite o mai bună utilizare cotidiană a energiei lor: fizică, afectivă și mentală	

Cum să ne menținem echilibrul

XV. Terenul individual	173
Aparținând tipologiei noastre, „terenul” individual ne orientează predispozițiile fiziologice și ne definește punctele slabe	
XVI. Studiul unghiilor (onicologia)	179
Un „barometru al sănătății”, adesea nu îndeajuns cunoscut	
XVII. Ochiul (iridologia)	185
Irisul conține informații clinice bogate	
XVIII. Tipologia dietetică	192
Cunoașterea acesteia ne ajută să ne păstrăm sănătatea la toate vârstele vieții noastre	

Bibliografie	203
--------------------	-----

Anexă	209
-------------	-----

Pentru comenzi și informații
adresăți-vă la:

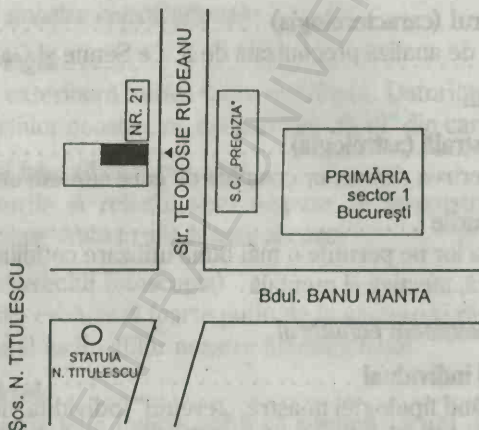
Editura CORINT
Difuzare și Clubul Cărții
Str. Teodosie Rudeanu nr. 21

Sector 1, București

Tel: 222.19.49, 223.19.28;

Fax: 222.40.34

E-mail: corint@dnt.ro



Format: 16/54x84
Coli tip: 13,5

Tiparul executat la:

fed print sa
O societate Bresten Cos
Telefon: 335.93.18; 335.97.47
Fax: 337.33.77; E-mail: fed@promo.ro

Dragi prieteni,

Avem plăcerea să vă invităm la **CLUBUL CĂRȚII CORINT**.
COMPLETAȚI acest talon cu numărul exemplarelor dorite și
puneți-l netrimbat în orice cutie poștală.

**AVANTAJELE DE A FI MEMBRU
AL CLUBULUI CĂRȚII CORINT:**

- primiți periodic catalogul aparițiilor editoriale;
 - primiți cărțile solicitate, prin poștă, direct la domiciliu, iar taxele poștale sunt suportate de editură;
 - primiți câte o carte cadou pentru fiecare nou membru pe care îl aduceți în clubul nostru;
 - dacă veți comanda până la 30 de exemplare, beneficiați de o reducere de 10%;
 - pentru comenzi mai mari de 30 de exemplare, beneficiați de o reducere de 15%;
 - tirajele fiind limitate, acordăm prioritate membrilor **CLUBULUI CĂRȚII CORINT**.
- Editura își rezervă dreptul de a face modificări de preț, periodic.

Correspondență
Răspuns

CR

Se taxează
la destinație

DESTINATAR:

CLUBUL CĂRȚII

CORINT

CP 1 – 591

Cod poștal: 70700

Tel: (021) 222.19.49

București

La prima comandă făcută de noul membru al **CLUBULUI CĂRȚII CORINT** adus de dvs., primiți o carte cadou.

EXPEDITOR: Nume:

Adresa: localitate: str:

nr:bl:sc:ap: cod poștal:jud (sect):.....

☎ telefon:

Numele noului membru al Clubului Cărții CORINT adus de tine:

Menționați ce domenii sau lucrări v-ar interesa să regăsiți în aparițiile de la Editura CORINT:

NR. EX.	TITLU	AUTORI	PREȚ
MICROSINTEZE			
	Istoria SUA – nr. 2	Rene Rémond	50 000
	Invaziile barbare – nr. 5	P. Riché, P. Le Maitre	60 000
	Istoria Germaniei – nr. 6	Jaques Droz	65 000
	Gulagul – nr. 20	Jean-Jacques Marie	60 000
	Tumul Babel – nr. 22	Jacques Vicari	60 000
	Papa – nr. 23	Paul Poupard	65 000
	Istoria Berlinului – nr. 28	Cyril Buffet	80 000
	Istoria Parisului – nr. 30	Yvan Combeau	65 000
	Perestroika – nr. 31	Pascal Lorot	65 000

NR. EX.	TITLU	AUTORI	PREȚ
	Istoria Asiei – nr. 32	V. Cristian	90 000
	Mussolini și fascismul – nr. 33	Paul Guichonnet	70 000
	Inchiziția – nr. 34	G. Testas, J. Testas	75 000
	Secolul lui Augustus – nr. 35	Pierre Grimal	78 000
	Civilizația amerindiană – nr. 36	Claudi R. Cros	75 000
	Războiul de Șase Zile – nr. 37	Pierre Hazan	85 000
	Antichitatea orientală – nr. 38	Pierre Amiet	85 000
	Ungaria – nr. 39	Janos Szavai	79 000
	Ierusalimul – nr. 40	M. Konopnicki, Eliezer Ben Rafael	79 000
	Renașterea – nr. 41	Paul Faure	79 000

C L I O

	De la Vlad Țepeș la Ceaușescu – nr. 1	Florin Șperlea	70 000
	Cartagina sau Imperiul mării – nr. 2	François Decret	95 000
	Dinamica capitalismului – nr. 5	Fernand Braudel	65 000
	Tentația tranziției – nr. 6	Adrian Pop	130 000
	Arta nazistă – nr. 7	Adelin Guyot, Patrick Restellini	125 000
	Acordul Churchill–Stalin din 1944 – nr. 8	Maria G. Brătianu	125 000
	Schimbarea socială într-o societate periferică – nr. 9	Daniel Chirot	140 000
	Ideologia politică a Imperiului bizantin – nr. 10	H. Ahrweiler	130 000
	Atelierul istoriei – nr. 11	François Furet	140 000

GEOPOLITICĂ ȘI GEOSTRATEGIE

	Tehnicile terorismului	Jean-Luc Marret	130 000
	Națiuni și naționalisme	Serge Cordellier	120 000
	Crizele internaționale. De la Beijing (1900) la Kosovo (1999)	Jean-Louis Dufour	130 000

ISTORIA ROMÂNIEI

	De la Războiul fierbinte la Războiul rece	Florin Constantiniu	40 000
	Istoria României în texte	Bogdan Murgescu	150 000
	Istoria României	M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea P. Teodor	170 000

A te cunoaște și a-i cunoaște și pe ceilalți,
cine n-a visat vreodată așa ceva?

Cartea de față ne oferă mijloacele de a reuși acest lucru.
În ea sunt reunite principalele metode cunoscute
în studiul caracterului, metode descrise pe larg, însoțite,
de asemenea, de modul lor de întrebuintare.

Veți fi surprins să vă recunoașteți în spatele
unui astfel de portret sau să înțelegeți comportamentul
unor persoane care, până acum, vi se păreau misterioase.
Când veți răspunde la toate testele sau chestionarele,
singur, în familie sau între prieteni, percepția dumneavoastră
se va îmbunătăți, astfel încât veți avea o deschidere
către ceilalți cum n-ați fi banuit că o veți dobândi vreodată.



ISBN: 973-653-335-2



9 789736 533358